

పెద్దజమనానము

5 లక్షల మార్కులు

మీకొక గొప్ప అదృష్టము
రానున్నది

బహుమానములన్నియు

జర్మనీ ప్రభుత్వమువారి
గ్యారంటీ గలిగినది.

గొప్ప బంగారపు ద్రవ్యతాటరీకి

చందాల నిచ్చుటవలన మీకీ అదృష్టము లభించును మొదటి డ్రాయింగు 1926 జనవరి 21 తేదిన జరుగును ఈ తాటరీయందు 70,000 టికెట్లుగలవు ఇందులో 27600 టికెట్లు ముందు జనవరినుండి జరుపబడు ఆరు డ్రాయింగులలో (నెలకొకమారు డ్రాయింగు) జయమునందగలవు

మొత్త బహుమానములు

49,76,000 బంగారపుమార్కులు లేక 248,800 పౌనులు.

మొట్ట మొదటి గొప్ప బహుమానము 500,000 మార్కులు

లేక 25000 పౌనులు

మరిన్ని ఈ క్రింది గొప్పమార్కులుగల బహుమానములు గలవు

200,000	120,000	70000	60000
100,000	80,000	50000	40000

Samuel Heckscher, senr, Banker
Dammtor Street 14 Hamburg (Germany)

Cut off here
Order From. Please send me ..

Ticket for first, second and third drawing Amount of .. is enclosed herewith by British Postal Orders

Name and Address (Plainly and in fully)

Date

Postage on ordinary letters is 3 d

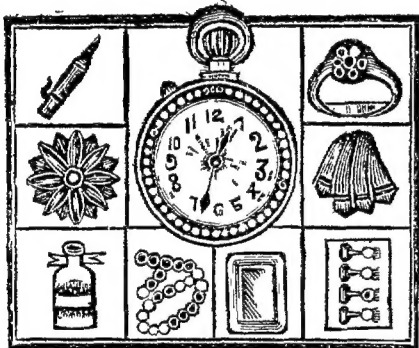
యదే ప్రకారం మార్మిష్ట ప్రకారం యింకను బహుమానములుగలవు జాబితాకోరవారికి పంపబడును

మొదటి మూడు డ్రాయింగులలో వుపయోగపడు టికెట్లు ఖరీదు నిండుటి క్లెట్లు 3 పౌనులు, అరటి క్లెట్లు 30 పిల్లింగులు, కాలటి క్లెట్లు 15 పిల్లింగులు తిక్కిన మూడు డ్రాయింగులకు టికెట్లు యదేధరయందును, ప్రతి టికెట్టుకు రిజిస్టరు పోస్టఖర్చు 6 పెన్సీలు సామ్యుచెరితోడనే టికెట్లు పంపబడును డ్రాయింగు కావడముతోనే బహుమానము పంపబడును జనవరి డ్రాయింగు త్వరలో రానున్నది గనుక వెంటనే టికెట్లు సామ్యు పంపవలెను అడ్రసు యాక్రిండ్రి ప్రకారము ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను

నూతనమైన అమెరికన్ పాకెట్టు గడియారము ధర రూ 5-0-0

ఇది కొనువారికి 12 విధములయిన ఇనాం సామానులు యివ్వబడును.

2289

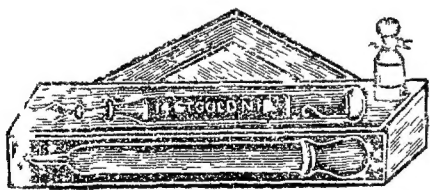

ఈ గడియారము మిక్కిలి మేలైనది అని చెప్పు సంగతి అందరికి తెలిసిన విషయమేగాదా! ఇది సరియైన కాలమును చూపును దీనికి తలయందు బీగము గలిగియుండును ఎనావల్ డయల్ వుండును ధర రూపాయి 5-0-0 వీ వి చార్జ్ ౬ అణాలు

ఇనాం సామానులు వివరము—మేలైన పవుంటుకేసా 1, క్లిప్ 1, స్ట్రీలు జడలో వుండుకాస సామంతిల్ల 1, సెంటుసీసా 1, గడియారగొలుసు 1, ముఖముచూసెడు అద్దము 1, ఇమిక్షివక్ రాళ్లబత్తానులు 4, మేలైన చేతిగుడ్డ 1, ఉంగరము 1, వెరసి 12 సామానులు పంపబడును

14 క్యారెట్ బంగారు పాలివేసిన స్క్విట్టు పవుంటన్ వేసా

ఇది కొనువారికి 3 సామానులు ఇనాం యివ్వబడును. వెల రూ 1-12-0

ఈ పేసా మంచి వల్క్వేట్లో చేసినదియు 14 క్యారెట్ బంగారు నిబ్బజేసి సీమలో మంచి పనివార్యచేత చేయబడి వచ్చియున్నది చాలకాలము వరకు ఈ పాలి చెడిపోదు 3 ఇనాం సామానులు అనగా పట్టు చేతిగుడ్డ 1, సెంటుసీసా 1, క్లిప్ ఒకటి యివ్వబడును
విలీనము—ఎం ఎస్. సరస్వతి అందు కంపెనీ, నెం, 9, ఆరుముగంపేధి, మదరాసు.

రోకాయ హర కస్తూరి మాత్రలు

584

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ ల నుండి నేను లోకనేన చేయుచుండుసంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది వటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు సాధారణముగా వైద్యులందరును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చినప్పుడునన్ను మరచుటలేదు నాపేరు (లోకాయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుమనాయి, ముసలివారు, వారు వీరనసేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు సమస్త శిశువులు, పల్లజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయ్యాడ్డు, ఆకలిలేకుండుట, ములబద్ధము, జీర్ణించిన శేతులు, కశుపునోప్పి, జలుబు, దగ్గ (క్వాసకాసము, పల్మోప్పి, నడుమునోప్పి, ఇక్షుప్టాయెండా, క్లేగ్, జ్వరములు మొలగు న్యాయలకు, గృతరక్తాదులకు అనుపానపత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన లిప్తక గూఢగును నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకుటలు గలవు ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెవ్వరు నన్ను మరవరు

800 మాత్రలుగల బుడి 1-8 ధర 0-4-0 పోస్టఖర్చు మీరు 6 బుడ్ల వెల పోస్టఖర్చుతో రూ. 1-8-0. 12 బుడ్ల 2-18-0 25 బుడ్లు రూ. 5-8-0 కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు
ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల మైసూరు.

బొంబాయి కార్పరేషను

వ్యయమును తగ్గించుటకు ఏర్పాటు

లంచముల తీసికొనిరవి యుద్యోగులను దొలగించుట
డిస్మిసుచేయుట

బొంబాయి, డిశంబరు 10— సామాన్యవ్యయమునుండి సుమారు అయిదులక్షలను, కాపిటలు పద్దుక్రింద వ్యయమును తగ్గించుటకు స్థాయిసంఘము తీర్మానించెను ఈయేర్పాటుల వలన పదిలక్షలు మిగులును కాబట్టి ముందుసంవత్సరములో సామాన్యపన్నులు హెచ్చించబడవు సంపూర్ణముగ ప్రభుత్వము విద్యావ్యాపకమునకు ధనమొంగక పోయినను, ఎఫ్ జి వాడెలందు ఉచితప్రారంభవిద్య కార్పరేషను గరవును

కార్పరేషనుఉద్యోగులు లంచములు తీసికొనుచున్నారని గలవదంతి యెంతవరకు సత్యమైనదియో విచారించుటకు గత మాసమందు నియమింపబడిన కమిటీ ముగ్గురు ఉద్యోగులను డిస్మిసుచేయవలసినదని నిశ్చయించెను ముగ్గురిలో నిద్రను నిర్బంధముమీద ఉపకార వేసములను దీసికొన వలసియున్నది. మూడవఉద్యోగి విషయమై కార్పరేషను కమిషన్ రులకును కమిటీని భేదాభిప్రాయములుగలవు భేదాభిప్రాయము పరిష్కారము గానియెడల యీవిషయము కార్పరేషనుయెదుట పెట్టబడును (ఆ ప్రె)

సిక్కుఖైదీలను విడువవలయును

సర్దారు జోధసింగుగారి హెచ్చరిక

పంజాబు శాసనసభయందు తీర్మానము

లాహోరు, డిశంబరు 10— ఇటీవల నియమింప బడిన పోలీసు పరిపాలన, జైలు విచారణ సంఘముల వ్యయము రూ. 54,848 లగు గ్రాంటు ఆననముగ నియమలయినవి ప్రభుత్వముచే ప్రతిపాదించ బడిన తీర్మానముపై చర్చ సంపూర్ణిగావించుటకు పంజాబు శాసనసభ సమావేశమయ్యెను రెండుగంటలన్నర తీర్మానముపై చర్చ జరిగిన పిదప గ్రాంటు యాయబడెను

ఎన్నికవలన అదనపు పనులను ప్రత్యేకముగ జూచుటకు హాలు ఆర్థిక సంవత్సరములో అదనముగ రూ. 50 క్రిటేరియము కాఖకు రూ. 28,491.90 నియమలయినవి ప్రతిపాదించిన విదప, సిక్కుఖైదీల విడుదల చేయవలయు ననుప్రశ్న బయల్పడెను గురుద్వారా ప్రబంధకమిటీ గురుద్వారా శాసనమును మనస్ఫూర్తిగ కొనసాగించుటకు కిదివరకే వాదానము గావించుటచే, మరి సిక్కుఖైదీలను జామీను గోరకయే విడుదల చేయవలసినదని సిక్కు హిందూమహమ్మదీయ సభ్యులు ప్రభుత్వమును గోరిరి, సవరణ ప్రతిపాదనము

గ్రాంటునుండి ఒకరూపాయి తగ్గించవలయునని సర్దారు జోధసింగు ప్రతిపాదించెను. సిక్కులు గురుద్వారా చట్టమును కొనసాగింప నున్నారనియు సిక్కుఖైదీల విడుదల చేయవలసినదనియు సభ్యుడు గోరెను.

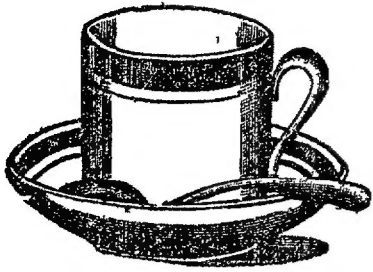
సర్దారు జోధసింగు గారి తీర్మానమును బలపరచి, ప్రభుత్వము సిక్కుఖైదీల విడుదల చేయకుండుట ప్రారముగ నున్నదనియు, విడుదలచేయవలయునని ఆందోళన హెచ్చగునుగాని చల్లారదనియు సర్దారు గురుబాసింగు నుడివెను ఖైదీలను జామీనుయాయవలసినదని కోరుట వారలకు చిన్నతనముగ నుండుటయేగాక సీచముగనుండును ప్రతిసిక్కు ఖైదీయు జామీను యాయవలయునని ప్రభుత్వము కోరికయైనయెడల— ప్రతిఖైదీకిని గురుద్వారాచట్టము శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టుటయు పూర్వము చట్టముయొక్క సకలును సప్లయిచేసి అభిప్రాయమును దొరతనము తెలిసికొనవలసిన బాధ్యత దొరతనముపైనున్నది జైతోనందు బ్రాణముల నర్పించినట్లే సిక్కులు ప్రారణముల ధారవోసెదరుగాని పరిభవమును అంగీకరింపజాలరని ప్రభుత్వమును సభ్యుడు హెచ్చరించెను సవరణపై చర్చజరుగుచుండ రేపటివరకును శాసన నిల్పి వేయబడెను (ఆ ప్రె)

ఆయుర్వేదాషధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు 3-0-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ జ్యోతిషశాస్త్ర వళి రు. 2. భస్మప్రకాశిక రు. 1.
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, 2046
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీయర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

ఇదివరకు మూప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసి

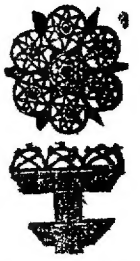
మానమకము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత సవనాగరికతకు తగినట్టి లోలాకులు, పువ్వర గమల తోడలు, బేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుడుకలు అంటుపోగులు, వెండి తిరుగుచెబులు, టీ పేట్లు, టెన్నిసుకప్పులు, అచేక వివరములు ఉంగరములు, బహుమాన పతకములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి లేనివి ఆర్డరిచ్చిన అతిథ్యులలో తయారుచేసి యిచ్చెదము

ముఖ్య గమనింపు:- సీమ వెండికి, సవరం బంగారుకు, మేలురకంపువ్యరాగములకు గారంటి యిచ్చెదము. తృప్తికరముగాలేనిచో పైకమువాప నిచ్చెదము 1821

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

హనుమాన్ సము

లోక ప్రసద్దమైనది దీనికనమా నమైవది వేరులేదు చర్మవ్యాధులకుసంజీవివంటిది ఎచ్చట నుదూరుకును.

యస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బ్రదరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

1727

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరుష్టాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

(609)

ఎం గ్రేవింగు

నచ్చనివివాపనుతిసుకొనబడును

మావద్ద పలురకములగాజులు, గొలుసులు, వంకీలు నాగపత్తులు వైను అడ్డిగలు ఉంగరములు, వెండి కంచములు, చంబులు, పట్టెగొలుసులు, టంబ్లర్లు, పేలాగిన్నెలు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి కాసు బంగారుకు కత్తిలేని వెండికి, రత్నములకు కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి శనగపాటి కోటయ్య, ప్రొప్రైటర్లు పూచీ నిచ్చెదము

1597

ఆంధ్రజ్యోతిరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెని

హైదరాబాద్, బాంచి 51, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

మద్రాసు పెన్సల్లు

ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్సల్లయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు: 1964

1964

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు

టెలిగ్రామ్ అడ్రస్ "పండిట్" మదరాసు.

1045

పోస్టుబాక్సు 287 మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు ఏ. వి. యస్. అండ్ ఏ. యం. బి. గారి

ఆయుర్వేదాశ్రమము

ప్రధానకార్యస్థానము బౌషధాలయము, 151 గోవిందప్పనాయునివీధి మదరాసు

బౌషధాలయము బాంచి 183 బ్రాడ్వే

స్టేగు, కలరా వ్యాధులకు ఆమోఘమైన మందులు

స్టేగు బౌషధముల సెట్టు 1-కి రూ 2-2-0,

కలరా బౌషధముల సెట్టు 1కి రూ 1-2-0.

జీవామృతము: (రిజిస్టర్డ్) శరీరమునం దుండు నరములను యెముకలను బాగుగ పెంచును రూ 8-4-0

సిద్ధమకరధ్వజము: అన్ని జబ్బులకు ఆమోఘమైన మందు 60 మాత్రలు రూ 9-0-0, 30 మాత్రలు రూ 5-0-0

భృగువటి: ఇది పెగ సంబంధమైన వ్యాధులకును, సంజీవి రూ 1-12-0

చ్యవనప్రాసన: ఉబ్బసపు దగ్ధులకు మంచిమందు పాను రూ 3-0-0

అమృతామలకతైలము: అభ్యంగమునకు యోగ్యమైన చలన నిచ్చు తైలము రూ 1-0-0

రక్తశోధక: ఇది చెడిపోయిన రక్తమును సభిషరమును రూ 3-0-0

లోకల్ ఏజెంట్లు { దాదా అండ్ కో., కె. యస్ మేతా అండ్ కో., ఆల్బర్ట్ అండ్ కో.,

{ ఇండియన్ ఇండస్ట్రియల్ అండ్ కో., జనరల్ ప్రోవిజన్ స్టోర్సు, వైకాపుర రోడ్డు, తిరువల్లి క్షేత్రే మదరాసు

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

(21.)

సమస్త ఆయుర్వేదాషధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కొరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

మాతన ప్రచురము ఆనందా శ్రమ గ్రంథరత్న మాల మాతన ప్రచురము

శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతము

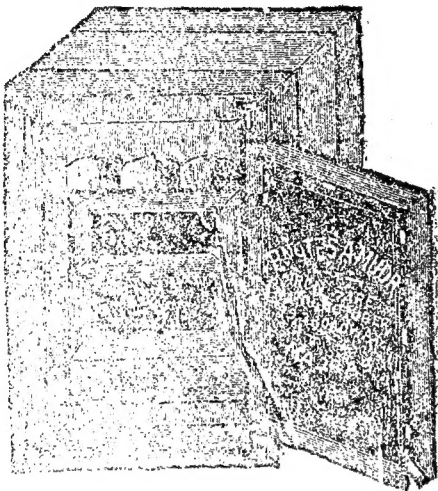
మౌతానామాత్య ప్రణీతము. ఇదివఱకు ముద్రితములైన ప్రతులకన్న బాగుగ ముద్రించునైనా రము
12 స్కంధములుగల సంపుటము గ్లాజాకాగితములు క్యాలికోబైండు గిల్టుపేరు వెల రూ 6-0-0
సంపూర్ణప్రతి 2 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్టుపేరు రూ 8-0-0
2000 సంపూర్ణప్రతి 3 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్టుపేరు రూ 9-0-0

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

న ర న ము

దృ థ మై న ది

న మ్మ క మై న ది

ఇప్పటి ముద్ద్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవాటిని అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న తే శ మొ ద లి యార్, ఇనుప పెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాచైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
సటరాజన్ ఎంబిసింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ డ్రాఫ్ట్ మెన్
ఆయిట్ ఎంజీనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైలుమిల్లులకావలసిన సిలండర్లు, సోప్టింగు నట్టులు సరఫరముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్ప శిల్పి, పెద్దనాయకన్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్జరుయిచ్చి, తయారుచేసియువ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బయలు వ్రాయబడును.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథ నిలయము పితాపురము

1409

—: క్రొత్తగ వలవడిన నవలలు :— బ్రాంచి 279 లింగి శెట్టిసిగ్ని, మద్రాసు.

నరేంద్రగుప్తులరు. 1-8-0. బ్రాంతివిలాసము రు. 0-12-0.

ఈ రెండునవలలు పోస్టేజీగాక చందాదారులకు రు. 1-8-0 మాత్రమే. ఇంకను అనేకములగు చారిత్రక సాంఘిక, అపరాధ పరిశోధక నవలలకలవు. వలయువారికి క్యాటలాగు పంపుము.

గోరా 1926 ఇంటర్ మిడియేట్ టెక్స్టుబుక్ రు 1-8-0

[యవలెను.

ఈ గ్రంథనిలయము కాకినాడనుండి ధీరముగా పితాపురము మార్చినాముగనుక జాబులు పితాపురమునకే వ్రా

"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్" గ్రామఫోనులు

ధర రూ 75 అంతకు హెచ్చుధరలలో గలవు. తెలుగు, అరవము, సంస్కృతము, కన్నడము, హిందూస్తాని మొదలగు భాషలలోను, ఇతరభాషలలోను రికార్డులు ఎప్పుడును మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

వ్రాసిన క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.

Homer & Co,

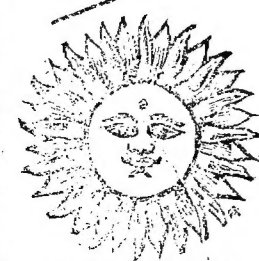
175, Broadway, Madras.

2385

సూర్యుని మార్కుగల గొడుగులనే (Sun Brand) ఉపయోగింపుడు.

హెడ్ ఆఫీసు: విశ్రాంతి, కళిక్రొట్.

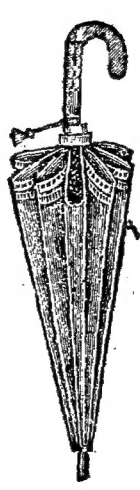
సెట్ నాగ్జీ పురుషోత్తం అండ్ కంపెనీ

గొడుగులు, బనీనులు చేతిబెత్తములు (Walking sticks)

మొదలగు వ్యాపారములు, 2374

నెం. 21, చైనాబజారురోడ్, మద్రాసు.

ఆంధ్ర సంఘ భారతీయ చిత్ర కళా ప్రదర్శనము

(స్వీయవిలేఖరి)

భారతీయ చిత్రకళా యాగ్రసంఘముయొక్క తృతీయ సాంవత్సరిక ప్రదర్శనము కాకినాడయందు బహిర్గతము చేయబడి అష్టదివసములు గడచెను. చిత్రకారులును చిత్రకళాభిమానులను సామాన్యులను వందలకొలది వచ్చి ఆశ్చర్యముగ జూచి వింతవంతగ ప్రశంసించుకొనుచు ఆనందించిరి. చిత్రకారులకును చిత్రకళాప్రజ్ఞ తేనివారికిని ఆభిరుచి కలిగించెను. భారతదేశములో జరిగిన మహా ప్రదర్శనములలో నొకటిగ నెంపబడెను. కళాప్రపంచమునందు కలిగిన అద్భుతపు మార్పును, ఆభివృద్ధియును, సంపూర్ణతయును ప్రేక్షకుడు సుళువుగా గుర్తింపగల్గును. ఈ ప్రదర్శనమునందు చిత్రలేఖనములు సంఖ్యయందును రకమునందును అధికముగా నుండుటయే కాకుండ, వాని గుణవిశేషతలో గూడ మిగుల ప్రశంసమైనవి. ఒక్కొక్క యభిప్రాయమును, ఒక్కొక్క విషయమును, ఒక్కొక్క విగ్రహమును, ఒక్కొక్క పదార్థమును, సృష్టికి ప్రతిసృష్టి చూపుటలో విభిన్న పద్ధతులు స్పష్టముగా జూడవచ్చును. ప్రదర్శనకర్తలు వచ్చిన పటముల నన్నిటిని ఆయా కళా వైశిష్ట్యపద్ధతి ననుసరించి చాలవరకు విభజనము చేసిరి. ఇందువలన చూచువారికిని విమర్శకులకును కొంతవరకు సులభమైనది. ఎదురు చూడెడియందు ప్రభుభాగము కాననగును. అందు పాశ్చాత్యపద్ధతి ననుసరించి వ్రాయబడిన లేఖనములు ఏమిటికైనా గలవు. రంగువేయుటలో, రంగులను సమ్మేళనము చేయుటలో గొంతవరకు పాశ్చాత్యపద్ధతి ననుసరించి చిత్రపటమును వ్రాయుటలోని గూఢాన్తమును దైవిక వికృతమును స్ఫురింపజేయుచు స్వక్రియ వ్యక్తిత్వమును పొందిన వంగీయ కళాపద్ధతి ననుసరించిన పటములు, అంతకంటె నీంకను భారతీయ, లేక, ఆంధ్ర వ్యక్తిత్వముతో వ్రాయబడిన బందరు చిత్రకారుల పటములును ఉత్తరదేశములోని వ్యక్తిత్వమును చూపు కొన్ని పటములును మొత్తము 150 పటములకు పైగా ద్వితీయభాగముగా శ్రేష్టబడెను. ప్రత్యేక ఆంగ్లవ్యక్తిని చూపు పటములు సుమారు 100 పటములు తృతీయభాగముగ చేర్చబడెను. ఇతరములు చతుర్థభాగ మయ్యెను.

ఆంధ్ర కళ

ప్రత్యేక ఆంగ్లకళా భాగమునందు దాని సృష్టికర్త యీ తృతీయ ప్రదర్శనము నాటి కగోచరమైన యభాగ్యము కాననగును. లోకప్రఖ్యాతి గాంచిన దామెల్ల రామరావుగారి లేఖనములతోనే యీచిత్రకళాభాగము చాలవరకు కాఠింపబడింది. ఆయన లిఖితములు రెండు మూడు మాత్రమే చూడగలిగితిమి. ఆయనశిష్యుల పటములబట్టి చూడ ఆంధ్రకళకు ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వమును మాతన శృష్టియు సంపూర్ణతయు రాగలవని యూహింపవచ్చును. వివిధ జాతీయులు దర్శించిన వెంటే అంతర్జాతీయ మహా ప్రదర్శనమున లక్షలకొలది జనుల నాకర్షించి అబ్బురము గొల్పి మెప్పు వడసిన "కార్తిక పూర్ణిమ" ఉత్సాహాంతికము కన్నుల పండువుగఁ జూపింపబడెను. శివాలయ మంటప ముఖభాగము, మహాసంది, వివిధ భక్తుర్రాంధ్రు దర్శించుట యీపటమునందు కలదు. ఆవర్తికపము దాయమునందలి సౌందర్యము, ఆరూపనిరూపారేఖావిలాసము, ఆభక్తుర్రాండకమనీయ గమనగమనిక, ఆవిలక్షణకళాకాశల్యము ఆసామయిక బహుజనసహజేశ, సామరస్యరంగస్థాపనము, వర్ణవాతీతమై వెలయుచున్నది. పాశ్చాత్య చైత్రుని వెలుగునీవల సమీకరణ మావశ్యకములేకుండ ప్రస్ఫుటాకారలేఖలచేతనే నిజరంగ మేర్పడుచున్నది. డెట్టేదియో వస్తువేదియో గుర్తుపట్టలేకుండ నిరూఢముచేయు రంగులనుద్దహృత యిచ్చట చూడ జాలము. నిర్దిష్టాకారనియముచేతనే భావశేషమేర్పడుచున్నది. భక్తివాతావరణము కలుగుచున్నది. చిత్రమని యుద్దేశము నెఱవేలుచున్నది. ఈచిత్రపటముయొక్క ఆధిక్యమును గమనించియే చిత్రలేఖకడు రామరావుగారికి నాల్గు వందల కాసులను వెంటే ప్రదర్శనకర్తలు పొలితోపికముగ నిచ్చిరి. రామరావుగారు స్వగృహులకు పూర్వము పూర్తిచేసిన కడపటి పటముయొక్క ఫోటోగ్రాఫు యీ పత్రికయందు ముద్రింపబడెను. ఊరిబావియొద్ద స్త్రీలు చేరి నీటిని గొని పోవుటను చూపును. కార్తికపూర్ణిమ చిత్రరచనకంటె యీరెండవ చిత్రరచన పెద్దది. కళావిషయమునందును బహుజనమును సమావేశపరచుటయందును రంగిరిని పోలిక గలదు. భా

శ్రీధను తప్పదు. మొదటిది భక్తిపూరితము, దైవసంబంధభావ వికసితము. రెండవది సాంఘిక భావము, అన్యోన్య సహకారము, ఆంధ్రలోకాచారము, స్ఫురింపజేయును. చాంభికముగ రంగలతో సామాన్యముగ జేయబడునీతిని దీని నొనర్చలేదు. మొత్తముమీద ఆ రంగమంతయు నిగర్వముగజూపట్టును. ప్రతి పనువ్యవిగ్రహము నిర్దిష్టము. చిగురుటాకుపుంజములజట్టి మామిడిచెట్టిని నూచన గలదు. ఆత్మీయ వివిధగతులు గమనికలు చేయు క్రియలు స్పష్టముగా చదువనగును. చిత్రకారుని ఉపకల్పితము విశేషముగ గావచ్చును. కాని పాశ్చాత్య కళావైఖరి యథాస్థితిని మాత్రమే నూచించును. నిజస్థితి కంటే, ఊహాప్రేరేతముగ తీర్తరచే కళగాంచుననియు, అట్టిచే కళయనియు ప్రాచీన మతభావము. సమీపచిత్రకారుల భావ మట్లు మారుచున్నట్లు విందుము.

ఈవిలుతుణవిమాత్యాంధ్రకళ తలయెత్తి స్వల్పకాలమైనను ప్రతీచీప్రాగ్భాగముల ప్రకాశితమై తిన్ని రాకత యగు రామరావుగారిలోనే ఆంధ్రరీతిపదను సుద్దేశము ఆయనశిష్యుల చిత్రరచన ప్రదర్శనమువలన గన్పించుచున్నది. నిజముగా ఆయన ప్రభవశిష్యులవలెయుండునోగాని, ఆయనభార్యయగు సత్యవాణిగారిచే ప్రభు శిష్యురాలుగా నెంచెదము. సహధర్మచారిణి యగుటయే ఇందులకుఁ గారణము. ఆయనకు దోడునీడయే యీ చిత్రకళారహస్యమును సం గ్రహించినదనిచెప్పవచ్చును. ఆమె వ్రాసిన చిత్రరచనలలో నూతనమైనదియు ప్రకాశితమైనదియు చూపకుల యొక్కయు ప్రదర్శనకర్తయొక్కయు మెప్పువడసినదియు నొకటి. ఒకయవతీలూమ సెమ్మెయందు దీపము పెట్టుట; "భిక్షుము పెట్టుట," "నడికి పోవుట," "కలవల చెటువు," "ధాన్యములోనున్న బుద్ధుడు," "అజంత విహారము," "నీటిని తెచ్చు బాలిక" (అజంతలోనిది). ఇవికూడ వన్నె కెక్కిన ఆమె చిత్రరచనలు.

రామరావుగారి తోబుట్టువు బుచ్చి కృష్ణకృష్ణగారు కూడ పెక్కుచిత్రరచనల జూపి ప్రావీణ్యమును ప్రకటనము చేసిరి. ప్రదర్శన పరిశోధకులచే ఆమె "అజంత విహారము" అధికముగ మెచ్చుకొనబడెను. "రాధావిలాపము," "బుద్ధునికి ఉపహారములు," ఇవి ఆమెచే వ్రాయబడిన వానిలో ప్రాముఖ్యములు. రామరావుగారి తమ్ముడగు ప్రబోధచంద్రుడుగారి "ధీర్లీల"ని సంగ్రహించి పండుగ"ను దెల్పు చిత్రరచన ప్రదర్శన పరిశోధకులచే ఉత్తమమైనదిగ మెచ్చుకొనబడెను.

ప్రజావిశేషముపంపాదించి ఆంధ్రకళాభివృద్ధికారకులనందగు నితరశిష్యులలో చా. సత్యనారాయణగారును, వి. వి. భగీరథగారును, వి. వెంకటరత్నంగారును ప్రప్రథములుగా నుదహరింపవలసియున్నది. సత్యనారాయణగారి "గౌరీ కళ్యాణము"ను వెంకటరత్నముగారి "అజంతారాణి" యను పారాణిక రంగప్రదర్శనాప్రాధిమను వెలువరించును. ఆచిత్రరచన ప్రతిరూపము వేటాకన్సా స్త్రీత్రయందు ముద్రింపబడెను. అజంతాచిత్రరచన ననుసరించి వ్రాయబడెను. కాని గురువుయొక్క రచనకై యియు, స్వకల్పితము ను, ఊహావిశేషతయనుసమచిత్రకాసము దాయమును, రచనసంపూర్ణతయు నిందుగలవు. ఆంధ్రకళయందు పరికరముదాయ రామణియమనకు ప్రసిద్ధిగాంచిన చిత్రరచనకు రామరావుగారిపేర నొక బహుమతికలదు. ఆయెబడిరూపాయలబహుమానమును "గౌరీకళ్యాణము"ను వ్రాసినందుల కివ్వబడెను. "అజంతారాణి"ని వ్రాసినందులకు వెంకటరత్నముగారికి రాజా వెల్లాయమ్మరావుగారి బంగారుపతకము యివ్వబడెను.

[ఈ పతకము రామరావుగారి చిత్రకళాపద్ధతిలో వ్రాయబడిన అత్యుత్తమ చిత్రరచనకు నిర్ణయించబడెను.]

వెంకటరత్నముగారి దేవదాసి వి. వి. భగీరథగారి "కోటిపల్లి గోదావరీయైద సంధ్యారాగము"ను వై. సుబ్బారావుగారి "నారద" ఆర్. నారాయణరావుగారి "మార్వారీ యవతీలూమ"చా. సత్యనారాయణగారి "కాళింగమర్దనము" ప్రదర్శనాపరిశోధకుల చేత అత్యుత్తమమైన చిత్రరచనలుగా గణింపబడెను. డి. అచ్చిరాజుగారి "గౌరీశంకరుడు" డి. సర్వేపల్లిరావుగారి "దేవాలయ ముల్ల" ఎస్. ప్రభాకరరావుగారి "మాడుగుల కొండలయము" వై. సుబ్బారావుగారి "బేరంగజీబు" పరిశోధకు లయమింపబడెను. వి. వి. భగీరథగారు సుమారు 40 చిత్రరచనలు ప్రపత్తింపి వానిలో నైదారు తప్ప తక్కినవన్నియు దృష్టాంత స్వభావ చిత్రరచనలు. గోదావరీనదీ సామీప్యములు రాజమహేంద్రవర సమీపానంద ప్రాంతములు యందు జూపట్టును. వీరు ఉత్తమముగా రచించినవానిలో 'శ్రీకృష్ణుడు' 'నదిలో చేప లుట్టుట' 'లోయలో సాయంసమయప్రకాశము' 'సామ్యుగు న్న నూర్యోదయము' గలవు. చా. సత్యనారాయణగారు ఉత్తమ

వీ.కు తెలియునా

వేలకు వేల బిడ్డల శరీరము శుభ్రవ్యాధిగల ఆవుపాల నిచ్చుటచే పూర్తిగా చెడిపోవక సుశునిష్టపిడిని, అనారోగ్యమును చెంచుచున్నది.

ఈ అపాయములేక తన బిడ్డ ఆరోగ్యముగానున్నదని తల్లి తెల్లు తెలియును? అపాయములోనికి పోకుండుటయే శ్రేయస్కరము.

బిడ్డకు గ్లాకోస్ యివ్వవలెను. గ్లాకోస్ పాలను డబ్బిపై గల పద్ధతి ప్రకారము వేడినీళ్లను కలిపి మిక్కిలి సులభముగా తయారు చేయవచ్చును. మ రేదియు కొన నవసరము లేదు.

మీ వైద్యుని అడుగుడు.

(3)

గ్లాకోస్ నాలుగురాజులకుండుముల బిడ్డలు మిక్కిలి జయప్రదముగా నెంచబడిరి
బోతుగా సరఫరాచేయువారు ఆర్. ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో, లిమిటెడ్.
(ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొన్నింటిని చేయబడినవి.) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు 888

చిత్రరచనలలో ఏకాంతస్థులగానము నాగపూజ పొగడదగినవి. నాగస్వరము, రాధాస్వరము వి. వెంకటరత్నంగారి యితర చిత్రరచనలలో ఎన్నదగినది. లోయలో సాయంసమయప్రకాశము నకు రూ 25 ల బహుమతి యివ్వబడెను.

రాజమహేంద్రవర నివాసియగు చ. భావ్యకార్తరావు గారు రామకృష్ణపరమహంసపటమును పాశ్చాత్య కళాపద్ధతిని చక్కగా రచించిరి. మనుష్యవిగ్రహ పతనముగా నొక చిత్రరచన అత్యుత్తమముగా రిఖించినందులకు రూ 50 లు బహుమతి యివ్వబడెను.

వీలూరువారును, ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలయును తివాములు ప్రదర్శించిరి. కళాశాల నైపుణ్యము ఉత్తమ మగుటచేత రూ 25 బహుమాన మిచ్చిరి. వారికే కలంకారి రంగలకై రూ 25 లు బహుమాన మొసంగిరి.

ఆంధ్ర (బందరు) కళ: వంగదేశకళ

వంగదేశకళను ప్రదర్శించుచు కలకత్తా ఓరియంటల్ ఆర్ట్ సొసైటీవారివి 45 చిత్రరచనలు, కాంతి నికేతనము లోని కళాభవనమువారివి 40 చిత్రరచనలు కలవు. ఇందు గగ శేంద్ర టాగూరు, జేపీ ప్రసాదరాయ్ చాధురీగార్ల కళాకళలును సుప్రసిద్ధ ప్రకాశితములు. టాగూరుగారి దృష్టాంత స్వభావచిత్రరచనలు మంచిసేర్పును వెలువరించుచున్నవి. ఆయన "నిశానయము" విలక్షణాంశికమునందు ఆరితేరినది. "యుధిష్ఠిర", "హర పార్వతి", ఏకవర్ణచిత్రరచనలు. స్వర్ణ మైర్జలము, మందుతో గప్పబడిన హిమాలయములు, శివుడు, పార్వతి వీనిని రూపించు వర్ణము తెలుపు అగుటచేత అట్టి తెలుపుతో ఆతిసున్నితముగా మానుషశిలావిగ్రహములగు నందు చూపబడెను. మొదటిది పరిశోధకులచే ఉత్తమమైనదిగ నుతింపబడెను. జేపీప్రసాద్ రాయ్ చాధురీగారి "ఒమార్ ఖాయం" "గొల్లది" "యమునానదీ ప్రాంతము", "జ్ఞాపక భారము" చిత్రకారుని మాక్కునృప్తి తెలియజేయుచున్నవి. రెండవదానికి వైదా శ్రీరామకృష్ణయ్యగారి బంగారుపతకము నిచ్చిరి. చిత్రకుడు కళాసాంకేతికమునందు ప్రసిద్ధుడనగు. కడపటిది "జ్ఞాపక భారము" (Burden of Memory) ఓకల సంస్తర నీయును. పరిశోధకులచే నుత్తమమైనదిగా నెంచబడెను. అందలి రంగస్థానము, కళా సాంకేతికము, ఉద్దేశానుభవము, శోభిత

మనుచున్నది. బాగా వెల్లరులేని నాలోవరణము. ఆజానబాహు పులంబము గల ముదుసలి మార్పుని క్షిప్ర విచారముచేయుచున్నట్లు శాంతినికేసనమునుండి వచ్చిన చిత్రరచనలకూడ మిగల సం తోమమును కలిగించెను. అందు ప్రత్యేకించి ఎన్నికగా చెప్పట కష్టముగా తోచును. అవన్నియు సహనాదరణమును పొందదగినవి. "మాత" అను చిత్రరచన రామకేంకర్ బైశాగారు వ్రాసినందులకు రూ 50 లు ప్రత్యేకబహుమాన మొసంగబడెను. [నవీన భారతీయ కళలో వంగీయ పద్ధతిని యీ బహుమానమేర్పడెను.]

లాహోరు కళా ప్రజ్ఞులగుడ వంగీయ పద్ధతిని చాల వరకు ననుకరించిరి. వారిలో ఇమాంజక్స్, ఎ. ఆర్. ఆస్ఫుర్ మున్నగు వారివి ప్రదర్శింపబడెను. "ఇమాంజక్స్ గారి" "అలో" "చించువాడు" (Thinker) ఆస్ఫుర్ గారి "తల్లియక" పరిశోధకులచే నుతింపబడెను.

బందరు ఆంధ్రజాతీయకళాశాలనుండి సుమారు 45 చిత్రరచనలు ప్రప్రల్ల కుమార చాట్జీగారు పంపిరి. అందు ఆరమాత్రము ఆయన స్వకీయ రచన గలవి. తక్కినవి ఆయన శిష్యులవి. చాట్జీగారి కళా లక్షణములే చాలవరకు ఆ విద్యార్థుల చిత్రరచనలందు గాన్పించును. దైవిక మత వేదాంతార్థముల బ్రకాశింపజేయు సతీన చిత్రరచనలుగా జూపట్టును.

చిత్రగుప్తుడు, శంకరుడును, ఛండాలుడును, అపరపల్లి, బాతీప్రభువు, నాట్యచైతన్యము, హిమాలయములయిన త్రిశూల దర్శనము యీ చిత్రరచనలు అత్యున్నతముగా చాట్జీగారు చిత్రించిరి. ప్రదర్శనపొచిరిమిత్రము కానుండ అనింపబడుటకు పంపబడెను. చిత్రగుప్తునియాకారము నర్థనాతీతము. చిత్రరచన వీరి నలుపులందు అతిలాఘు నిపుణాస్త్రము కాంచెను. సృష్టింపబడిన ప్రాణుల పూర్ణపాపములగుర్తింపు ప్రపంచజ్ఞాని, సృష్టియొక్కజ్ఞానమే ఆచరణకై లి, ఆయాపా ఆకల్పనము అద్భుతములలో నడుకెత్తును. చాట్జీగారి చిత్రనాట్యము చూపరుల సుదేశపూరితుల జేయును. సంస్కరింపజేయును. ధగవంతుని ప్రేమావృత్తమును సంపూర్ణ గ్రంథి భక్తిత్వన హోదక పారవస్యకై జోహతునందెరూపమున శిష్యులనాధారమున నిలువబడిన ఆమూర్తిని తిలకింపవలయును. అమరపల్లి (అమరపల్లి) నిండుయోవనమును, మద్దబొల్లు జటతో, బంగారునగలతో నలంకృతరాదై, సర్వపరిత్యాగము నొనరింపుచున్న బుద్ధుని పాదారవిందుల బడి మొక్కచున్నది. చిత్రకారుని విలక్షణకళలము విశేషముగ పరిపూర్ణము.

విద్యార్థులలో జి. పల్లె యోగి "నీలంబర" అడివి బాపిరాజుగారి (అవసానకాలానంతరము) ప్రశస్తముల ఆనందమాహాత్మ్యగారి "సతీశివ" కూడ ప్రత్యేకముగ జెప్పవలసినది. నీలంబర చిత్రపునకు ముత్తా మాణిక్యంగారి బంగారు పతకము యివ్వబడెను. పాములతో జట మెలికలు తిరిగి శిఖర కిరీటుగా నుండియున్న సృష్టిశీలయకారుడగు శివు దొకసర్పమును ముద్దులాడుచుండటం అందు లిఖింపబడెను. త్రిమూర్తి సంజ్ఞ పుష్పపరమబడెను అతినిపుత్రతో లిఖింపబడెను. అనసానకాలానంతరమునందు నిరాకార నిర్గుణ లయ వికారము చూపబడి జటగా కొన్ని సర్పములు మనోహరముగా నేయబడి మానవులై స్వరూపము పోవుచున్నట్లు, అనగా కాలమును స్వరూపమునుండి బయటైనట్లు చూపబడెను. ఎం తీరవ్వగారి "భక్తి" పరిశోధకులచే నుతింపబడెను. శ్రీలక్ష్మీదేవతావలసిన ఆత్మ్యత్వము చిత్రపునకు ఒక పాముపతి రూ 50 లు నిర్ణయించబడెను. ఆది 10 సంవత్సరముల బాలికయైన లక్ష్మీదేవి వ్రాసిన "రంగవల్లి" కి యివ్వబడెను ఇదిమిల ప్రోత్సాహకరము.

పాశ్చాత్యవైఖరిని భారతీయకళ

యథాస్థితికి పోయియున్నదా అను ముఖ్య మయినను శిల్పింపడు చిత్రపుల భాగమునకు వచ్చినయెల్ల ఒక్కొక్కచిత్రకారుని రావణీయ వర్ణశృంగార ప్రాడమని ఎంతయైన వివరించి యానందింపగలము ఈభాగమునందు తె. పి. గంగూలిగారు ఎన్ మజుందార్ గారు, ఎన్ జి. కాకూరుగారిగారు జన్మియు ఇ. గ్లాడ్ స్టాక్ సోలమనుగార్లు ప్రాముఖ్యమునునొందురు గంగూలిగారు పోటీకిగాక ప్రేక్షకుల యాదరణమునకు రెండు అత్యుత్తమ చిత్రపులకు బంపించిరి భారతీయలలో ప్రపంచమునకే రుపదానినవారు "అక్కిలీని ఓపాల్ అరణ్యములలో" "వర్షానంతరమున నూర్చుకొని" అను రెండు దృగ్గోళన భావవికాసముల దెలుపు చిత్రపులు ఇందురెండవదానిని వేయి రూపములనిచ్చి పిరాపురం మహారాజుగారు కొనిరి మొదటి చిత్రపునందు క్రిందిభాగమున క్రిక్కిరిసిన యడవి అందలి గాఢాంధకారము, క్రమముగ చీకటిని పైనుండి ఆకాశవెల్తురుచే విడుదలజేయుటయు, ఒకవృక్షముయొక్క ఎత్తలి పూతతో చిత్రపునకు ప్రకాశము కల్గుటయు ఇవలయు చిత్రకారుడొక నిమిషములో లిఖించెనా యనునట్లు ఆరుచదురుకే కానవచ్చును రెండవదానియందు వర్షము జారుచున్న ఎత్తైనవర్షతములు, అమృతముండి నదీప్రవాహము, పైనుండి తెల్లని దివి పంజరంటి మేఘములు పోవులు ప్రావులు, మేఘములుండి నూర్చుకొనియు చొరబడుటయు, పర్వత శిఖరముల రంజనమునటయు, శిఖా భాగములు ప్రకాశము నొందుటయు, క్రిందికి వచ్చుకొలది ముఖ్యవాతావరణము కనుబడుటయు, ప్రవాహము క్రింది బల్లపరుపైన కొండ, నోరనిపోవుటయు, అందు గభిరమైన నీరు చూపుటయు బహునిపుత్రతో మరుకైన నేర్పరితనముతో చిత్రకారుని యుద్దేశము సంపూర్ణత నొందుచు లిఖింపబడెను ఆయన కళాకళలను అనుపమానము, స్వకీయమైన మేధావిశేషము.

ఆ వెనుక థానూరు సింగ (కలకత్తా) గారి దృగ్గోళన స్వరూపములు చూచినను ఆయన మనవ్య చిత్రపులు చూచినను ఆ నేర్పరిగై గున్నతము నెక్కుది నునుపు కనిపించును రిలీఫ్ తీసికొనివచ్చుటలో అనేక వివిధ ప్రాడేవన్య కన్పించున "పాణి ఘట్టమువద్ద నూర్చు ప్రమము" "శ్రీ నగరమువద్ద వంతెన" "కాశ్మీరసరస్వతీనందు విశ్రాంతి" ఇవి ఆయన కాలపుసాగమును ప్రకటింపజేయును మొదటిది రెండును ప్రదర్శనా పరిశోధకులచే పాగడ్డనొండెను మొదటి దానికి రూ 10 ల సంఘ బహుమాన మొసంగబడెను ఆ చిత్రపునందు ఘట్టము నీరు అచ్చుల నొక పడవట్టి వేయబడియుండుట ఆ పైని అనృత్యమును ధూప్రదేశము, అటుమీద బంగారు ఎఱుపు నీలిగలసాయం నుయ అకాశము అది నీటియందు ప్రతి ఫలించుట చూపబడెను వెల్తురు పోయి చీకటి పడుచున్నట్లు ఉద్దేశము చక్కగా చేపారెను ఘట్టముయొక్క పెట్టు పై దృశ్యాదృశ్యముగ నొక మానుషవిగ్రహము చూపబడెను నల్లని పడవయగుటయు పడవ పై భాగము కనిపించు పోవుటయు తెరచాపకొయ్యయందు తో నొక్క పొయ్యియందుండి అందునుండి పొగయు మంటయు వచ్చుటంతో కొయ్యయొక్క ఆధారములకు వెల్గుగల్గివాని నీయ ప్రదర్శించుటయు మొత్తముమీద బహు ఆనందమును కలిగించుచుండెను.

థానూరు సింగ గారు వ్రాసినవానిలో మఱియొక్క చిత్రపులు (పీరియంట్) గురించి విశేషించి చెప్పక తీరదు ఒక కాశ్మీర శిల్పమునది, పసిమిబంగారుమేరు గల నిండు జన్మని, కాశ్మీరదేశమున వేసికొనిన సందమగు బంగారు నగలచే నలంకృతమై, గుర్ర

వీరంగు వీరయు, నీలపురవికయు, ధరించినదై, సాగమునన ముప్పల్లి నొక నిమ్మపీరిపై గూర్చుండి కాలిముందు నొక మట్టికూబాకు చిత్రవస్త్రాలు కుంచెతో వేయుచున్నట్లు చిత్రకారుడు చిత్రించెను రంగుల సూక్ష్మయము, మేను నందలి ప్రకాశము, కళాసాంకేతికము, స్వల్పవిషయములంగు చిత్రకారుని జాగ్రత్త, చిత్రపునకు శోభితముచేయుట సంస్తవనీయము అనుందరిముఖవికాసము జూచిన, చిలునవృత్తి వచ్చుచున్నదా, తాను వ్రాయుచున్న ఎన్నెలు సరిగా వచ్చుచున్నవని సంతోషము తెలుపుచున్నదా యనునట్లు భావము గుర్తింపబడెను ఈచిత్రపు పరిశోధకులచే నుతింపబడెను పిరాపురం మహారాజుగారు దీనిని రూ 400 లకు కొనిరి.

ఎన్ మజుందార్ గారి (కలకత్తా) కళాకళలను నిరుపమానము ఆయన లిఖించిన "నిత్యగాము" ప్రదర్శనములో సత్య త్వమైనదిగా గణింపబడి సంఘముయొక్క జనరల్ బహుమాన మొసంగబడెను ఇం దొక మనలభిక్షకుడు చిత్రంపబడెను బిచ్చగాంధ్రు ధరించునట్లుగా పెద్ద చిరుగల చొక్కా ఎఱుపుది ధరింపబడెను జాట్లు ఎగిరిపోవుచున్నట్లు కంగారుగా నుండెను. దివాకరుని తీక్షణిరూపా శిరముపై బడుచుండెను పాస్త్రులు ఒక సారంగము (పిడేనుంటికి) వాయించుచున్నట్లుండెను విగ్రహము నడచుచు పోవుచున్నట్లుండెను దీనిని బట్టి చూడ నిత్యమును ధర్మపూర్వముగా ఈశ్వరప్రార్థన మొనరించుచు పోవుచున్నట్లుండెను చూపరుల కెంతయైన ఊహాపుట్టించుకళా విశేష మేయిందు ఎక్కువ కలదు. ఆచిత్రపుయొక్క బలవంతయు చిత్రకారుని కుంచెకాచిచ్చమునందు కాననగను ఒకపాముడు గబగబ కుంచెతో ఏనుకై ముగ్ధునితము లేకుండి పూసినట్లుండెను నవీనియూరపియన్ చిత్రకారులు స్థాంబు, సానాగార్ల విధమున స్కెచ్ గా ఆకుంచె త్వరితగతిని పోయినది ఇది నిజముగా ఆశ్చర్యజనకమైనదని దగినది.

ఈచిత్రపునకు విరుద్ధముగా ఆయన వ్రాసినదే మఱియొక చిత్రపు ప్రతిస్పర్ధి కలదు అందొక నిండు యావనగు కుమారి ఆరామసమీపమున స్నానముచేసి కట్టల పైభాగము వస్త్రవిహీనయై ప్రక్కవైపుగ నిలువబడి తడిజాట్టును అడ్డతో పెనవేయుచు శృంగారవికసితవడనుతో జూచుచుండెను ఎమజిత్ లూ నొక కొక్కిరిపింపటిపిట్ట మాయుచున్నట్లు కాననగను చిత్రకారు డిచ్చుట తనసున్నితరచనను కనబరచెను మన్మథవికార మానుందరవడమునందు గాన్పించుటయు, పిట్టల మాయుచున్నట్లుండుటయు జూడ, కొకపిట్టతో ప్రత్యర్థిచేయును ఆనందవనోల్లాసియై మన్మథవికారము చెందినట్లు అర్థమగు తనపుయొక్క ప్రకాశము, తడిసినబట్ట యగుటయు దాని పుచ్చిరెనము మొదలగునేర్పులు కాన్పించును చిత్రకారుడు చిత్రకళానిధి యనుటకుం దగను.

జన్మి ఇ. గ్లాడ్ స్టాక్ సోలమన్ గారు (బొంబాయి) యాయన ఒక వహా క్రకారుడు ఆయన ఒకచిత్రపును మాత్రమే ప్రదర్శనార్హమై పంపించెను పోటీకిగాని అమృతము నకుగాని లేదు చిత్రకారుని సరియగునట్లేము ఎవరికిని అర్థము కాలేదు చూచిన వారు తల యొక్క యగ్ధమును గావించు చున్నార ఇం దొక యూర పియకా సుందరి కలదు చనుకట్టుకుండి పిక్కలవరకు ఎఱుపు పట్టునట్లు ములుంగీగా చుట్టబెట్టెడెను యావన సౌమభార్యము కాన్పించుచు ప్రక్కవైపున మడగాళ్ళుగక్కింద నాసీరుల యయెను. తీక్షణమైన వెల్తురు వెనుకనుండివచ్చుచుండెను ఆ యెదుట నొక చిన్నపాత్రయు అందుండి భూషణము వచ్చుటయు గాననగను ఆమె ఊర్ధ్వపుష్పికోనుండెను పై కృష్ణవిగ్రహమువలెనొకపూర్వపుడేవాలయమునందలివిగ్రహముగాన్పించును చిత్రకారుని చిత్రితము, సాంకేతికము ఊహ, రంగుల అలంకారము ఎన్నదగిన విషయము.

అల్లాబక్ష్ గారు (లాహోరు) అనేకపటములను శ్రీకృష్ణవిగ్రహములతోరచించిరి పాశ్చాత్యవైఖరియు స్వచ్ఛితమును గాననగను పారాజిక అర్థమును తీసికొనివచ్చుటకు చాలప్రయత్నముకనబడును ఇవియును చూచి విమర్శింపదగినదే ఆయన వ్రాసినచిత్రపులులో నొకటి "మరళిమనోహర్" అను దానిని రూ 225 లిచ్చిపిరాపురంమహారాజుగారు కొనిరి.

ఎన్ ఎన్ టూస్ గారు (బొంబాయి) యాయన చిత్రపులు ఎక్కువవిగా, ఘట్టములు ఇట్టింగముల నిరూపించును తీక్షణమగు ఎండలోనిరంగములపీరికింపైనట్లుకన్పించును, కొన్ని చాలభాగుగనే యున్నవి.

మద్రాసు అండు నదర్స్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడెనది)

నో టీ సు

1920-వ సంవత్సరము జులై 10 మొదటి తారీఖునుండి 8-వ తరగతి ప్రయాణీకులకు తీసుకొనిపోవు రైల్వే కోచ్ లెనా - రేవల్లె వైమనులకు వధ్య ఈ దివియెంపబడిన కాల పరిమితి ప్రకారము పోవును.

నెం ఎమ్ 148 రు

తెనాలినుండి బయలుదేరుట పగలు	1—0
జంపాని	" " 1—19
కొల్లూరు రోడ్డు	" " 1—29
భట్టిప్రోలు	" " 1—52
పల్లికోన	" " 2—1
రేవల్లె చేరుట	" " 2—10

నెం ఎమ్ 151 రు

రేవల్లెనుండి బయలుదేరుట పగలు	2—30
పల్లికోన	" " 2—39
భట్టిప్రోలు	" " 2—48
కొల్లూరు రోడ్డు	" " 3—14
జంపాని	" " 3—22
తెనాలి చేరుట	" " 3—45

1-వ, 2-వ, 3-వ తరగతులు 10 ఆర్డినరీ బండి ప్రస్తుతము రైల్వే కోచ్ కి బదులు తెనాలినుండి పగలు 12 గంటల 50 నిమిషములకు బయలుదేరి తెజవాడ వధ్యస్థానము 2 గంటల 45 నిమిషములకు రుదన. (2516)

ప్రథమసాయంకాల నాటకము 2480

చెన్నపురి ఎన్ స్టేషనేడ్ థియేటరులో

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాయక సమాజమువారు, ఏలూరు

వ ర వి క్ర య ము 13-తేది ఆదివారము

సా||త్రిము 5 గం 80-ని

ప్ర ద ర్శిం తు రు

మోతే నారాయణరావు జమీందార్,

ప్రొ ప్ర యి ట రు

విద్యార్థులు కావలెను 832

మోటారుకారులకు నడపుటకు, అందుకు సంబంధించిన మెకానిజము పూర్తిగా నేర్చుకొనుచు విద్యార్థులు కావలెను.

ప్రాప్తైక్కుకు ఈదివస విలాసమునకు వ్రాయుడు

Principal
SRI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt.)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel 3444 Madras

మీకు తెలియునా? 1548

"ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా" "క్రొత్తి విడు ఏస్ డా మెంటుస్క్రీము" యొక్క వివరములు మీకు తెలియునా. గార్డియన్ లేక విడ్డ పోయిక్స్ పుటికిని పై విషయమును

నేడే మాకు వ్రాయుడు పూర్తి వివరములు తెలపబడును. 10

The Branch Secretaries,
The Empire of India Life Assurance Co., Ltd.,
POST BOX No 37 MADRAS

ఈ కాలము రోగ కాలము నుమా!

కెనికల్ థెర్యాపీయస్ - గుర్తుగా జాగ్రత్తపెట్టుకొనుడు 1/2 నిమిషములో జ్వరమును సరిగామార్చును రాక్షసులనేటలు వాడుచున్నరకము 1 కి రు 2-8-0 వి. పి. చార్జి వేరు. 1673 అమృతాశ్రమము. నె 1. ఏలూరు.

త్యరపడును.

తరుణము విడువవలయును!

కిరసనాయలు కమిషనుకు అమ్ముటకు

ఏజంట్లు, సబ్ ఏజంట్లు కావలయును

సరుకు రెడిగానున్నది

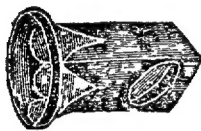
అమెరికా డి 160"ల తెల్ల కిరసనాయలు లూబ్రికేటింగు ఆయలు, ఇంజనుఆయలు, పెట్రోలియం వగైరాలు గంజా, విశాఖపట్టణం, గోదావరి ఈస్టు, వెస్టు, క్రిష్ణ గుంటూరు, కెల్లూరు, కడప, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, వెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలకున్న, నైజాం డోమినియనులకున్న ఏజంట్లు, సబ్ ఏజంట్లు కమిషనుకు అమ్ముటకు కావలయున్నది కోరువారు మాడు బాషులైన (నేట్ ఆసూరాం సదాసుక్ భట్టాచార్యులు రాజమండ్రివారిలోగాని, పేరూరి విశ్వనాథంగారు మదరాసు వారిలోగాని) ఎరుతులు కరస్పాండెన్సు వలనగాని లేక స్వయముగాగాని ఏర్పాటు చేసుకొనవలయును.

2508

RAMASAWMY PEREIRA Co., 13 Second Line Beach, Madras. Agents of Michold Co, U S A

ఒక ఆశ్చర్యము

విమునోద

పాకెట్టు డిస్కో

అమరహస్యములను కనిపెట్టవలసినపుడు 20 వ శతాబ్దమున కలియుగవింత

దీని ఉపయోగము యేమనగా, ఒకరు చేయునటువంటి కార్యములను ప్రియరాజులు అంతరిగమన చేయునటువంటి రహస్యకార్యములను దీని సాయముగా తెలుసుకొనవచ్చును ఇది మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన వస్తువు కాబట్టి దీనిని తేజులలో ఉంచుకొని ఎక్కడికైనను వెళ్లవచ్చును

2409

ధర 1 కి రూ 1-8-0 కి ఒకేసారి తీసుకొనిన రూ 4 The East India Novelty Stores, 19th, Beet Madras

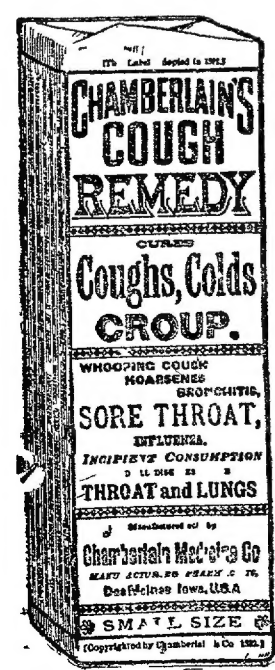
అమ్మకమునకు 1299

ఎలీసు 16 అంచు 20 బోరుకార్బిడ్డలు, డైయమండు గ్రెయిను సల్ఫమునుతో నింపబడినది 1 నుండి 10 వరకు ఏకొలతయో నైనను గలదు. ధర 100 కి రూ 8 0-0 పూచీగా కాలును

Spencer & Co, Ltd. Madras.

నిజమైనదగ్గు లేక పడిశములకు

నిజమైన బొవదము

కిరసనకాని దగ్గులను, పడిశములను కొంతమైన బొవదములు వాడుటవలన తక్షణమయి లేదు అయితే నిజమైన దగ్గులను, పడిశములను తప్పక గుణమిచ్చునట్టి నిజమైన బొవదమునే వాడవలెను

చేంబరేన్

దగ్గునివారిణి

(1871 సాపితము)

పసిపిల్లలను, పెద్దవారికి తగినది 50 సం॥ రమలనుండి వాడి, గుణము పొందిన వారు దీనిని శిశువులకు యుపయోగము వచ్చి పదార్థము లిందు చేరుటలేదు ప్రతివోటను విక్రయమునకు దొరకును

183

ఏక మేవాద్వితీయం-దేవుడు ఒకడే

ఆచార్య ఆనందశంకరభ్రమ (కాశీ విశ్వవిద్యాలయము ప్రిన్సిపాలు) గారివ్యాసము

“నిరుడు మహాత్ముడు ఉపవాసము చేసినపుడు ‘దేవుడు ఒకడే’ అనువిషయమును రూఢిపరుపవలసిన ప్రమాణములను వ్రాసి పంపవలె”నని మహాత్ముడు ఆచార్యభ్రమగారికి వ్రాయగా ఆయన యిటుల వ్రాసి పంపెను

“మహాభారతేతిహాసాది గ్రంథములందును పురాణములలోనుగూడ చాల ప్రమాణవాక్యములు కలవు ఉపనిషత్తులు యీ సత్యమునే కీర్తించుచుండును ఉపనిషత్తుల కంటె ను ప్రాచీనములగు బ్రాహ్మణములుగూడ యీ విషయమునే తెలుపును భగవంతుడు ప్రవాపతియని బ్రాహ్మణములందు పేర్కొనబడెను వేదములనుండి కొన్ని ప్రమాణవాక్యములను వ్రాసి పంపితిని ఉపనిషత్తులలో విస్తారముగా నున్నవి

“యః బృధివ్యాం తిష్ఠన్ పృథివ్యా అంతః యం పృథివీ న వేద యస్య పృథివీ శరీరం యః పృథివీమంతః యవయత్యేవ త ఆత్మాంతర్యామ్యవృత్తః| య ఆత్మని తిష్ఠన్ ఆత్మనో అంతః యమాత్మా నవేద యస్మాత్మా శరీరం య ఆత్మావ మస్తనో యయత్యేవ త ఆత్మాంతర్యామ్యవృత్తః||”

(ఎవడు భూమిలోను వెలుపలను గూడ కలవో, ఎవని ని భూమి యెరుగవో, ఎవని శరీరము భూమియో, లోపలను వెలుపలను నుండి ఎవడు భూమిని నియమించుచుండువో అతడే నీఅనంతమగు ఆత్మ (పరమాత్మ) అతడే నీలోనన్న నియామకుడు (అటులే అనగా పృథివిలో వలెనే అతడు అక్షతోవాయు రాకాశాలలో గూడ (పంచభూతములు) బహిరంతర్యామ్యవృత్తయైనాడు పరమాత్మ ప్రతిజీవుని లోపలను వెలుపలను గూడ నున్నాడు జీవుడే దేవునకు శరీరము దేవుడు జీవులకు బహిరంతర్యామ్యవృత్తడే జీవుని నియమించుచుండును అతడే అనంతపరమాత్మ అతడే అంతర్ముగ్ధుడు (అంతర్యామి)

“భగవంతుడే విశ్వమునందలి సర్వపదార్థములను సృజించెను ఆపదార్థములలోనుండు నైరస్యతత్వముగూడ పరమాత్మయే” అని వేదములుతెలిపెను ఈరహస్యమును క్రైస్తవులు కనుగొనజాలక పోయిరి పదార్థములు జీవుని శరీరములని యున్నచో దానిని ‘పోలితీయము’ అని వాడు భావించిరి సూక్ష్మములగు పండితుడు భిన్నత్యమునం దోత్వమును చూడగలిగినను అది సకలమును పరమాత్మ వ్యాప్తియే యని మాత్ర మతడు గూడ గ్రహింపజాల ‘హెనోతీయజం’ అని భావించెను భగవంతుడు సర్వాంతర్యామి యును సర్వ వ్యాపి యునుగూడ నై యున్నాడు అతడు సర్వాంతర్యామి యని గ్రహింపక సర్వవ్యాపియని మాత్రము గ్రహించినచో భిన్నత్యమునకు మాత్రమే ప్రాధాన్యము కలుగును

“ఏకం సత్ విప్రా బహుభావంతి” (సత్యము ఒకడే ద్రవ్యము దానినే బహువిధముల వర్ణించిరి)

అను నీవాక్యము యిట్లంటి కలిగిన ఆలోచనాధీశునికాదు ఇద్దియే సత్యము వేదములోని బహు నామములు భిన్న వేదాల కేగ్గకావు అనియన్నియును భగవన్నామములే సవిత అనగా శక్తిప్రదుడు పరమాత్మగాని మూర్త్యుదేవుడుగాడు ఎరుగ అనగా వ్యాపకుడగు పరమాత్మగాని పరమాదేవుడుగాడు పూజ అనగా పుష్టికరుడగు పరమాత్మయే మిత్ర అనగా నేనా ప్రభుడు పరమాత్మయే ఇట్లులే అన్ని నామములను భగవద్వాచకములేగాని భిన్న వేదావాచకములు కావు అటులే వేదముం త్రములలోని అన్నియున్నను నామములుగూడభగవత్పరమతేగాని అన్నియున్నను వివిధ వేదాపరమములుగావు ఋషులుమొదట జగన్నాథులతో ప్రారంభించి క్రమముగా తిరంతర్యామియగు పరమాత్మను గోచరింపజేసిరి అటుపిమ్మట పరమాత్మవాచకములను నామములతోనే అగ్నిని స్తుతించిరి

దేవుడొక్కడే అను విషయమును పండితులు మాత్రమే గాక పావరు లందరనుగూడ బాగుగా గ్రహించియే యున్నారని ఈవిషయమును గూర్చిన వాక్యము లన్ని వేదములలోను గూడ కలవు ఋగ్వేదములో నున్న మూలవాక్యములు చాల ముఖ్యము లట్లంటి గాక, యితరవేదములందు గూడ కనబడుచున్నవి

కావున దేవుడొక్కడే అను సిద్ధాంతము వేదకాలమునే కీలక యేర్పడినదికాదు వేదములలోని (యితర వేదావాచకములని తలంపబడు) నామములన్నియును గూడ భగవద్వాచకములే యనిగూడ నిర్ధారణయైనది ఇంకొక బలవన్నిదర్శనము గూడ కలదు ఆచార్యభ్రమ అదితిశబ్దమును అదితి అనగా నంతుడు అని అర్థము అదితి అనగా పరమేశ్వరుడు అనిత్యులనగా తదావిర్భావములు మరికొన్ని ప్రమాణవాక్యముల నీసగువను వివరించితిని

(1) “హిరణ్యగర్భః సమస్త రతాగ్రే విశ్వస్యజాతః పతితేక ఆసీత్| సదాధార పృథివీం ద్యామతేమాం కన్యైదేవాయ హవిషావిధేను”

(అదిగ్గందు హిరణ్యగర్భు డొక్కడే యుండెను అతడే సకలస్వమునకు ప్రభుడు భూమ్యాకాశములతని ఆధీనములు, మన మేదేవుని అనుగ్రహము కొరకు ఆరాధింపవలెను?)

(2) “య ఆత్మనా బలదా యస్యవిశ్వ ఉపాసతే ప్రళయం యస్యదేవాః యస్య చాయామృతం యస్యన్యత్కుః కన్యై దేవాయ హవిషా విధేను||”

(ఆతడే ప్రాణదాత, బలప్రదాత, అతనిఆజ్ఞకు దేవతలు గూడ బద్ధులు మరణరహితములగు జీవులును మృత్యువునుగూడ భగవత్ప్రతిబింబితములే మన మేదేవుని అనుగ్రహముకొరకు ఆరాధింపవలెను?)

(3) “య ప్రాణతో నిమిషతో మహితైస్క ఇద్రాజా జగతో బహూ| య యీశే అస్య ద్విపద శ్శతృష్వదః కన్యై దేవాయ హవిషా విధేను||”

(అతడే తన మహిమవలన చేతన జంగమ ప్రపంచమునకు ప్రభుడు ద్విపాద చతుష్పాద జీవకోటి కంతకును అతడే నియామకుడు మన మేదేవుని అనుగ్రహముకొరకు ఆరాధింపవలెను?)

(4) “యస్మేమే హిమవంతో మహిత్యా యస్య సమద్రం రసమా సహాహూః యస్మేమాః ప్రదిశోయస్య బాహూ కన్యై దేవాయ హవిషా విధేను||”

(అతనిమహిమవలననే హిమవత్పర్వతాలునుసముద్రవననయగు భూమియును నిలచియున్నవి అతని బాహువులే దిశలు. మన మేదేవుని అనుగ్రహము కొరకు ఆరాధింపవలెను?)

(5) “యేనద్యో రుగ్రాపృథివీద దృఢా యేన స్వః ప్రభిలిం యేన నాకః యో అంతరిక్షేగజసో విమానః కన్యైదేవాయ హవిషా విధేను”

(అతడే నక్షత్రములను రక్షించుచుండును భూమిని కడలకుండ నిలుపును ఆకాశమును వాయుమండలమును కాపాడును వాయుమండలమున నీటి ఆవిరిని కలిగించును మన మేదేవుని అనుగ్రహము కొరకు ఆరాధింపవలెను)

(6) “యంక్రందనీ అవసాతస్తభాన అభ్యైతేతాం మనసా రేజమాసె యత్ర ధిసూర ఉదితో విభాతి కన్యైదేవాయ హవిషా విధేను”

(ఆతనిని భూమ్యాకాశములు భయవిభ్రమములతో కింగించును ఆతని మహిమను ఉదయభానుడు ప్రకటించును మహా ప్రళయ సమయమున అతడే దేవతలందరిలోను వ్యాపించియుండు ప్రాణాత్మా అతడే అగ్నిని సృజించి భరించును మన మేదేవుని అనుగ్రహము కొరకు ఆరాధింపవలెను?)

(7) “యోదేవేషువ్యధిదేవ ఏ ఆసీత్ కన్యైదేవాయ హవిషావిధేను” (అతడే సమస్తదేవతలకు నాథుడు మన మేదేవుని అనుగ్రహముకొరకు ఆరాధింపవలెను?)

(8) “మానో హింసీజ్ఞనితా యః పృథివ్యాయోవాదివం సత్యగ్రాహజానా యశ్చా పశ్యంత్రా బృహతీర్జహాన కన్యైదేవాయ హవిషా విధేను||”

(ఆకాశమును నక్షత్రములను భూమిని మహాసముద్రములను సృజించిన ఆపరమాత్మ మా కన్నుడును హరి చేయుచుండు గాక)

(9) “ప్రజాపతే సత్యదేతా న్యనోయిత్వాజాతాని పరితాబధూస”

“బ్రహ్మపతీ! విశ్వరంభంతలకు సమస్తజీవరాశులలోను వ్యాప్తుకవును అంతర్యామియునై యుండువాడవు నీవొక్కడవేగాని మరెవ్వరును కాదు (ఋగ్వేదము స 16,122)

(1) ఏకో హ జేవో మనసి ప్రకృత్యః
(ప్రకృత్యా బాలే సత్య గర్భే అంతః
(ననసునం ప్రవేశించి దేవు డతడొకడే. సకలము
పులహుకయగులంపును నివసించు పురాణపురుషు డతడే)
(2) స్కంధే నైమే విప్రభీతే కౌశ్య భూమిశ్చ తిష్ఠతః
స్కంధయంపర్యహత్యన్వత్ప్రత్నాం నిమిష చ్చయత్ ||
(అతడే విశ్వమునకు (స్థభము) ఆధారుడు. భూమ్యా
కాశముల కాధారుడతడే. జీవమును ప్రాణమును చలనమును గల
సమస్తవస్తువులను ఆధారు డతడే)
3. వేదాహం మాత్రం వికలం
యస్మిన్నేతాః ప్రజాయమాః
మాత్రం మాత్రస్యాహం
వేదాహో యస్మిన్మృణం మహత్ ||
(ప్రజలందరను వేదతో నేయబడినో అట్టి పరస్మిన్
మాత్రంతువులను నేనెరుగుదును. ఆతంతువులను (ప్రకృతి) గరిం
చిన ముఖ్యతంతువును (పరమాత్మ) నేనెరుగుదును. అదియే పర
బ్రహ్మము.
(4) బృహస్పే నా మహిమ తాంతికాదవ పశ్యతి |
యస్తా యన్వన్వతే చరత్స్వం దేవా యివం విదుః ||
యస్మిన్చ తి చరతి యశ్చ నంచతి
యా నిలాయం చరతి యః ప్రతంతి |
యో సన్నివన్వ యన్వంత్రయేతే
రాజా తస్యైవ నరూ స్తృతీయః ||
ఉ రేయం భూమివ్యరూప్య రాజ్ఞ
ఉతాసా ద్యో ర్భృహతి మారే అంతః |
ఉతో సముద్రో వరుణస్య కుక్షీ
ఉతాస్మిన్నులూప ఉదకే నిలీనః
ఉతయో ద్యావతి సర్వాత్
పరస్తాన్మ స ముచ్ఛాతై వరుణస్య రాజ్ఞః |
విశ్వకేః ప్రవరంతీదమస్య
సహస్రాక్షా అతిపశ్యంతి భూమి ||
సత్సం త్రద్రాజా మహతో విచక్షై
యవస్తరా రోదనీ యత్సరస్తాత్ |
సంభ్రాతా ఆస్య నిమిష
జనానామహ్నిన శ్వేన్నీ
నిమిశోతి తా ||
యేతే పాశోవగుణ సప్త సప్త
త్రైధా తిష్ఠంతి విషితారుశంఠః
సింతు సర్వే అస్యతం వదంతం
యః సశ్వవాద్యతితం సృజంత ||
(విశ్వాధిపాతయగు మహాప్రభువు చెంతనుండి చూచున
టులే విశ్వమును చూచును. నక్కి నక్కి నడుచుచుండు దొంగ
వాని అతిరహస్యాల్లో చన లన్నియును గూడా భగవంతునకు
తెలియును. వాని చర్యలన్నియును, అతడెచట నిలచునో, న
డచునో అతడు రహస్యముగ మెలగునో ఎచట కూర్చుండునో
లేచునో యిది యన్నియును గూడ భగవంతునకు తెలియును.
అతడే సాక్షియగు వరుణుడు. ఇంద్రుని రహస్యముగా మాటలాడు
కొను మాటలగుడ నతనికి తెలియును. ఈ భూమి వరుణరాజు
ప్రకాశించుచున్న నక్షత్రములగుల వితానమునంటి ఆకాశమంత
యు నతనిదే. భూమియందును వాయుపథమునందు గల మహా
సముద్రము లే అ త ని కి న డు ము. మి క్కి లి జ ల
భా గ ము లం దు గూ డ న త డ డ గి యుం డు ను.
మనమెచటికి పారిపోయినను మేఘముండలమున దూరినను
గూడ సవ్యవ్యాపియగు వరుణుని బారినుండి తప్పించుకొన జాల
ము. సహస్రాక్షులగు నతనిదూతలు ఆకాశమునుండి అన్నిచోట్ల
కును పర్యటించుచును. అతడంతయును చూచును. చక్రవర్తి
మున కాలనున్న వానినిగూడ నాతడు చూచును. భూమ్యాకాశ
ములను మగ్గును ఆవలను నున్న వాని నన్నిటిని ఆతడు చూచును.
పావకలామవాకు ప్రతి పండమునందును పావకల సంఖ్యను
సరిగా చూచుచుండుటయు వరుణుడు (భగవంతుడు) మానవుల
చెప్పపాటుల నన్నిటినిగూడ తక్కు పెట్టుచుండును. ఓనరుజా!
సమ్రాచకులను ప్రహర్యచరణములను గలనీనాసికలు అసత్య
వాదిని బడసి పట్టుకొనుగాక! సత్యవాదికి ఆపకారము కలుగ
కుండ నతని కాపాడునుగాక) (అగస్త్యావేదము 5.416.)

(1) కేంద్రస్థితా సనితా విశ్వరూపః
పురాష ప్రజాం పురుగా జజాన
యశాన విశ్వా భువనాన్వస్య
సహస్రనానా మనుజత్వ మేక ||
(అతడే కేంద్రస్థితుః సృష్టికర్త, అంతర్యామి, విశ్వమునం
దలి అన్నివిధములను పోషించువాడు, అనేకవిధములుగా సృ

ష్టించువాడు, అన్ని భువనములును అతనిదే. (ప్రాణప్రదాన పం
త్తణశ్చతులను దేవతల కతడేయొసగును)
(2) విశ్వేత కృత్పురుత విశ్వతో ముఖో
విశ్వతో బాహురుత విశ్వతస్యాత్
సంబాహుభ్యాం ధమతి సంపతత్రై
ద్వ్యావాభూమీ జనయన్ దేవవీణ ||
(అతనికి అన్నిప్రక్కలను కనులను ముఖములును చేతులు
ను పాదములును కూడకలవు. అతడు తనచేతులను రెక్కలను
కొలిమితిత్తులనుగా నుపయోగించి భూమ్యాకాశముల నతికిం
చును.
(3) కిం స్విధవం కఠ సన్మక్ష
ఆసయతో ద్యావాపృథివీన్వతతూః |
మనీషితో మనసా పృన్వతే
తద్య ద్యత్య తిష్ఠన్మృణాని విశ్వా |
(భూమ్యాకాశములు ఆకాశమునుండియును చెట్టునుండి
యును చేయబడెనా? ఓధీమంతులారా! నిదానముగా నాలా
చింపుడు. అ డ వి యు ను చెట్టును
ధ్వేమిచేయగలవు. అతడే విశ్వమున కధినాథుడు అుడే సకల
భువనముల కాధారుడు.)
(4) యో సశితా జనితా యోవిధాతా
ధామానివేద భువనాని విశ్వా |
యోదేవానాం నామధా ఏక ఏవ
లో సంప్రశ్నంభునా యంత్యశ్చా ||
(అతడే మనకు తండ్రి, సృష్టికర్త, సంహారకర్త, సకలభు
వనముల నత డెరుగును. దేవతలనందరిని వారిచేతులను అతడెరు
గును. ఆతని నెవ్వరు నెరుగజాలరు. అన్ని భువనములును ఆతని
కడకే పోవును)
(5) శమిగ్గ్యం ప్రథమం దక్షఆపా
యత్రదేవాః సమగచ్ఛంత విశ్వే
అజస్యనాభావశ్యేక మర్చితం
యస్మిన్ విశ్వాని భువనాని తథా ||
(బ్రహ్మాండమున దేవతలందరను చేరియుండి ఆ బ్ర
హ్మాండము మొదట మహాసముద్రమునం దడగియుండెను ఆ బ్ర
హ్మాండమునందే సకలభువనములును సమస్తజీవరాసులును సృ
ష్టికి పూర్వ మడగియుండెను. అభివుని నాభికమలమునందు ఆ
త్మ (చతుర్ముఖుడు) యుండెను. అతడే సకలభువనములను (ప
రమాత్ముని అజ్ఞానుసారము) సృశించెను. ఆతనియందే దేవతలం
దరు నడగి యుండిరి.) (ఎంగుయిండియా 3-12-25)

Rotations ' MEISS NA CINEMA
Registered No. 114.
AMERICAN CINEMETOGRAPH.
Latest and Wonderful Cinema
INVENTION BY AN EMINENT AMERICAN.
Easy to operate Day or Night.
In the performance of the Cinema you
can enjoy with your friends pleasantly
the real Bioscope play at your home It
contains 40 assorted film-Roles, such as
Humourous scene, Circus Actors with
wild animals, British and german war
pictures, Comics, Deductive Dramas, Love series,
Magic plays etc., etc. , complete with films Rs 3
[Three] only.
THE BRITISH TRADING CO,
(1) P. B. No. 1223 Madras

శ్రీ మ ద్వాల్మీకి రామాయణము
ఆంధ్రతాత్పర్యసహితము -

బాలకాండము, ఆంధ్రతాత్పర్యసహితము	2	0
అయోధ్యాకాండము	3	0
ఆరణ్యకాండము	2	0
కిష్కింధాకాండము	2	8
సుందరకాండము	2	0
యుద్ధకాండము	4	0
ఉత్తరకాండము	2	8
మాఘపురాణము, ఆంధ్రతాత్పర్యసహితము	2	0
గరుడపురాణము, సవ్యాఖ్యానాంధ్రతాత్పర్యం	1	8

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
1473 292, ఎస్టేట్లనేడ్, చెన్నపురి

చిత్రనేనోపాఖ్యానము.

(నూతననాటకము) రసవంతము. ప్రదర్శనమునకు
మిక్కిలి అనుకూలము బాలురకు, స్త్రీలకు, పర
సీయము వెల 12 అణాలు. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం.
డి. వెంకటరమణయ్య, బి. ఏ.
28, కారణేశ్వరగుడివిధి, సైదాపేట, మద్రాస్.

బెంగాలు యిన్స్యూరెన్సు అండ్ రియల్ ప్రాపర్టీ కో, లిమిటెడ్.

(ప్రధాన కార్యాలయము-కలకత్తా)
మానవప్రపంచమందలి అన్నితరహాల వాతలకును తగిన
విధములు గల స్కీములు గలిగియు ప్రధానస్థానముందున్న
యిన్స్యూరెన్సుంపెనీ
దరఖాస్తుపై వివరములపత్రము
చాలతక్కువ ప్రీమియములు, నష్టకమైనదగవత్తు, అ
నుకూలముగ కమిషనుపైనను జీతమునకును జిల్లా యేజిస్ట్రేలకును
ప్రత్యేకపు యేజిస్ట్రేలకును దరఖాస్తులంత్రుకొనుడు (2498)
కార్పొరేషను ఫీస్ యేజంటు,
కిల్కూకు, మద్రాసు (జుదాగు రాజధాని)

విజయనగర నివాసులగు బ్రహ్మశ్రీమ దబ్బాదాది
భట్టవారాయణదాసుగారు విరచించిన
శ్రీ యథాధిక రామాయణము
హరిః ధారూపక పద్యగద్యగీతప్రబంధము ఇందు శ్రీ
రామ జననము, సీతాకల్యాణము, పాదుకాపట్టాభిషేకము,
సుగ్రీవసత్త్వము, హనుమత్సందేశము, సామ్రాజ్యసిద్ధియను నాటా
శ్యసములు హరిః ధారూకాలక్షేపములకుం బరిశీలనమును దీనివల
పొట్టికీకాక రు 2-8-0 గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి
తెప్పించుకొనవలెను 2511

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1-టో భాగము — వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి
ననుభవజ్ఞులముగా సులభముగా చేయదగిన 600 యోగములును
గల వైద్యగ్రంథము 1-కి రు 1-4-0, పి పి 0-4-0
2-భాగము — శుద్ధులు, భస్మములు, వంటఖజురీ ఔష
ధములు, ఆసవములు, అరిష్టములు, ద్రావకములు, చూర్ణములు,
మొ|| 610 యోగములు, అనుభవముగా చేయు పద్ధతులతో
యున్నది (6) 1-కి రు 1-12-0, పి పి 0-6-0
పి పి అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి నెల్లూరుజిల్లా

ONLY A FEW
World Renowned
"C" (regd)
Time Piece-guaran-
ted for two years—
with one fountain
pen free Price
Rs 2/12
SWAN HOUSE P B 508 P T MADRAS

ప్రపంచమందు అంతటను మంచినీర్వాగతము
"కామశాస్త్రమునకు" గలదు ఆశోగ్యము, విశ్వర్యము,
ఆ ధి మొదలగు వాటినిగురించి సలహా యిచ్చు గ్రంథము.
150 పుటలు గలది మీవద్ద లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనుడు.
ఇది ఉచితముగా తపాల్ ఖర్చులేక షంపబడును కావలసిన
వాగు ఈవిధమ విలాసమునకు వ్రాయుడు
249 ఆలంకర్నిగ్రహ ఔషధశాల,
28, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వేలకు మందు వెల సీసా 1-కి రు 0-4-0
ఈ నూనెను తలకురాచిన వేలు ఈపి నశించును చర్మ
మునకు వెండ్రుకిలకుహాని యుండక వెంగ్రుకులు పెరుగును.
అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి

విద్యామంత్రిసంఘము

గంజాము

బరంపురం కాలేజి విన్నపము

బరంపురం, డిశంబరు 9 - బరంపురంలో 4 వ తేదీన కల్లికోట కాలేజి పరిపాలకవర్గమువారు గౌ. సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారితో కాలేజి ఆర్థిక విషయముల గూర్చి విచారించిరి. కాలేజీ తరగతుల కొనసాగించుటకు ధనము చాలకున్నందున ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటింగవలెనని కోరిరి. మంత్రిగారు, ఇట్టి పరిస్థితులలో కాలేజి తరగతి యుండవలెనా లేదా, యను విషయము విచారించవలెనని తెప్పిరి. విద్యార్థులు డ్రైర్ల దుగారి ద్వారా ప్రత్యేక గ్రాంటును గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి అర్జీ పెట్టినచో విచారించుమనిరి. పర్యావేషంలో కాలేజిని బట్టి చీనియునికి విచారించవలె ననిరి. సాయంకాలము కాలేజి ఉపాధ్యాయులు మంత్రిగారికి అప్పహామలు విందొసంగిరి.

తొలూకాబోర్డు

4-80 X బరంపురం బౌను హాల్లో తొలూకాబోర్డు

వారు సన్మానపత్ర మొసంగిరి, మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, సంస్కరణల విధానముగూర్చి, కాసనసభామంత్రివర్గ మొనర్చిన కార్యము గూర్చియు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము గూర్చియు ముఖముల ముచ్చటించిరి. బోర్డువారు విద్యావిషయమున ప్రభుత్వమువారిని గ్రాంటు అడుగుటకు పూర్వము విద్యా కమిషన్ ను రాబవల వనూలు తేసిమాడవలెననిరి. బిల్డింగ్ గ్రాంటులకై ప్రభుత్వమువారి వద్ద ఋణము వుచ్చుకొనవలెననిరి. ప్రాథమిక, హైస్కూలు విద్యాలయములగుల బోర్డులన్నింటికీ గ్రాంటు నొకేరీతిగా నిచ్చునట్టి యేర్పాటు గూర్చి ప్రభుత్వము వారలలో చిందువున్నారని తెప్పిరి. బౌను హాల్ లో బిల్డింగు జరిగెను.

5 వ తేదీన మంత్రిగారు టెక్నాలి వెల్లిరి అచ్చట మట్టు పట్టరయుతు లందరు సమావేశమై మంత్రిగారిలో భూములు రయియు జమిందారుల సంబంధమునుగూర్చి ముచ్చటించిరి. హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులు యూనియనుబోర్డువారుసన్మాన పత్ర మొసంగిరి. పురజనులు విందొసంగిరి. పిమ్మట రెండుమైళ్ల దూరములోనున్న కాసనము గ్రామమునకు బోయిరి. ఇది చాల ముఖ్యమగు గ్రామము. అసహాయోద్యమమునందుగలుగిక్కెను అచ్చట రయితుల సంఘమువారు మంత్రిగారిని సన్మానింపగ మంత్రిగారు తెలుగున దీర్ఘముగ నువ్వననించిరి.

పర్యావేషిడి

పర్యావేషిడికి మంత్రిగారుకూటాడు పయి బోయిరి. రాజాగారి ఆతిథ్యము గనుండిరి. కాలేజి ఉపాధ్యాయులు సన్మానపత్ర మొసంగిరి. కాలేజిని, పరిశ్రేమలపాఠశాలను జూచిరి.

మరునాడు దుందయము మునిసిపలు సంఘమువారు, ఉపాధ్యాయుల సంఘమువారు సన్మాన పత్రము లొసంగిరి. మంత్రిగారు ఇతర మునిసిపాలిటీలలో ప్రాథమిక విద్యావ్యాపకము గూర్చి చెప్పిరి. ప్రాథమిక విద్యాలయములు నిబంధనప్రకార మున్నయు ఒకే రీతిని కట్టనపునవలెనను ఆయా గ్రామ పరిశ్రేమల కమిషనులుగ కట్టనపుననిరి. మూడేండ్లలో అన్ని గ్రామములందు పాఠశాలలేర్పాడవలసిరి. కాలేజి ఉపాధ్యాయులు పెకండ్లరి విద్య పునరుద్ధరణ సంఘమున కాలేజీల స్థితిగూర్చి మంత్రిగారిలో ముచ్చటించిరి. పద్మనాభతియేటవారు సంస్కృత పాటకమును ప్రదర్శించిరి.

శ్రీకాకుళం

7 వ తేదీన మంత్రిగారు శ్రీకాకుళం చేరిరి. తొలూకా బోర్డువారును, మునిసిపలు సంఘమువారును సన్మానపత్రము లొసంగిరి. అచ్చటి హైస్కూలునకు క్రొత్త భవనమునవర ము నియు, హైస్కూలును అభివృద్ధి చేయవలెననియు, విద్యార్థులకు చేపాపర్శిమ యొసంగవలెననియు మంత్రిగారునుడిచిరి.

దుసి, వడ్డా కాల్య దిగువ రైతులు లాగల్గనదిపై అనకట్టకట్టుటనుగూర్చి మంత్రిగారికి విన్నవించుకొనిరి. దారివలన రయితులకు ప్రభుత్వమువారికి చాల లాభముండునని తెప్పిరి. ఈ అనకట్టు నూతన యత్నము కాసేరదనియు, పట్టికు వాగ్వా రిడివరకు జరుపుచున్న కార్యలకు చెందినదే యగుటచే అంతటి వ్యయము దాని రాబడి గూర్చి ప్రభుత్వమువారు దలపాసెద రనియు మంత్రిగారు తెలిపిరి.

శ్రీరామనాటక సంఘమువారు 'శివాజి' నాటకమును ప్రదర్శించిరి. మంత్రిగారు ఆహ్వానములను బోయిరి. అచ్చట రయితులందరు చెరగా, సంస్కరణ విధానముల గూర్చియు, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునుగూర్చియు బోధించి, ప్రభుత్వము వారికి వారి సహకార మత్యవసర వని తెప్పిరి.

వాతావరణస్థితి

1925 నవంబరు 12-వ తేదీ శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గోపాలం	కర్నూలు	కడప	కర్నూలు	కర్నూలు
గోపాలం	74.6	62.8	..	26.65	44.96
కర్నూలు	78.2	67.9	..	12.96	37.09
కడప	77.8	67.8	0.14	18.51	89.09
కర్నూలు	78.8	65.4	0.38	14.54	41.59
కర్నూలు	69.0	65.4	0.24	8.55	28.01
కర్నూలు	69.4	62.2	0.17	6.78	20.51
కడప	75.0	68.8	0.59	11.08	81.38
కర్నూలు	76.2	68.8	0.82	88.45	87.98
కర్నూలు	78.8	65.2	0.45	45.92	50.74
కర్నూలు	77.0	67.4	0.80	46.87	52.94
కర్నూలు	75.5	62.8	0.85	8.00	89.80
కర్నూలు	68.5	62.7	0.40	16.78	22.29
కర్నూలు	76.1	67.8	0.68	15.08	88.18
కర్నూలు	76.1	69.0	2.12	46.37	54.98
కర్నూలు	72.4	68.8	0.50	19.61	88.58
కర్నూలు	79.4	73.8	0.08	42.03	87.00
కర్నూలు	1.89	84.28	28.84
కర్నూలు	78.7	72.7	0.24	80.80	64.51
కర్నూలు	75.5	73.0	1.06	27.64	114.51
కర్నూలు	78.8	69.6	1.18	25.15	117.16
కర్నూలు	74.4	69.1	0.01	18.15	125.68
కర్నూలు	69.8	55.8	0.11	13.96	85.87
కర్నూలు	57.8	52.4	0.61	16.97	125.46
కర్నూలు	55.7	50.7	1.46	45.69	62.18

సర్కారు - ముచిలపట్నములో 0.28 "కాకినాడ లో 0.14 వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. పగటివేడిమి గోపాలపురములో 6 డిగ్రీలు ముచిలపట్నములో 4 1/2 డిగ్రీలు వోల్ల 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. గోపాలపురములో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. డక్కన్ - కడపలో 0.59 కర్నూలులో 0.24, బళ్లారి లో 0.17 వర్షించెను. మేఘములు బహుశ్రుతమున విస్తరించి ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. పగటివేడిమి కడపలో 11 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. వోల్ల 17 నుండి 18 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలుకము: - కడపలో 0.81, వడ్డానులో 0.45 నెల్లూరులో 0.82 వర్షించెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. పగటివేడిమి 1 1/2 నుండి 7 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 4 నుండి 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. వచ్చే 24 గంటలలో మార్పిడియు గొప్పగ నుండవలయు.

యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాజ్య వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

భూకంపము

సిమ్లా, డిశంబరు 11: - నిన్న 20 గంటల 8 నిమిషము లకు సిమ్లాకు 10,000 మైళ్లదూరమున భూకంపము కలిగెను. (ఆ. ప్రె.)

క్రొను థి యే ట రు

12-12-25 శనివారమునుండి 18-12-25 శుక్రవారమువరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 రాత్రి 9-30 గం తేని, ఆదివారములందు పగలు 2 గం మాటసీగలదు. మదన్ థియేటర్స్ లిమిటెడ్ వారు గొప్ప పురాణ సంబంధమైన బిల్వ మంగల్ లేక భక్త నారదాసును ప్రదర్శించుదు. మిస్ గోఖలే ప్రధాన కథానాయకురాలు. 10 రీ స్క్ర గలది.

వర్ష పాతము

సిమ్లా, డిశంబరు 11: - తూర్పు ఆరేబియా సముద్ర మందలి నిమ్న వాయుభారము నిన్నటినుండియుతగ్గినది. ద్వీపకల్ప ములో దక్షిణభాగముందు సర్వత్రా వాన గురిపెను. మైసూరు, మళయాళము, ఆగ్నేయమదరాసు, మదరాసు దక్కనులందు సామాన్యముగ వర్షించెను. బొంబాయి దక్కను, దక్షిణ హైదరా బాదు, ఉత్తరమదరాసు తీరములందు దవ్వుటచ్చట వర్షము గురిపెను.

మైసూరు 2, చిత్తూరు 2, మధుర 1, పాంబన్, మదరాసు 2, నాగపట్టణము, కోయంబత్తూరు, కడపూరు 1 1/2, కోడైకనాలు 3, కడప 1, నెల్లూరులందు 1 1/2 అంగుళముల వానగురిపెను.

నూచన: - ద్వీపకల్పముందు వర్షపాతము తరగవచ్చును. బంగాళాఖాతమున కుత్తరమందు స్వల్పముగ వానగురియే ఎచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

సిమ్లా, డిశంబరు 12: - ఆగ్నేయ ఆరేబియా సముద్రముం దలి నిమ్న వాయుభార మింకనుగలదు. అందువలన విస్తారముగ వానగురి పొందుచున్నది. ద్వీపకల్పమునకు దక్షిణముందు విస్తార ముగ వానగురిపెను. మైసూరు, మళయాళము, ఆగ్నేయమద రాసు, మదరాసు, దక్కనులందు సామాన్యముగ వానగురిపెను. మదరాసున కుత్తరమందు అచ్చటచ్చట వానగురిపెను. కల్లికోట, కొచ్చి 1, తిరునల్వేలి 1 1/2, నాగపట్టణం 2, కడపూరు 3, కోడైకనాలులందు 1 1/2 అంగుళములవాన గురిపెను.

నూచన: - ద్వీపకల్పమునకు దక్షిణముందు వర్షము తగ్గ వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

మళయాళ స్త్రీలు అక్కచెల్లెండు

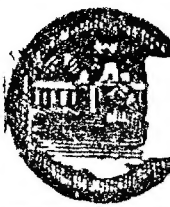
మిస్. గోపాలపతికర్. కారదావిలాసము, చిత్రూరు, (కొచ్చి): - మీనపద్మనుండి తెప్పించిన 6 లోక్సభాస్థానం కి సేనును, తక్కిన 3 మాచెల్లెలును నేవించుచుచే మాయొక్క బుతు కూలులు మాయమయెను.

10 నంబల ముట్టుకుట్టు క్రిమరి మిసర్సు కర్తగాను, కోకోలి అమృతాల్ హాఫుస్ ఇరింజిలకుడ, (కొచ్చి): 10 సంవత్సరములకు ముట్టుకుట్టుచు బాధపడు చుంటిని. దానిని మీ "లోక్" అత్యధుత ముగ నివారణ చేసెను.

గారడివిద్య క్రిమరి మిస్. అమృతకుట్టిఅమ్మ సంగీత ఉపాధ్యాయి, సర్కార్ హైస్కూలు, తిరు మారు (కొచ్చి): - చాలకాలముగ ననేక విధములైన గర్భాశయరోగముల వల్ల బాధ నొందుచుంటిని. అనేకవిధములైన చికిత్సలను పొందితిని. కాని నివారణము కాలేదు. కడ పటము "లోక్" నేవించిన వారమురోజు లలోనే గారడివిద్యవలె మందు పనిచేసెను. దాని ప్రభావమును కర్ణింప జాలను. ప్రభావముందు అన్ని పాపాలలో దొరకును.

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల-ఎగ్నార్, మద్రాసు.

సుందరి తైలము డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-8-0 ఒక డబ్బీతైలము విభవక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మెంటి వలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిచేసి, నువ్వుగా అర్పించు వలె ప్రకాశించును. వర్షము వృశువృత్తి కలిగి వానాశు తేరును. ఈతైలము మంచి సువాసన దలిగి మిగడవలె నుండును. అమృతాంజనం డిఫో, బొంబాయి - మదరాసు

మదరాసు వార్తలు

ఆయుర్వేద కళాశాల ఉపన్యాసము — డా॥ ఎ. లక్ష్మీవతిగారు 14 తేదీ సోమవారం 6 గంటలకు కాలేజీ హాల్ నందు “తల్లిస్థి సంరక్షణ” గురించి ఉపన్యసించెదరు.

జగన్నాథ భక్త సభ — ఈ సభవారు ఆది వారం 18 వ తేదీ 11 గంటలకు 500 పేదలకున్న దానము జరిపెదరు. సాయంకాలము వేద విలాస మందిరమున ఎగ్జిక్యూటర్లు 4-15 గంటలకు పీఠాధనంకుమార్ల పాటలు చేరి గలరు.

సీమలపా — సీమనుండి వచ్చుటపా బొంబాయి మెయిలులో శుక్రవారం రాత్రి బయలుదేరినది. జనరలు పోస్టు థీసునంద్ర కేపురయ్యం 9-30 గంటలకు బట్వాడాయగారు.

బెంగళూరు నాగరత్నం పాట — తిరువళ్ళేళ్ళ జీ కృష్ణగారసభవారి యజమాన్యమున 81 పెద్దపిల్లల బెంగళూరు నాగరత్నంగారి పాటకచేరి కేపు సాయంకాలము 4 గలరు.

రాకపోకలు — పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు కాళహస్తి నేడు వచ్చిరి ప్రభాకరతంపరాగారు, పి.టి.రాజగారు, పర్లాకిమిడి రాజాగారు, బొబ్బిలి రాజాగారు, ఎ.వి.వి. అయ్యగారు డిల్లీనుండి నేడువయము వచ్చిరి.

ఉచిత సాహాయమును వైద్యశాల వార్షికోత్సవము — ఈ వైద్యశాల వార్షికోత్సవము 14 వ తేదీ సోమవారము 6-30 గంటలకు రాయపేట వెస్ట్ కాలేజీలో జరుగును. ది. బి.టి. ఎ.వి. విజ్ఞానంపిల్లై గార్యక్షత వహించెదరు.

ఒక సవరణ — నిన్నటిదినము ఆంగ్లపత్రిక 8 వ తేదీయందు “ప్రాచీన భారత శిలాయగము” అనుకీర్తి కక్రింద ఆంగ్లభాషయందు (Stone age in India) అను మాటకు బిలుగ (Stone in India) అని ముద్రింపబడినది, గాన పాఠశాలలో యి.హాళయ్యులు గమనింప ప్రార్థింతులు ఆంధ్రపం.

కార్పొరేషను ప్రత్యేకసభ — “ఎన్నికలలో ఓడిపోయినవారిని ప్రభుత్వమువారు తిరిగి కాన్సిలరులుగా ప్రభుత్వమువారు నియమించుట ప్రజాపాలనా విధానమునకు విరుద్ధముగా నున్నదని యీసభవారు తీవ్రనిరసమును తెల్పుచున్నాడు” అను తీర్మానము చర్చించుటకు బుధవారము 5-15 గ. ప్రత్యేకసభ జరుగును. ఇండికేషనలకు వ్యతిరేకప్రచారము జేయవలెననియు అందుకుగాను రూ. 1000 వెచ్చింపవలెననియు షాఫీ ఎ.హామద్ గారు ప్రతిపాదించు తీర్మానములు గూడ ఆసభలో చర్చింపబడును.

రైల్వ ఆలస్యము — రైలుమార్గము గండ్లపగుట్టచే నేడు తిరువేండ్రం ఎక్స్ ప్రెసు ఒంగంట, బొంబాయి మెయిలు, మెట్టపాల్యం మెయిలు 1/2 గంట ఆలస్యముగ వచ్చినవి. బోటు మెయిలునకు బదులు జేరొక రైలు 9 1/2 గ వచ్చినది.

నీలగిరి రైలుమార్గము చెడిపోవుటచే రాకపోకలు నిలచి పోయినవి. రైలు టిక్కెట్లమ్మటలేదు. టపా మోటారుకారులు పె బోవుచున్నది కోటగిరి, ఉడక మండలములలో తీవ్రముగ నిగ్గును వడినది.

మదరాసు శాసనసభ

శాసనసభలో సోమవారమునాడు యిదిగవ “కార్యక్రమము జరుగును —

రాజమాత అలెగ్జాండ్రీయా రెడ్ గారి మరణించినందులకు విచారము తెల్పుచు 50 ని. పి. రామస్వామి అయ్యగారు తిర్మానము ప్రతిపాదించెదరు. కార్యదర్శిగారు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులను సభ్యుల కంపక్షముదురు. 40 స్టాండ్లింగ్ ఆర్డరు సవరణ. ఎ.ఎల్.ఎల్.గారు 100 ని. 10 ని. 10 ని. ప్రతినిధులు. 3, 19, 26, 28, 30, 32, 33, 41, 43, 49, 52, 61, 65, స్టాండ్లింగ్ ఆర్డరులకు సవరణ ప్రతినిధులు.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

అకడమికు కాన్సిలుసభ.

అకడమికు కాన్సిలుసభ నిన్న సెనేటుమందిరము నందు జరిగెను. ముఖ్యమగు విషయములు చర్చింపబడినవి.

ఇంటర్మీడియేటు మొదటిరెండు గ్రూపులలో ఫీజిక్సు పరీక్షయందు ఎక్కువమంది కృతార్థులు కాజాలకున్నారని గావున ప్రశ్నలను యొక్కవగా నడిగి ఎక్కువసంఖ్యకే ప్రత్యుత్తరముల గోరు విధాన మనలించవలెనని సభవారు శిఫార్సు జేరిరి. ఇది 1927 సం॥ నుండి అమలుజరుగును.

విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షరులము కట్టెడి విబంధనల గూర్చి చర్చించిరి. పరీక్షరులము నియమికాలము మించి పేషియంట్ల కట్టినవో రూ. 1 డ్రీమానాతో 5 రోజులలోపుగ కట్టిన పుచ్చుకొనుటకు నిశ్చయించిరి.

గ్రంథాలయపుస్తకములను బయటకు అప్పుగ తీసుకొని నవో రిజిస్టర్డ్ పార్సెనడ్యారా తెప్పించుకొని, తిరిగి అట్లే నెలరోజులలోపున పంపించవలెను. నగరలోవారే తీసుకపోయినవో 15 రోజులలోపున తిరిగి వాఫసు జేయవలెను. అని సభవారు నిబంధనల సవరింప నిశ్చయించిరి.

డైరెక్టరుగారి సిఫార్సు ప్రకారము ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ, పచ్చయ్యప్పకళాశాలలో బి.ఎ. ఆనర్సు రీవ. గ్రూపు ఎకనమిక్సు కాఖను రికార్డెజు చేయవలెననియు, పచ్చయ్యప్పకళాశాలలో 4వ గ్రూపును గూడ రికార్డెజు జేయవలెననియు సభవారు శిఫార్సు జేరిరి.

విలియము యెనర్డుగారు చరిత్ర, ఎకనమిక్సు ప్రచారమునకు 8000 విరాళమొసంగిరి. ఇందు కొంతసామ్యు ఉపన్యాసము లేర్పరుచుటకు, కొంతసామ్యు పరిశోధనము జేయువిద్యార్థిని పోషించుటకును వినియోగించవలెనని సూచించిరి. చివరకు ఖండాంతరములందు ఖ్యాతివడసినవక్తచే ఉపన్యాసము లిప్పించవలెనని నిశ్చయించిరి.

ఉపాధ్యాయులకు పరీక్షాసౌకర్యము

ఉపాధ్యాయులుగనున్నవారికి ఇంటిరుమిడియట్, బి.ఎ. పరీక్షలకు కాలేజీలో చదువనిది హాజరుగుటకుపీల్చాసంగుటను గూర్చిపిమ్మట విచారించిరి. చట్టమునందు కట్టి అవకాశము గలరు. స్టాండ్లింగ్ కమిటీ వారు రెండుసార్లు న్యతిరేకముగ తీర్మానించినందున కాన యీ సభ సభ్యులలో చాలవంది అనుభూతుగనుంటున్నదే. ఇ.ఉ.ఉ.పాధ్యాయ సంఘమువారు అనమాటరుగ నుంటున్నారే. సెనేటువారి తీర్మానమును స్టాండ్లింగ్ కమిటీవారు పోరా పారివిచారించవలెనని తీర్మానంబిది. పిమ్మట సభవారు రూ. 30,000 ఖర్చున రి నెర్విస్కూల రుషిపు గ్రాంటులను గూర్చి విచారించిరి.

గుంటూరులో ఎలక్ట్రిక్ సౌకర్యము

గుంటూరునగరములో విద్యుత్ క్లి యేర్పాటులు చేయుటకు ఆంగ్ల కర్మాగారమువారు యత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది. యత్నము కొనసాగినపిమ్మట ఊరంతట విద్యుద్దీపములు పంకాలసౌకర్య ముండును. జనవరిలో మదరాసులోని జనరలు ఎలక్ట్రిక్ కంపెనీవారు పోయి పరిశీలుట విచారించెదరు.

కీ॥ శే॥ చిట్టిబాబు నాయుడుగారు

బి. చిట్టిబాబు నాయుడుగారు తేనాంపేటలో స్వగృహమును గురవారము నాడు చనిపోయిరి. దెబ్బకుటకు విచారముచున్నది. పీరు కీ॥ శే॥ బుచ్చిబాబు నాయుడుగారి సోదరులు మైలాపూరులో గొప్ప కుటుంబమునకు చెందినవారు. చనిపోవు సరికి 57 ఏండ్లు ప్రాయమువారు. 1895 సం॥ ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో పట్టును పొందిరి. కాలేజీ వీడిన వెంటనే వ్యాపారమునందు ప్రవేశించిరి. చాలకాలము పారి కంపెనీలో దుబాఫుగానుండి 1911 సం॥ విరమించిరి. కర్నాటికు పేపరు మిల్సులో డైరెక్టరుగ నుండిరి. కాల్పారేమను సభ్యులుగ 9 ఏండ్లు నగర విషయములందు పాటుపడిరి. కొంతకాలము ఆసరరీ మేజిస్ట్రేటుగ నుండిరి. కాస్ట్యూలిటను క్లబులో సభ్యులు యన్యవము నందు గొప్ప ప్రిన్సిపు ఆట నిపుణులు. సంగీతమును గూర్చి ఒక గ్రంథము వ్రాసిరి. చాలమంది కుటుంబీకులు మిత్రులుగలరు. వారిందరికి పరామర్శ తెల్పుచున్నాము.

అలిఘరు జూబిలీ ఆహ్వానము

అలిఘరు, డిసెం 11 — అలిఘరు మస్లిం విశ్వవిద్యాలయమున ఆర్జింగు వైసు చాన్సెలరు నవాబ్ సర్ మహమ్మద్ మోజాహుల్ ఉల్లాఖాన్ బహదూర్ గారు జూబిలీ యుత్సవమునకు రాదలంచిన ప్రేక్షకులు డిసెంబరు 22 వ తేదీలో గాతముకలెయి జేయవలెననియు లేరున్న పసత్తులు కుదురిక చిక్కులు పడెను. రెనియం ప్రతికలవ్వారా తెలియజేయుచున్నారు. ఇదివరకు ఆహ్వానములు రానివారి పీ నోటీసునే ఆహ్వానముగా నెంచుకొనవలసినదని కోరుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

భారతీయుల కర్తవ్యము

జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారి యుపన్యాసము

‘నూతన ప్రబోధము’ అను విషయమునుగురించి శ్రీ యుత జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారు నిన్న సాయంత్రము గోకలే భవనమున నుపన్యసించుచు, భారతదేశము ప్రపంచమున కొనగవలసిన పంచేళ్ళమును గురించి వివరించిరి. కృష్ణమూర్తిగారు కొలది 9వములకు పూర్వము మాత్రమే పాశ్చాత్య దేశములలో సంచార మొనర్చి తిరిగి వచ్చిరి. డాక్టరు ఆశీర్వాదముగారు సభ కథ్యక్షత వహించిరి. సెనేటురు రీడు మొదలగు అన్నీరియా ప్రముఖులు, రాబోవు దినవిజ్ఞానసమాజ పంచాదశము వత్సరోత్సవమునకు గాను పాశ్చాత్య దేశములనుండి యరుదించిన ప్రముఖులును, గా॥ వ్యా వేపా రామేశ్వము, ప్రొఫెసరు పి.కె. తెలంగా మొదలగు భారత ప్రముఖులును సభకు దొరికిరి.

ఉపన్యాసకుడు

కృష్ణమూర్తిగారు ప్రారంభమున, అన్యదేశాలను మొనర్చి వచ్చిననేగాని స్వదేశాన్నిత్యమును సరిగా గ్రహింపజాలరని నుడివిరి. అప్పుడే తమ విజ్ఞానాన్నత్యమును సరిగాగ్రహింప గలుగుదురు. భారత దేశపు ప్రాచీనాన్నత్యమును ప్రస్తుత స్థితిని పరిపాలి చూచుకొన వలసినదని యుపన్యాసకుడు గోరెను. జపాను మొదలగు ప్రాగ్దేశములవలె భారతదేశము, పూర్తిగా పాశ్చాత్యమకరణమునకు పాల్యదేశమై భారతవిజ్ఞానము హిందూసాంప్రదాయములు అత్యధికంగాంధ్యము లుంటున్నందున కారణము ఒకవిధముగా ప్రాగ్దేశ యుగ భారతదేశమే. భారతీయవిజ్ఞానము, అన్ని విజ్ఞానములంపైను ప్రాచీనమైనది. రామకృష్ణ బుద్ధాది మతకర్తలకు భారతదేశమే ప్రపంచమున కంతమును నోసగును. ప్రపంచమునయు ప్రస్తుత దురవస్థనుండి తప్పించుటకు భారతదేశమువైపు దృష్టుల నిండుచున్నది. భారతదేశము ప్రపంచమునకు తనసంపదేయును దెలుపవలెను. అట్లుగానియెడల భారతదేశము జీవించియే యుండనక్కరలేదు.

ప్రస్తుతము భారతీయుల స్థితిచాలాశోచనీయముగ నున్నది. భారతీయులే తమ సంఘమును సంస్కరించి పునర్నిర్మామొనర్చవలెను. మన జీవితమునం దొక్కొక్క విభాగమును దీసికొని పరిశీలింపుడు. మనలో నెంతమంది భగత్పాత్రుల నొనర్చు ఆలవాటుగలిగియున్నారోభగవద్భక్త సలకుదేవాలయమునకుజననపుడు, ఆదేవాలయమెంత అపరిశుభ్రముగనుండును! ఏదేవాలయమునకువెళ్లినను దేవుని దర్శనమునకు రుక్మముల వనూర్లు ఇట్టిశిథిలయందు, దేవాలయములయందు భగవద్వక్తయే అన్యశ్రేయమునుండును. చూడయెనర్చునపుడు, మనమేమియో మంత్రముల జపించు వానియర్థమేమియో వనకు చెలియరు. ఇక విద్యార్థుల యెడల మనమువలంబించు వైఖరిని గురించి కొంచె మాలోచింపుడు. మనబాలరను, విద్యయన నేమియో యెరుగని మూఢులగు నుపాధ్యాయులకు ఒప్పించెదము. వారు పిల్లలను సట్టుకొని పూరక కొట్టిపొంపించెదరు. అట్టివారికించి బాలురెట్టి అభివృద్ధిని అందజాలరు. మన అలవాటులగురించి విచారించుడు. మనకు అపరిశుభ్రముగ నలవాటు లెన్నియో గలవు. భారతదేశపు ఆధ్యాత్మ ప్రతిభయే భారతదేశ శాస్త్రత్యమునకు కారణము. భారతదేశమును తిరిగి, ప్రపంచములో కెల్ల నుత్తమస్థానముగ నొనర్చుటకు మనమందరము కలసి ప్రయత్నింపవలెను. (కరతాశక్త్యములు)

డా॥ అసీబ్ సెంటుగారు

సభకు మగించుచు, భారతదేశపు చూర్వపు ప్రతిభను పునరుజ్జీవింపజేయుటకు జాతీయ విద్యాభివృద్ధిగా మధ్యవము కొన్నివత్సరములకు పూర్వము ప్రారంభింపబడెనని నుడివిరి. భారతీయధ్యాత్మికవిజ్ఞానమును, కళలను, శిల్పములను పునరుజ్జీవింపజేయగలిగినపుడే భారతీయులైని ప్రపంచముక్తిని సాధింపవలెనను.

బైందుచేసిన భారతీ సంపుటములు

1924 జనవరి సంచిక మొదలు ఆఱు సంచికల కొకసంపుటమువంతకు మూడుసంపుటములు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి.

గట్టి బైందు- సగముతోలు, సగము క్యాలి కోర్ గిల్లాపేరు- అందముగా నున్నది ఒక్కొక్క సంపుటము వెల రూ. 4-8-0

శివాలయము ప్రత్యేకము

భారతి ఆఫీసు, 7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు,

కాన్పూరు ఖద్దరు ప్రదర్శనము

గాంధీగారు తెరచెదరు

ప్రదర్శన సంఘకార్యదర్శి కాన్పూరునుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు -

అఖిలభారత స్వచ్ఛంద ప్రదర్శనమును మహాత్మా గాంధీ గారు డిసెంబరు 24 వ తేదీన తెరచెదరు నూలువడకు పోటీకి అభ్యర్థుల పేర్లు గుజరాతు, బీహారు, బెంగాలు, సంయుక్తరాష్ట్రములనుండి వచ్చినవి ఇతర రాష్ట్రములవారు గూడ పంప ప్రార్థితులు ప్రదర్శన కాలలన్నియు అద్దెలకీయబడెను అనంతరముగా నుంటచే నింక క్రొత్తవి కట్టుచున్నారని వలయువారు 15వ తేదీలోపున దుఖాస్తులు పెట్టుకొనవలెను

నూలువడకు పోటీ నిబంధనలు

రాష్ట్రాధిపతి బోర్డువారు పరీక్షించి చూచి గంటకు 400 గజములకు పైగా వడగలవారిని యిద్దరిని మాత్రము పోటీ పరీక్షకు పంపవలెను

పోటీ దారులు స్వయముగా రాట్నములను, యితర పరికరములను తెచ్చుకొనవలెను సంఘమువారు పత్తి విత్తురు పోటీ దారులు నియమితకాలములో ఏక కొనవలెను ఏమటయందు పోటీ పరీక్ష జేయకున్నచు, ఎవ రేవిధముగా సంతకాలములో జేసెదరో చూతురు 4 గంటలకాలము నూలువడకు పోటీ జరుగును తేదీ మునుందు ప్రకటింపబడును నాలుగుగంటల యనంతరము నూలు కడుగునండి ఆము కర్రలకు చుట్టవలెను దానిపై నూరు గజముల కొక గురుతు వేసి ప్రత్యేకముగా నుంచవలెను వడకు నప్పుకు తెలిపాయినచో బాగుగ అతువలెను ఆక్రేడ్గ జేసినచో నేర్పులోపముగా భావింపబడును

15 నుండి 20 నెంబరుల మధ్యగ వడకువారి నూలే గణించబడును తక్కువగాని ఎక్కువగాని లెక్క జేయబడవు

ఎక్కువ పొడవు మంచిపురి యెంచబడును దానినిబట్టి బహుమతు లిత్తురు ఒకరు తీసిన నూలులోనే వివిధ చిలువల నూలును, అందుకై ప్రత్యేకముగ తేబడిన యంత్రములతో పటు త్వము పరీక్ష జేయబడును సాపుగనున్నది, లావుననుములగ నున్నది చూచి పరీక్ష దారులకు తెలియజేయబడును

కాంగ్రెసు ప్రకటన

ప్రతినిధులు ప్రతినిధి రుముముతో బాటు బసలకుగాను రూ 5 లు చెల్లింప వలసియుండును వేరే చాట్ల యుండవలచినచో 15 వ తేదీ లోపున ఆవ్యవసంఘమువారికి తెలియజేయవలెను రావలచిన ప్రేక్షకులు ముందుగా డబ్బు సంపాదించి బస యేర్పాటు చేయబడును బంగాళాలలోను, కుటుంబవసతి, మోటారు కారులు సామాను సాగురులు యిత్యాది సౌకర్యములు కావలసిన వారు వెంటనే బసలసంఘము (ఆకామడేషను కమిటీ) కార్యదర్శి పేర వ్రాయవలెను

కాన్పూర్ ఆంధ్ర వాంటిరు

డబ్బు 82 గు రైలుకు, 6 గు డ్రెసుకు-తత్క్షణం పంపుడు చాలామంది 18-12-25 తేదీకి గాని తెలుపు కొరకదని దరఖాస్తులు పంపుటచే, అందురు 18-12-25 కు వెడవడ గవర్నరు పెటలో అయ్యజేవత కాశీకేంద్రరావుగారి మేడవద్ద సమావేశము కావలెనని నిర్ణయించినాము 17-12-25 ఎక్కడగండా ఎవరు వెళ్లవది నిశ్చయించి పంపుడును ప్రతినిధ్యము ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గమనించవలెను ప్రత్యేక జాబు ఆలస్యమైనచో ఇబ్బంది పడుదురు డబ్బు మాకు చేరుట ఆలస్యమైనను కన్పూర్ వాణిజ్య దొరకుట దుర్లభము.

దర్శా జానకిరాం

రైల్వే స్టేషను తగులబెట్టుట

హైదరాబాదు (సి.ఐ.) డిసెం 11:-పశ్చిమోత్తర రైల్వే కరాచీకోశ్రీనికొట్టా స్టేషన్ వద్ద ఆంధ్రప్రదేశ్ దోంగలచే తగులబెట్టబడి దోమకొనబడినట్లు తెలియుచున్నది బుధవారము రాత్రి 9 గంటలకు స్టేషనుమీద తుపాకులను క్రేల్చి టుదకు రైల్వే స్టేషను, స్టేషను మాట్టెరు యింటిని గ్రామములోని మరీ కొన్ని యిండ్లను బూటిచేసి, నిజమంతవచ్చినది తెలియలేదు అమీకొత్తసి బీకెన్ ను మీద కేటాయింపు స్టేషనుగానుండును దొంగలు తెలవాల్సినను కొండబాతులు, కొలదికాలము క్రిందటనే మరీయొక రైల్వే స్టేషను కేటాయింపు బూటిచేయబడినది, ఇండియన్ పోలీస్ భయముగా నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

1926 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 1926

ఆంధ్రమైన రంగుల క్యాలెండరు

శ్రీకృష్ణమూర్తి, మోహిని, శారీశంకరులు రంగులపట్టుములతో మూడురకములుగా తయారుగుచ్చుచున్నవి రోజున కొక కాగితము తీసివేయు క్యాలెండరు సహా తయారైనది ధర 1-కి 0-4-0

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0; 12-కి రు 1-4-0; 100-కి రు 9-12-0.

పోస్ట్ జి.ప్ర.త్యేకము.

మదరాసు - ఆంధ్రప్రదేశ్ - బొంబాయి

ఇండియా గెజెటు

డిస్ట్రీ డిసెం 11-ఇండియా గెజెటులో నిల్వ ప్రకటింపబడినది

శాసననిర్మాణశాఖ

డబ్బు వి కాన్పూరు గారు రాజీనామా నిచ్చినందున భారత కానన్ కు భారత వారీసానే జె హోల్ రెట్టుగారు నియమింపబడిరి నేటుగోవిందదాసుగారు స్టేటుకాన్సిలరు ఎన్నుకొనబడినకారామున భారతకానన్ కు భారత రాజీనామా నిచ్చుటచే మధ్యరాష్ట్రముల భూస్వాముల నియోజకవర్గమువారు మరియొకరి నెన్నుకొనమని కోరబడిరి

హోము డిపార్టుమెంటు

ప్రావిడెంటు ఫండు (సవరణ) ఆక్టు (1925) 1925 ఏప్రిలు 1 తేదీనుండి అగలులో, కిరమ్యులు ఆర్థికశాఖ

1925 సాల్వూ (సవరణ) ఆక్టు సింధు ఏడెవలలోగాక 1926 జనవరినుండి బొంబాయిరాజధానిలోనికి వచ్చును రైల్వేశాఖ

నాచాలా స్టేషనునుండి (కధియవారు స్టేషను) నేటారు వరకు అనగా 51 మైళ్ళదూరమునకు ఇ బి రైల్వేవారు సర్వే చేయవలెనని రైల్వేబోర్డువారు కాంక్షనుచేసిరి దామాషనుండి లక్ష్మీకాంతపూరువరకు అనగా 9 మైళ్ళ వరకు ఎ బి రైల్వేలై నోకటి సర్వేచేయవలెననూడ సాంక్షను చేయబడినది (ఆ. ప్రె.)

భారతశాసనసభ

రాబోవు సమావేశపు కార్యక్రమము

ధి.ప్రీ, డిసెంబరు 11 - జనవరి ఫిబ్రవరి మాసములలో సమావేశము భారతశాసనసభ కార్యక్రమము ప్రచురింపబడినది జనవరి 21, 25, 27 తేదీలందు దొరతన కార్యక్రమము జరుపుటకు ప్రత్యేకింపబడినది 26, 28 తేదీలందు అసభికార సభ్యుల తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడును ఫిబ్రవరి 4, 11, 18 తారీఖులందు అసభికార సభ్యులచట్టును ప్రవేశపెట్టబడును అసభికార సభ్యులు ఫిబ్రవరి 2, 9, 16 తేదీలందు తీర్మానముల ప్రవేశ పెట్టటకు నిర్ణయింపబడినది ఫిబ్రవరి మార్చి మాసములందు అసభికార అసభికారసభ్యుల యితర కార్యక్రమాంతముల నెవ్వకు సభయందు ప్రతిపాదించునదియు ముందు ప్రకటింపబడును (ఆ. ప్రె.)

మంగళగిరి

వైకుంఠకాదశి

ఈసంవత్సరం యిచ్చుల వైకుంఠకాదశి- ద్వారకారామ మహాత్మ్యము యీనెల 26 వ తేదీన జరుగును. కొన్ని పంచాంగములలో వ్రాయబడినట్లు 25 వ తేదీన జరుగదు

యూనియన్ బోర్డు

మాయూనియనుబోర్డు పెంపరతి ప్రెసిడెంటు శ్రీయుత కోనూరి కొటయ్యగారు, యూనియన్ బోర్డు సభ్యులలో కొందరు పరిశీలన రివ్యూమన్ అనుననది గత నెల 20 వ తేదీన యూనియన్ బోర్డుకు భాయపు ప్రెసిడెంటు యొన్నుకొనుటకు యూనియన్ బోర్డును సమావేశపరచిరి ఆదిత్యుడు ఉదయము 9 గంటలకు సభ మొదలిడినది తిరుపురు అభ్యర్థులు ప్రభాజు చేయబడిరి కాని బారీలో నోకరిం తెకండు చేయవారు తీసుకుని మొదటి అభ్యర్థియగు శ్రీయంత కాటాపట్టిల శరసిని బోర్డువారు విశేషమునకు సభ్యులచే ప్రకటించుగా యొన్నుకొనబడిరి.

అద్భుతము జ్యోతిషము అద్భుతము జ్యోతిషము

మహాత్మాగాంధీగారి విడుదలను గురించి చెప్పిన జ్యోతిషగ్రంథాలు వారియొక్క జ్యోతిషాధ్యయములను గురించి అద్భుత పడుచు ప్రజలు యోగ్యతాపత్రికలను ప్రతిదినము కురిపించుచున్నారు

(1) ఆరాధనము-ఏదైనా ఆయిదు ప్రశ్నలను భవిష్యత్తును గురించి నిర్దేశించెదరు.

వారికి జాబువ్రాయుటకు మొగ్గుపెట్టిన, సరియైన కాలమును తెలియపర్చవలెను పరీక్షింప నుద్దేశముతో వ్రాయు ప్రశ్నలకును, అన్వాయసంబంధమైన ప్రశ్నలను జవాబులు చెప్పబడవు

5 ప్రశ్నలకు రు 1-0-0 తరువాత 1 కి చార్జీ 0-4-0

(2) జాతకము, పుట్టిన తేదీగాని, లేక జాబు వ్రాయుటకు మొదలుపెట్టిన సరియైన కాలమునుగాని వ్రాయవలెను భవిష్యత్తును గురించి ఒక సంవత్సరమువరకు మాత్రమే ప్రతినెల యొక్కయు విశేషములను అమూల్యముగ తెలుపబడును

(3) జయవశికరణి లేక అద్భుతమైన తాయిత్తు - అపురూపమైన ఓషధిచే దానిని తయారు చేయజేయవలె దానిని ఉపయోగించుటవలన వర్తక సంబంధమైన వ్యాపారములలో లాభముకలుగును, విఘ్నార్థుల తప్పక పరీక్షలందు శృతాగ్రులగుదురు మీయొక్క ఆశయములు తప్పక నెరవేరును

పోస్టు చార్జీ ప్రత్యేకము ఒక తాయిత్తు ధర రు 2-0-0 10 " రు 15-0-0

ఉద్దేశింపబడిన పనులకు ప్రత్యేకమైన తాయిత్తులను పూపమిద యివ్వబడును 1 కి ధర - రు 50-0-0

వి.కె. శరణ్ పాచారీయార్, హనుమదుపాసి అండ్ జ్యోతిషిష్టాడు, తిరు త్తణిపోస్టు (శిత్తూరుజిల్లా)

యోగ్యతా పత్రములు

ఆంధ్రపత్రికా, కార్యాలయము మద్రాసు - జ్యోతిషమునందు వీరికిగల అత్యున్నత ప్రజ్ఞనుగురించి మేము ప్రజలకు తెలియబర్చుచున్నాము.

(2) స్వదేశీమిక్స్ కార్యాలయము మద్రాసు - కిరు భవిష్యత్తును గురించి బాగుగ నిర్దేశించెదరు

(3) బ్రహ్మశ్రీ శ్రీనివాస భాగవత స్వామి భవిష్యత్తును గురించి చెప్పవారలలో యాజ్యోతిషాలయము, రొక్కకోయే మొదలగు యూరోపియన్ జ్యోతిషులవలె ప్రసిద్ధి వడసినది.

(4) బ్రహ్మశ్రీ గురుచిన్న బసవన్న శాస్త్రిలు - భవిష్యత్తునుగురించి చెప్పలలో మీయొక్క ప్రశ్నకు అత్యున్నతమును బోందిరిని.

(5) మిక్టర్ రాఘవులు (కొత్తవధాని) మేనేజరు, మద్రాసు జ్యోతిషాలయము - నన్ను గురించి చెప్పిన సంగతులనుబాగు అద్భుతము గలిగినది.

సుఖభోగి మాత్రులు

20 మాత్రులుగల డబ్బీ 1-కి పెల రు 1-0-0. కొరుకు సమామేహములకు ఈమాత్రులు బోగుగ ఎంతయెక్కు, వీటిని తీసుచు పురిదుపడినచోట తైలమును రామువలయును, ఇవిరత్నకుద్దికి మేహకారక జాడ్యములకుగూడఉపయోగించును, అన్యతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

మెస్టను ప్రభువుగారి ఆగమనము

(౧)

మెస్టను ప్రభువుగారు హిందూ దేశమునకు చిర పరిచయులు. ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యులుగ నేమి, సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరుగ నేమి పనిచేసియుండుటయ గాక మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల సందర్భమున, వీరు రాష్ట్రకర్షముల గూర్చి అనర్థకరమగు పర్వాటును జేసియుండిరి. అప్పటి నుండియు రాష్ట్రములు అందు ముఖ్యముగ చెన్నరాష్ట్రము ధనలోపముచే మిగుల యిబ్బంది పడుచున్నది. వీరు ఉపకారవేతనము జడయుచు ఇంగ్లండులో నుండి, హైందవ స్వపరిపాలనమునకు ప్రతికూలముగ బనిచేయుచు కాలము గడుపుచున్నారు. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి వీరి కేమాత్రము బనికెరదు. వీరి పుడు హిందూ దేశమునకు స్వంత పనిమీద నేతెంచి, నవీనభారత వర్షమును పరికించుట కుద్దేశించి యున్నారు. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములకు బిమ్మట దేశ మెట్టి మార్పుల జెందెనో వీరు కనులారగాంచ తలపెట్టిరి. శ్రీపెన్ను ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు వీరు దెలిపిన యభిప్రాయముల నించుక పరిశీలించెదము. నూతన రాజప్రతినిధియగు వుడ్డుగారి నియామకమును వీరింతయు కొనియాడిరి. ఇంతకన్నను ఎక్కుడు అనుకూల రను నియమించుట దుర్లభమని వీరి తలంపు. వుడ్డుగారియందు గల గుణవిశేషమేమియో వీరు దెలుపలేదు. కాని, భారతీయులకును యూరపియులకు గూడ వీరు అభిమాన పాత్రులగుదురని మాత్రము మెస్టను ప్రభువుగారు జోష్యము బలుకుచున్నారు. వీరి వాక్యము లెంతవరకు ఫలించునో జూచెదము.

బర్మె-పాడ్డు ప్రభువుగారిని మెస్టను ప్రభువుగారు పొగడుటకు ముఖ్య కారణము, సివిలు సర్వీసు సభ్యులకు ప్రోత్సాహ మొనగుటయే. ఇందాశ్చర్య మేమియు లేదు. బర్మె-పాడ్డు ప్రభువుగారితో కలసి మెస్టను ప్రభువుగారు సయితము బ్రిటీషు విశ్వవిద్యాలయములను సందర్శించి, విద్యార్థులను సివిలు సర్వీసులో బ్రవేశించు డని ప్రోద్బలపరచుటచే, యీగౌరవము మెస్టను ప్రభువుగారికి గూడ దక్కు ననుటకు సందియము లేదు. ఇటీవల సివిలు సర్వీసులో జేరిన విద్యార్థులలో అద్భుత ప్రతిభావంతులు గల రసి, మెస్టను ప్రభువుగారు మెచ్చుకొనుచున్నారు. హిందూదేశ మీ వార్త విని యువ్విహారు నని వీరు తలచిరేమో. బ్రిటీషు విద్యార్థులెంత చురుకయిన వారయినను, భారతీయులకు ముఖ్యముగ గావలసినది స్వపరిపాలనము గాని, యూరపియును యుద్వ్యోగుల రాక గాదు. కాని ప్రజలు గోరిన దొకటి, తటస్థింది

నది వేరొకటి. సివిలు సర్వీసులబిల్లు విచారించిన జాయింటు కమిటీకి మెస్టను ప్రభువుగారు రధ్యతులగుటచే, సివిలు సర్వీసుబిల్లు నిర్మాణ బాధ్యత వీరిపై గూడ కలదు. హిందూదేశమునకు వీరు జేసెడి యుపకార మిది. రాష్ట్రకర్షముల గూర్చి వీరు ఎట్టి సుముహూర్తమున పర్వాటు జేసిరో తెలియదుగాని నేటి కింకను రాష్ట్రములు మితిలేని బాధల నొందుచున్నవి. మెస్టను ప్రభువుగారి నామము ననదినము తలపని ముత్రిలేడు.

కర్షముల గూర్చి తామిచ్చిన నిర్ణయము నవ్యమయినదని మెస్టను ప్రభువుగారు రిప్పటికిని సమర్థించుటజూడ తాబట్టిన కుండేటికి మూడేకాళ్లని వీరు వాదించుచున్నటుల స్పష్టమగును. అధికారులలోగాని అనధికారులలోగాని మెస్టను ప్రభువుగారి నిర్ణయమును సమర్థించువారు గనుపింపరు. చెన్నరాజధానికి డబ్బుచాలక అభివృద్ధి కుంటువడి యున్న సంగతి ఎల్లరకు విదితమే. రాష్ట్రముల మధ్య మెస్టను ప్రభువుగారి నిర్ణయము చాలన్యాయముగనున్నదట. వీరీటుల బలుకుట ఎంత సాహసమో యూహించవచ్చును. మొదటనే చెన్నరాజధానికి తీరని యన్యాయము గలిగెను. కడుబీడయగు చెన్నరాజధానిపై నింత భారము నేలమోపిరో దుర్గాహ్యముగ నున్నది. తమ నిర్ణయమును నిందించుటకు కారణము గనుపింపదని మెస్టను ప్రభువుగారు చాటుచున్నారు. వీరి సంతృప్తిని జూచిన విచిత్రమగును. అనుభవజన్యజ్ఞానమును సయితము నిరాకరించునపుడు వీరితో వాదించిన ప్రయోజన మేముండును? స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు సంస్కరణ విధానమును చేపట్టలేదని వీరింతయు వగచుచున్నారు. వ్యవహారము మించి పోకముండే తమలోపములను గ్రహింప గోరుచున్నారు. మెస్టను ప్రభువుగారు మరియొకవిధమున గూడ భయపెట్టు చున్నటుల గమనింప వచ్చును. పార్లమెంటరీ విచారణ సంఘము వచ్చునపుడు, భారతీయ నాయకులు వారి కిచ్చిన యవకాశముల నెంతవర కుపయోగించిరో కనుగొనెదరట. చేతి కిచ్చిన బాధ్యతలను నిర్వహింప నిరాకరించిన గాని, వెతికిరి గాని ప్రపంచమునకు దెలియుచో, గొప్ప యనర్థము వాటిల్లునట.

దీనియర్థ మేమి? భారతీయులు సంస్కరణములను కొనసాగించుటకు వెతికి, తమ యనమర్థతను జూపిన విచారణ సంఘము ప్రకటింప వచ్చునని, మెస్టను ప్రభువుగారు ముందే యక్షింతల వైచుచున్నారు. కాని, ఇట్టి బెదిరింపులకు వెటువ బనిలేదు. మెస్టను ప్రభువుల యుద్దేశ్య మేమియో తెలిసియే యున్నది. భారతీయులు అసమర్థులని ఎటుల నయినను చాటుటయే వీరికి గావలసినది. ప్రస్తుత సంస్కరణములను గూడ రాయల్ కమిషను వారు తీసివేయ సిఫార్సు జేయుచో విచారించువారుండరు. ప్రస్తుత చిహ్నముల గాంచి మొనను, భారత నాయకులు తెలివి జెచ్చుకుని స్వతంత్ర నాధారపడుటకు సమకట్టవలెను. వీరు రక్షించెదరనియు, వారు రక్షించెదరనియు మోహమును విడనాడ వలయును. రాబోవు కాన్ఫరెసు కాంగ్రెసు సభలో నిర్ణయింప వలసిన సమస్య యిదియే. స్వరాజ్యసిద్ధి బడయగోరువారు మరల పరాధీన మార్గముల సవలంబింపజాలరు.

దక్షిణాఫ్రికా: రౌండుటేబిలు సమావేశము

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు రౌండుటేబిలు సమావేశమును నిరాకరించినని నిన్నటి దినము తెలిపియుంటిమి. ఇండియా ప్రభుత్వము పంపిన రాయబారులు భారతీయుల కష్టములను కనుగొనవచ్చును గాని అంతకన్నను సేమియు జేయజాలరు. వీరు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారితో సంప్రతించుట కేమాత్రము వీలుండదని మా యభిప్రాయము. వలనన ఉభయులకును సామాన్య భూమియే లేనపుడు సంధి ఎటు లగుదురును? రౌండుటేబిలు సమావేశమును జరిపినచో బిల్లు నూత్రమును విడనాడినటుల గనునని మలకామృతి గారు దెలిపిరి. నిజమే. బిల్లునూత్రమును భారతీయులెన్నటికిని ఆమోదింపరు. అట్టి తరి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రయినను అంగీకరింప వలనువడునా? దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు తమ పట్టుదలను విడువనపుడు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును విడువ గూడదు. ఇండియా ప్రభుత్వ రాయబారులు, బిల్లును సెలెక్టు కమిటీకి పంపిన పిమ్మట తమ మొరలను తెలుపుకొన వచ్చునట. ఇందలి యర్థమేమి? స్వల్పపు మార్పుల సంగీకరించినను, చట్టపు మూలాధారము మాత్రము మారదనుట స్పష్టము. ప్రభుత్వ రాయబారులు ఎట్టి నైచ్చమునకు పాల్పడక, వెంటనే పోయినదారిని తిరిగివచ్చుట శ్రేయస్కరము. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల యుద్దేశ్యమును కనుగొన దలచిన యెడల, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి దేశమునకు వచ్చిన ప్రముఖులద్వారా బడయగలరు. హిందూదేశము నకు రాయబార మొకటి వెడలుట, మలన్ మృతి గారి కేమాత్ర మిష్టము లేదు. వీరిగుట్టు బయల్పడునోమో నని భయము గలదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కనయినను, బలహీనముగ ప్రవర్తించక ధైర్యస్థయిర్యముల నవలంబింప వలయును. భారతీయుల యండ నిలచి, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వముకు ధైర్యముతో నెదుర్కొన వలయును. అందుకుమారుగ, ఏ మాత్రము వెనుకాడినను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ గౌరవమును, దేశ గౌరవమును గూడ భంగపరచెదరు. విటరు టనుగా రిదినర కే ఓటి పలుకు బలికిరి. తమ యిచ్చవచ్చిన చట్టమును నిర్మించుటకు దక్షిణాఫ్రికా కధికారము గలదని, వీరు నుడివిరి. అటులగుచో సామ్రాజ్యమున కర్థ మేముండును? బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముననుది ప్రత్యేకముగ నున్నపుడు, ఒకభాగ మింకొక భాగమును పీడించుట భావ్యమగునా? అవసరమగుచో సామ్రాజ్యమునుండి లేచిబోవుటకు తమకు హక్కుగలదని, హరిగాజినేనానిగా రిటీవల బలికెయుండిరి. విటరు టనుగా రి కీవిషయమై భయముండుటచేతనే, ఆతిరుగ బలికెయుండురు. బాధ్యతగల బ్రిటీషు మంత్రులెవరును హరిగాజిగారి ప్రతిపాదన కింత వరకు జవాబు చెప్పకుండుట శోచనీయుము. దక్షిణాఫ్రికాలో నూతనముగ తయారు జేసెడి పెన్నిస్టాంపులపై చక్రవర్తిగారి బింబమునకు బదులు వేరు రూపమును ముద్రించెదరని పార్లమెంటు దెలియుచున్నది. ఇట్టి సూచనల బట్టి దక్షిణాఫ్రికాకు

సామ్రాజ్యముపై నెంతటి యభిమానముకలదో గ్రహించవచ్చును. ఇంగ్లండు నిపుడు కఠినపరీక్ష ఎదుర్కొనుచున్నది. భారతీయులను రక్షించుట యీ లేక దక్షిణాఫ్రికాను విచ్ఛలవిడిగ చరింప నిచ్చుటయో? ఈపరీక్షలో నిలువలేని యెడల, ఇంగ్లండు తనకీర్తి ప్రతిష్ఠలను నిలుపుకొన జాలదు.

ప్రాకృతిక దేశములు

ప్రాకృతము గార్వినుగా రిటీవల నిచ్చిన యువ న్యాయమునందు, పాశ్చాత్య నాగరికపు అధికృత యనునది మిథ్యయని చెలిపిరి. మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయ విద్యార్థులకు పరీక్షగిన యువదేశము మిగుల లాభకరముగ నుండునని నమ్మెదము. ప్రకృతి శాస్త్రములకు ప్రాచ్యఖండమే పుట్టినిల్లని వీరు నిరూపించిరి. గ్రీసు రోము మున్నగు దేశములకుగూడ నాగరికము ప్రాచ్యఖండమునుండియే ప్రవహించెనని, వీరు సూచించిరి. నాగరికమన నేమి? మార్వినుగా రిచ్చిన నిర్వచనము కడు విశాలముగ నున్నది. ఇంద్రియ నిగ్రహము, భ్రాతృభావము, సానుభూతి మున్నగువి నాగరిక లక్షణము లని వీరు సూచించిరి. వీనిని వెనుక బడవైచి, బాహ్య చిహ్నములనే నాగరికమని భ్రమచెందుట శోచనీయము. హిందూదేశముపట్ల అమెరికా కడుశ్రద్ధ వహించుచున్నదని డాక్టరు సాంజర్సగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధితో జెప్పిరి. అమెరికాలో మహాత్ముని గురించి తరుచుగ వ్యాసములను వ్రాయుచున్నారనియు, సంస్కృత గాటకములను ప్రదర్శించుచున్నారనియు, హిందూ షోపు చిత్రకళను గ్రహించుటకు ప్రయత్నించు చున్నారనియు, సాంజర్సగారు చెలిపిన సంగతుల జూచిన, కొంత సంతసము గలిగినను, ఇంతమాత్రముతో భారతీయులు సంతృప్తిజెంద జాలరు. భారతీయులను పీడించుటకును, వారి యెడ కఠినముగ ప్రవర్తించుటకును తెల్ల వారు ప్రయత్నించుచున్నంతవరకు భ్రాతృభావము ప్రబలజాలదు. దక్షిణాఫ్రికా యందేమి, అమెరికా యందేమి తెల్ల వారవలంబించుచున్న పద్ధతిని వీరు కొంతవరకు సమర్థించుట జూడ, దురభిమానము లింకను విడువలేదని దోచును. హిందూదేశమునకును తదితర ప్రాచ్యదేశములకును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసగుటకు తెల్ల వారి రంగీకరించిన గాని, ప్రస్తుత వైషమ్య మంతరించదు. నల్లవారికి తెల్లవారు బ్రటీలుగ నుండవలయునని దలంచు వరకు సఖ్య మేర్పడజాలదు. ప్రాకృతికములను, సమానభావము మైన సఖ్యము వర్ధిల్లును. ఆసంగ తిని గుర్తించక, వట్టికబుర్ల నెన్ని జెప్పినను ప్రయోజన ముండదు.

శాంతిరక్షణ బహుమానము

శాంతిరక్షణ కీచ్చెడి నోబిలు బహుమానమును రెండు సంవత్సరముల నుండి ఎవరికిని యిచ్చియుండలేదు. ఈ సంవత్సరము ఛేంబర్లెను గారిని ప్రియండుగారికిని సమర్పించెదరని సిలోను అబ్బర్వకు పత్రికకు జనీవా విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. ఈ సంగతి నిజమగుచో ఎందుకు వీరికి బహుమాన మీయవలెనని యడుగవచ్చును. లోకంలో ఒడంబడికను సమకూర్చి నందుల కోర్కొంది కర్థమేలేదు. లోకంలో ఒడంబడిక

నాల్గుదేశములకు మాత్రమే సంబంధించుచున్నది. దీనికయినను సరియగు నాధారములు గనుపింపవు. అందరకును బనికవచ్చెడి జనీవా ఒడంబడికను ఛేంబర్లెనుగారు నిరసించిరి. ఇరాక్ మాండేటు వ్యవహారము బ్రిటీషువారి గౌరవమును పెంపొందింపజాలదు. సిరియా మాండేటు సంధర్భములు ఫ్రెంచివారి కక్షకీర్తి వాటిల్ల జేయుచున్నవి. ఇటీసితిలో బ్రిటీషు ఫ్రెంచిముత్రులకు తాంతి బహుమానము నిచ్చుట భావ్యముగ దోషదు. మేమిదివరకు చెలిపినటుల స్వార్థహితులగు ఉపదేశకుల కిట్టి బహుమానమిచ్చిన సార్థకమగును. మూడు సంవత్సరములనుండియు బహుమానపు సొమ్ము నిలువయుండుటచే యీ మొత్తమును వైయరువును పంచుకొన వచ్చును. నోబిలు బహుమానములు రానురాను పరిహాసాస్పదము లగుచున్నవి.

వెంట్లీ ప్రదర్శనము

వెంట్లీ ప్రదర్శనముగూర్చి గోరంతలు కొండంతలు జేసినవారి నుడువులు నిరాధారములని, యిటీవల తెల్లమయ్యెను. 16,00,000 సవరనుల నష్టము గలుగుట విచిత్రముగ దోషకమానదు. ఇటుల జరుగునని భారతీయులు పలువురు ముందే తలచియుండిరి. డబ్బుచు వృధగ ఖర్చుజెట్టిరని, మార్నింగుపోస్టు పత్రిక నిందించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు వెంట్లీ ప్రదర్శనమున కిచ్చిన గ్యారంటీ క్రింద 11,00,000 సవరనులను పార్లమెంటు సభ వారు మంజూరు చేసిరి. సామ్రాజ్యవర్తకమును పెంపొందించుటకీ ప్రదర్శనము సేర్పాటుజేయుటచే, నష్టముకలిగిన మానె, తలపెట్టిన ప్రయోజనమయినను సమకూరెనా? వలసరాజ్యములు తమకు గావలసిన సరకులను తామే తయారుజేసి కొని ఇతర దేశములనుండి దిగుమతి జేసికొనుటకు సమ్మతించుట లేదనియు, అందుచే ఇంగ్లండు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవాణిజ్యమును నమ్ముకొని ప్రయోజనము లేదనియు, ఇంచితేపు ప్రభువుగా రిటీవల తేటపరచిరి. వీరి యాహ నిజమగుచో, వెంట్లీ ప్రదర్శన మన్నివిధములను నష్టదాయకమేనని జెప్పవచ్చును.

జెంగాలు ఆర్డినెన్సు చట్టము

ఈచట్టమును వెంటనే రద్దుజేయవలయునని, హరింద్రనాథ చౌదరిగారు చెచ్చిన చట్టము జెంగాలు శాసనసభ వారి చేసంగీకరింపబడెను. నేనుగుప్తాగారు అధికారులు సలుపుచున్న అక్రమములను వివరించి హిందూదేశమును బిల్లెండుగ మార్చవలదని కోరిరి. ప్రభుత్వ సభ్యులగు సర్ హ్యూజెస్టిఫెన్సుగారు చట్టమును నిలుపుటకు సరియగు కారణములను తెలుపజాలక ఈట్రయింకను ప్యాపించియున్నవని తెలిపిరి. శాని శుభాప చంద్ర బోసు మున్నగు ప్రముఖులకు విప్లవ ప్రయత్నములతో సంబంధము గలదని ప్రాజ్ఞ లేవరును భావించుటలేదు. ఆవిషయమై సామ్యమున్నయెడల పారిని కోర్టులలో నేల ప్రాసిక్యూటుజేయగూడదు? ప్రజాభిప్రాయమును బెంగాలు శాసనసభవారు స్పష్టపరచిరి. దానిని నిరాకరించుచో ప్రభుత్వమువారే అందుకు బాధులు.

బర్మా బహిష్కారశాసనము

బర్మానుండి భారతీయులను వెడల గొట్టు నిమిత్త మిటీవల నొకచట్టము గావింపబడెను. నేరస్థులకు మాత్రమిచ్చట్టము వర్తించునని జెప్పినను, బర్మాకు వెడలువారిలో పలువురు కూలీలగుటచే, ఏదియో యొకనేరమునకు వారు లోనగుట వింతగాదు. తుదకు జామీను నేరముయిగూడ చట్టము క్రిందకువచ్చును. హిందూదేశమున నొకభాగము సం దిట్టి నిర్బంధశాసనమును నిర్మించుచున్నపుడు, రాజప్రతినిధి గారు వెంటనే చర్య దీసి కొని భారతీయుల కష్టములను తొలగించుట ధర్మము గాదా? ఇక్కార్యమును నిర్వహింపజాలని వారు దూరముననున్న దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల నెటుల రక్షింపగల్గుదురు? రాజప్రతినిధిగారి చట్టమునకు సమ్మతినీయకుండుట యత్యవసరము. ఈ విషయమై కామన్సునభలో ప్రశ్నింపగ రాజప్రతినిధిగారి చేమి చర్య దీసికొన దలచినదియు తమకు చెలియదని విటరుటనుగారు బదులుజెప్పిరి. కాని తమ యభిప్రాయ మేమో విటరుటనుగారు సూచనగ నయినను చెబువరయిరి. భారతీయుల హక్కులనిన బాధ్యతగల అధికారుల కేమాత్రము లక్ష్యము గనుపించు.

అకాలీ ఖయిదీలు

గురుద్వారా చట్టము కొనసాగవలయుననిన అకాలీ ఖయిదీలను వెంటనే విడుదల జేయుట యవసరమని ఎవరెంత జెప్పినను పంజాబు ప్రభుత్వమువారు విషయమును వెడచెవిని బెట్టుచున్నారు. ఈ విషయమై పంజాబు శాసనసభలో అడ్జరమ్మెంటు తీర్మానముచేగ నది యంగీకరింపబడెను. కాని ప్రభుత్వసభ్యులగు మెయిర్లుగారు నిర్బంధితుల విషయమై ఏమాత్రము సందేయలేదు. అధికారవర్గము పంజాబునందేమి పొగదేశమునందేమి ఒక్కతీరుననే ప్రవర్తించుచున్నది. స్వరాజ్య సిద్ధివలన గాని యిట్టిదుస్థితి దొలగదని నానాటికి స్పష్టమగుచున్నది.

గ్రామోద్ధరణ ధర్మనిధి

ప్రారంభోత్సవము జరుప మహాత్ముని గోరుట

మదరాసు శాసనసభకు డి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు గ్రామోద్ధరణకై ఒసంగిన 2 లక్షల నిధిని వెచ్చించు విధానమును అమలుజరుపు ప్రారంభోత్సవ సమయమున గాంధీగారి సాహసించియుండిరి. రెండుమాస నెలలలో కొయంబ తూడన కెప్పుడువచ్చినను రావచ్చునని. మహాత్ముడు దక్షిణదేశ సంచారము జేయునపుడీ ఆహ్వానము సంగీకరించినచో నా సమయమున అయ్యంగారు నిధి వెచ్చింపవలసిన విధానమంతయు వివరముగ చదివెదరని. రాజోపు ప్రివీలుమాసమున ప్రారంభించబడునని నమ్ముచున్నారు.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము

మీరూరు నుండి నేడు చెన్నపురికి వచ్చిన శ్రీ సీతారామాంజనేయనాటక సమాజమువారు శ్రీ సీతారాత్రికి 9-80 గంటలకు ఎన్నెన్నో యెట్లు లో 'శకుంతల' నాటకమును, రేపు ఆదివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు 'వరవిక్రయ' నాటకమును ప్రదర్శించెదరు. శ్రీయడవల్లి మూర్తివారాయణరావుగారు దుష్కంతపోత్రను కడిమూల రత్నయ్యగారు శకుంతలనాట్రను ధరించెదరు.

మనోలు ప్రవాసములు

తెయిడోనరు సేనాని నివేదికము

తురుష్కులపై మోఠబడిన నిందారోపణలు
ని జ మ ను ట

జనీవా, డిశంబరు 10:—మనోలు ప్రవాసములనుగూర్చి విచారించుటకు నియమించబడిన సేనాని తెయిడోనరుగారు తమ నివేదికమును జాతీయమితికి సమర్పించుచు ఇట్లు చెలియజేసిరి. ఈ కాగితములు జెప్పినట్లు తురుష్కులైనట్లు తమ యధికారుల ను త్రవ్వలను శిరసావహించి గ్రామముల నాక్రమించి ఆయాధ ములను సంపాదించి ఇండ్లను దోచుకొని ప్రజలను ఘోరసంక్షో భమునకు పాల్పేసిరి. అతిఘోరముగ దౌర్జన్యముచేసిరి. కొన్ని సంవత్సరములందు ప్రజలను హతమార్చిరి. పాపము! మనోలునుండి తిరిమియబడిన ప్రజలు సర్వస్వమును గోల్పోయిరి. వారిస్థితిని జూచిన గుండె నీరగుచున్నది. బ్రుసెల్సుపంక్తిలోనున్న క్రైస్తవులను తరుముటయే చాల ముఖ్యమైన సంగతి. తెయిడోనరు సేనాని నివేదికమును జదివిన పిదప సరిహద్దులో అంతయు నెమ్మదిగనున్నదని మనోలునుండి తెలిపిచ్చెనని తెయిడోనరు సేనాని చెలియజేసె. మనోలు తగవులో జాతీయమితి సభవారి తీర్మానము ననుసరించి వరల్డిని మని తురుష్కులాయబాదలు పంపిన లేఖ జాతీయమితి సభవారికి జేరెను.

సరిహద్దు స్పష్టముగ నిర్వచింపబడనంతకాలము వేసవి, శరదృతుకాలము లందు బ్రుసెల్సు పంక్తి ప్రదేశములో జరిగిన సంగతులు విస్తారము జరుగకమానవని తెయిడోనరు సేనాని నివేదిక చెలుపుచున్నది.

వీటన్నిటికంటె ముఖ్యమైన విషయము క్రైస్తవులను తిమివేయుటయే. ఇయ్యది ఎక్కడలేనికోపమును గలుగజేయుచున్నది. బ్రుసెల్సుపంక్తికి దక్షిణముగ నున్న క్రైస్తవులకు భయమును కల్పించుచున్నది. మనోలు గ్రామములో గూడ భయమును గలుగజేయుచున్నది. ఇరాకు హక్కులను ఆమోదించిన ముసల్మానులకు గూడ భయముగ నున్నది.

మరల క్రొత్తవిచారణ గావలె ననుట

జనీవా, డిశంబరు 10:—తెయిడోనరు సేనాని నివేదిక మునకు తురుష్కు ప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము సంపుచున్నాడెట్లు: "కాస్తానియములు, క్రైస్తవులు సదా తక్కి విరోధులే. తిప్ప జేసిన పిదప వారిని వెంబడించిన తమ నామానును వరలి బ్రుసెల్సు పంక్తికి దక్షిణముగ పారిపోయెదరు. వివాదములోనున్న రాష్ట్రమునండి చాలమంది ముసల్మానులు తలదాచుకొనుటకు పారిపోయి పచ్చుచున్నారు. వీరున్న గ్రామములు సంపృక్తితో నున్నవి. కాని నైమానికులబాంబులచే నాశనమైనవి. ఇప్పుడు పిరందరును బ్రుసెల్సుపంక్తి కుత్తరముగ నివసించుచున్నారు. ఉభయపక్షములవారిచే నూదించబడిన అస్సెనరుల నేర్పరిచి క్రొత్త మరల విచారణ సలపలె నని నూదించుచున్నాడు. తెయిడోనరు సేనాని ఒకపక్షము చెప్పుచానినే విని తమ నివేదికమును తయారుజేయుటచే ఉభయపక్షములను విని తయారు జేయుట మంచిదనుచున్నారు.

గ్రో-తురుష్కు ప్రజలను మార్చుకొను విషయమును చర్చించుటకు కనిపెట్టుటకు మునీరుజేగారిని బెరనులోనుంచి పోషకు రషీఫ్ జేగారు అంగోరా కేసుచున్నారు.

తురుష్కు ప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

జనీవా, డిశంబరు 10:—తెయిడోనరు సేనాని నివేదిక మును గూర్చి జరుగు కార్యక్రమమునకు రాజాలనని తురుష్కు ప్రతినిధి జాతీయమితి సభాకార్యదర్శికి ఉత్తరములముగ చెలియజేసిరి. జాతీయమితి ఒడంబడిక 6, లేక 16 నియమము ననుసరించి ప్రవర్తించుచున్నంతవరకే జాతీయమితి సభకు తురుష్కు ప్రతినిధి వచ్చుటయు పాట్లనుటయు బడుననిరి. తురుష్కు ప్రతినిధి మ్యాండేటును అంగీకరించినచో జాతీయమితి ఆహ్వానము సంగీకరించెడివారము, కాని అట్లు చేయించుటకు ఆహ్వానమును స్వీకరింపకుమనము, తమలేఖకు ప్రత్యుత్తరమునీయ

వలెనని తురుష్కు ప్రతినిధి గోరెను. తెయిడోనరు సేనాని నివేదికమునకు ప్రత్యుత్తరముగ తురుష్కు ప్రతినిధి బంపిన లేఖను ఇట్లు నెవరును అంతగ పాటించలేదు.

క్రైస్తవులే తరుమబడిరి. కేస్తోరియనులను బంపివేయలేదనిరి. బాల్కన్యనులు ఎన్నడును తురుష్కులపై తిరుగబడలేదట.

వికర్మకంపెనీ లిమిటెడ్

పున్నెర్లాణ ప్రయత్నములు

స్టాకుఎక్స్చేంజివారి అంగీకారము

లండన్, డిశంబరు 10:—వికర్మకంపెనీ మరల క్రొత్త ఏర్పాటుజేయుటకు స్టాకు ఎక్స్చేంజివారి గొప్పకొనిరి. ఒక్కొక్కపాను విలువగల వాటాను 6 2/3 పిల్లింగుకు తగ్గించిరి. మ్యాష్ను మనుసరికి 7 1/2 పిల్లింగులకు పెరిగిపోయెను.

వికర్మకంపెనీ ఆయుధసామగ్రిని తయారుచేయు గొప్ప కంపెనీ. కంపెనీఆర్డర్ 12442000 పానులను తీసివేయరు మామూలువాటాలను 6 2/3 పిల్లింగులకు తగ్గించెదరు.

ఇంత మూలధనము పోవుటకు కారణము ప్రపంచమంతయు ఆయుధసామగ్రిని యుద్ధపరికరములను దానికగు వ్యయమును తగ్గించుటయే. ఈకంపెనీలో ఇంకను మొదటితరగతి 4 యుద్ధకాకలను తయారుచేయుటకు తగినసామగ్రి యున్నదట. పరిశోధన ఇదంతయు సామర్యతనముగ నున్నది. వర్తకము మరల నిర్బంధించునను ఆక వీరిని బాధించుచున్నది.

బోల్టనుబ్యాంకు మోసము

మద్రాసు ఆసమయమున సన్యాసముగ సదభిప్రాయముతోనే ప్రవర్తించిన జ్యోతికవిోచినమోసము చేసెననుట కవకాశమే లేదు. కాని తానుచేసినట్లు చెయుటకు తనకు అధికారము లేదని తెలిసి సెక్యూరిటీలను ఆప్రకారము ఉపయోగించుకొనెనని జ్యోతికి తోచినచో బోల్టను మోసముజేసెనని జ్యోతి తలంచవచ్చు ననియు న్యాయమూర్తి తెలియజేసెను. ఒకవేళ ఆతడు అవ్యక్తముగ అధికారములేకుండ వినియోగించినను తనకు అధికారమున్నదని ఊహించుకొని సన్యాసముతో ప్రవర్తించిన నేరస్థుడు గాదనవచ్చు ననిరి.

ప్యారిస్ గూఢచారినింగతి

ఉత్తరవాణిజ్యపు పోటీదప్ప వేరొందుగాదు

ప్యారిస్, డిశం 10:—పైజిషయమంతయు జూడ పెద్ద నైమానికకంపెనీలు పోటీసల్పుచున్నవని తేలుచున్నది. రాజకీయముల కెట్టిసంబంధము లేదట. బ్రిటిషుప్రభుత్వములో ఈ విషయమై ఏ శాఖోద్యోగలకును తెలియనే చెలియదనియు ప్యారిసులోనున్న బ్రిటిషువాయువార్తాకంపెనీ సంగతే తెలియదనియు ఈకంపెనీ చేయుపనులే దేయనియు బ్రిటిషువాయువారి చెలుపుచున్నాడు.

జాతీయమితి-నల్లమందు

క్రొత్తసలహాసంఘము

లండన్, డిశం 10:—జాతీయమితి నల్ల మందు పలహాసంఘములో క్రొత్త మ్యామార్కులో పూర్వము పోలీసుకమిషనరుగనున్న ఉద్యుచీనాలో బ్రిటిషు సుంకముల కమిషనరుగనున్న బయలో రాక రోజుగారను సర్ జాన్ బార్డనుగారి ప్లానే నియమించబడుచు రనియు చెలుపుచున్నాడు.

సామ్రాజ్యములో ఉత్పత్తిజేయు ముడిపట్టు

స్ట్రెస్సెన్ కెన్యా మెట్టభూములు, ఉత్తర క్వీన్స్లండు, హంకాంగు, ఇరాకు, ఇండియాలో కొన్ని ప్రాంతములందు ముడిపట్టును తయారు జేయుటకు అవకాశమున్నదని కనుగొనిరి డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికావిలేజిరి చెలుపుచున్నాడు. పత్రికపరిశ్రమ ఛాల బాగున్నదనియు ఉన్ని వర్తకముగూడ చాల బాగున్నదనియు ఇంజినీరింగుశాఖ యభివృద్ధి గాంచుచున్నదనియు సర్ ఆర్థర్ స్టీలుమెయిల్లండు గారనిరి.

బెర్లిను ఆంగ్లో-రషియను ఐక్యత

సంఘము

బెర్లిన్, డిశంబరు 10:—బ్రిటిషు రషీయను ప్రేడ్ యూనియను ప్రతినిధులు ఏకగ్రీవముగ అంతర్జాతీయ ప్రేడ్ యూనియను సంఘమునాడు, అఖిల రషీయ ప్రేడ్ యూనియను సభ

వారితో ఎట్టి వరతులను గోరవండ సమావేశము గావలెనను దానిని నిరాకరించుటను ఖండించుచు లండనులో ఆంగ్లోరషియను ప్రేడ్ యూనియను సభవారితో బ్రిటిషు ప్రేడ్ యూనియను జెప్పినట్లు బ్రిటిషు ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ సాధారణసభవారు సమావేశము చేర్పాటు జేయవలెనని గోరిరి.

బొగ్గుపరిశ్రమ ఆశాభంగముగ నుండుట

లండన్, డిశంబరు 10:—బొగ్గుపరిశ్రమ సహాయము నిమిత్తము అదనముగ మడింపులను భిన్నాభిప్రాయము లేకుండ గనే ఆమోదించిరి.

వాహబీలు మెడినా పట్టుకొనుట

శాంతియుతముగ స్వాధీనముగుట

లండన్, డిశంబరు 10:—వాహబీలు మెడినాను బట్టుకొనిరి బెరూసలమునుండి డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్ విలేజిరి చెలుపుచున్నాడు.

ఐరిషు బడంబడిక చట్టము

రెండవ పర్యాయము ఆమోదించబడుట

లండన్, డిశంబరు 10:—డెయిలు ఇరాకు పార్లమెంటులో రెండవ పర్యాయము ఐరిషు బడంబడిక చట్టము నామోదించిరి. ఆఖరు పర్యాయము చర్చించుట వచ్చేమంగళవారము జరుగును.

కిచెనరు స్మారకచిహ్నము

సెంటుపాలు దేవళమున కిచెనరు స్మారకచిహ్నముగ ఒక చిన్న గుడిని నిర్మించిరి. ప్రతిష్ఠాపనము దివ్యముగ జరిగెను. బ్రిటిషు ఎక్స్ప్రెస్ నాకకు నష్టముగ నైనని చేసిన అపీలును ప్రీవీకృషిలువారు త్రోసివేసిరి.

రిజాఖాన్ పెలివీగారు

14 వ తేదీని పెరిషియా సింహాసనము

నధిష్ఠింతురు

ఈలోపుగ రాజ్యాంగ నిర్మామనకు సంబంధించిన 36, 37, 38, 40 నూత్రములను సవరించెదరు.

రువియార్డు కిప్పింగు

ఆరోగ్యము తృప్తి కరముగ నున్నది.

లండన్, డిశంబరు 10:—కొంచెము ఆలస్యముగ మున్నను రుదియార్డు కిప్పింగుగారు ఆరోగ్యమును గాంచుచున్నారు. అంతయు తృప్తికరముగ నే యున్నది.

ఆక్స్ ఫర్డులో రేడ్ ప్రచారము

భారతీయులను గోరుట

లండన్, డిశంబరు 8:—కమ్యూనిస్టు ప్రచారమున ఆక్స్ ఫర్డుగూడ జేరెను. ఇండియను పట్టభద్రులలో ఈయ్యము మును వ్యాపింపజేయుటకు భారతీయులు ఇద్దరు రహస్యముగ ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రత్యేకముగ కొందరినే ఎన్నుకొని ఆతిహాస్యముగ నుంచవలెననుచున్నారు. భారతీయభృతలందరును ఇందులో కీరసవారందరును భారతీయనామములను ధరించవలెనట.

వెంట్ల ప్రదర్శనవ్యయము

అదనపు మదింపు

లండన్, డిశంబరు 10:—వెంట్ల గ్యారంటీకి ప్రభుత్వము వంతు ఇంకొక 1100000 పానుల నిచ్చుటకు అదనపు మదింపును కామన్సుసభవారు అంగీకరించిరి. ప్రదర్శనలాభము 157000 పానులను పెట్టుబడివ్యయముక్రిందనే సరిపొయినదట.

వెంట్ల ప్రదర్శన వ్యయము తిమింకదరకును తృప్తికరముగ నే యున్నదని భావముగారికి ప్రతి డొమినియను అధినేతలను వారును ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరట. సామ్రాజ్య విశ్వర్యమును, పరిశ్రమలను, సోగమును ఆత్మద్భుతముగ ప్రదర్శించుటకు డొమినియనులు ప్రయత్నింపిందుట కెంతయు వారిని రనిచుకొగ కొనియాడిరి.

వైల్డింగ్ టవ్ సినిమా

మవుంటున్నారోడు, మద్రాసు.
 ఒకవారము పరమ మంత్రమే
 12-12-25 శనివారమునుండి 18-12-26 శుక్రవారము పరమ
 ప్రపంచమందు స్మరణిద్దమైన
 “నేను నీకు పట్టము చూపెదను”

అను కథ ప్రదర్శింపబడును. రెడ్డినాల్గు డెన్ని
ప్రధాన కథానాయకుడు.
కె.ఎమర్ డేవిస్ పాపులర్ నాటలునందున్న కథ

వసంతకుసుమాకరం

త్తయలకు, అతిమాత్రములకు, శుక్లమేహములకు ప్రసిద్ధి
 గాంచిన దివ్యవృక్షము. 20 మాత్రలు సీసా ర్హ 5-6 0 లు.
 తేజోంతకము తులం 1-కి ర్హ 10.
 త్తయ, శ్వాసకాస మొదలగు అన్నిదగ్ధలకు పనిచేయును.
 గుళిమలేదని రుజువుచేయువారికి సాము వాపగుచేయుటకును.
 మానదగ్ధల పలు దోషధముల కేట్లాగు ఉచితము.
 చెన్నుభోట్ల సత్యనారాయణమూర్తి,
 (అముక్కేన వైద్యులు) శ్రీ ఆంధ్రప్రదేశ్ నీతిసము,
 2455 పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.

గ్రాండు లాటరీ

పదవలూటర్ల ది 1-1-26 నెలగిరి తేదీనీ తిగుమునుప్పుల
యెదుట కలుపుబనును. టికెట్టులున్న అమ్మినవారు అమ్మి
నంతవరకు సదరు డూప్లెక్ట్లున్న సామ్యున్న ది 25 డిశింబరు
25 నం-రం తేదీలోపున యాదినవ అగ్రిడెనుకు, పంపగోరె
దము. అమ్మకం చేయక నిల్వయున్న యెడల సదరు బుక్కులు
టరన్ చేయగోరెదము.

విలాసము:— యస్. సూర్యనారాయణ,
గ్రాండు లాటరీ హోము,
పోస్టు నిడుదవోలు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

ఏజెంట్లు కావలెను

మద్రాసు రాజధానిలో అన్ని జిల్లాలలోను
ధారాశామైన కమిషను పద్ధతిపైన “ఆల్ ఇండియా
ఇన్స్పెక్షన్ లిండు పెన్షన్ ఫండు లిమిటెడ్”
కంపెనీకి పనిచేయుటకై యేజంట్లు కావలెను. దర
ఖాస్తులు ఈ దిగువ విలాసమునకు పంపుకొన
వలెను.

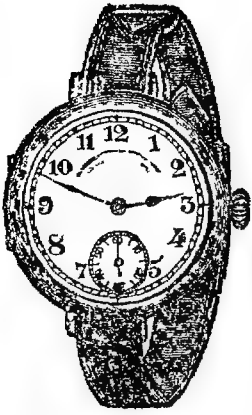
Khader & Yousuf & Bros Chief Agents, Madras

Doctors who Suffer from Dyspepsia

అజీర్ణముచే బాధపడు వైద్యులు

అక్షర సంబంధవ్యాదులన్నియు పులుపునూ, పులుపునూ, గుంటునూ, గుంటునూ,

వని వైద్యులకు తెలియను. గనుక నే వారికి కడుపునొప్పి గల్గి
నప్పుడు, నిరపాయకరమైన లైనురేటెడ్ మెగ్నీషియాను
“Bisurated Magnesia” పుచ్చుకొని, తక్షణమే బాధ
నుండి విముక్తులగుచున్నారు. భోజనానంతరం మిగు బాధపడు
చున్నను, ఆహారము మోకడుపునందు సీనుమువలె భారముగా
చున్నను, బాధచే రాత్రులందు నిద్రపట్టకపోయినను, భోజనా
నంతరము లేక బాధకలిగినప్పుడు లైనురేటెడ్ మెగ్నీషియా
“Bisurated Magnesia” పొట్టునును తెప్పించి పుచ్చుకొను
డు. మిగును వైద్యులవలెనే ఇవి వ్రయుములేనట్టి, చులకనై
దికిస్సేయని తప్పుక చెప్పెదరు. అయితే దీనికి సమానమైన ఔ
షధము ఎంతధరలోనైన ఎక్కడను చొరకగు. కెమిస్టులందఱును
లైనురేటెడ్ మెగ్నీషియాను “Bisurated Magnesia” పా
డరుగాను, విశ్వముగాను విక్రయించుచున్నారు. అయితే మిగు
కొనునప్పుడు బుడ్డిపైన చుట్టుబడియుండు నీు పు కాగితముపైన
“బిసమాగ్” “Bismag” అను వర్ణ గురుతును చూచి
తీయుడు.

వెప్టు ఎండు లీవరు జేబు గడియారములు

2 కిలో	నెం	15	పెజాది క్విక్ అన్ని	7 జ్యూయలులు గలది రు	22, రోల్స్ గోల్డ్ రు	34
"	"	15	" ఫిలాస్	18	"	35, వెండిది
"	"	18	" మాచ్ లెస్	7	"	25, " "
"	"	18	" సిలికాన్	15	"	80, " "
"	"	11	" కీక్ నేక్	15	"	88, " "
9	కార్టర్	బంగారుది	11	"	"	15
18	"	11	"	"	"	15
9	"	18	స్వస్టిక్	"	15	"
18	"	18	"	"	15	"

క్విక్ అన్ని, ఫిలాస్, మాచ్ లెస్ గడియారములు ఒక సంవత్సరము పూచీపత్రముతోను, తతిముది 2 సంవత్సరముల పూచీపత్రముతో సరఫరా చేయబడును.

Khader & Yousuf Bros.
Watch & Clock Dealers since 1888
Govt. Ry. Suppliers, Madras

ఆంధ్ర ఇన్ సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) మచిలీపట్నం.

మేనేజింగు డైరెక్టర్ డాక్టరు కె. అచోబలరావుగారు

కార్యదర్శి:-

యర్రమల్లి మంగయ్యగారు

గ మ ని ం పు డు

ప్రీమియములు తక్కువ. మితవ్యయము ప్రధాన కార్యాలయము

మీ చూపులోనున్నది. సుప్రసిద్ధనాయకులు డైరెక్టరుగానున్నారు.

భీమాపని సుకుగా జరుగుచున్నది. అన్ని ప్రాంతములనుంచి యేజంట్లు కావ ను.

వివరములకు కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

2414

పడకగది ఎలక్ట్రిక్ దీపము

పడకగది ఎలక్ట్రిక్ దీపము క్రొత్తగా జర్మనీలో కనిపెట్టబడినది. ఇది ప్రశస్తిక ముగా నూతన ఫలీరమునకు తెప్పించియున్నాము. వ్రేలాడు ఎలక్ట్రిక్ దీపము 1 సాగునట్టి పట్టుకమ్మి, బాటరి పెట్టె స్విచ్ మొదలగునవి చేరియుండును. ఇది ప్రతి గృహమునందును ఉండవలసి, ప్రయాణీకులకు ముఖ్యముగా ఉపయోగకరమైనది. గాలి లేక వానచే ఇది అరిపోను. మీ పడకప్రక్కన అమర్చబడియుండు స్విచ్చిని ఒత్తిన తక్షణమే దీపము విక్కిలికాంతితో నెలగును. రాత్రులందు నిప్పుతల్ల అసౌకర్యములేదు. పూర్తి పడకగది ఎలక్ట్రిక్ దీపము 1 కి ధర రు 2-8-0.

Apply to:- News Syndicate, Nineteenth Beat, Madras.

శ్రీవాసు హోటలు

తెలిగ్రాము

శ్రీవాస్ - మద్రాసు

యెస్లేనేడు మద్రాసు

తెలిఫోను 3190

ఆంధ్రులచే నడుపబడుచున్నది !

ఆంధ్రభోజనము !!

ప్రసిద్ధిపడసిన హిందూ బ్రాహ్మణుల భోజన హోటలు
ఫలహారములు గూడ ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడును.

నివాసవసతి !!

విద్యుద్దీపములు పంకాలు గలవు.

భోజనవసతి !

నగరమధ్యమున నున్నది !!!

ఆరోగ్యమైన భోజనము !!!

ఇతరచోట్లనుండి వచ్చువారికి యోగ్యముగా ఆదర్శక నియమములతో నడుపబడు హోటలు. హోటలుమార్గమును చూపువారు ప్రతి రైలుదగ్గరకు వచ్చుచుండురు.

అద్భుతమైన యేర్పాటులు

ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చు పెద్ద మనుష్యులకు సమయానుకూలముగ ప్రత్యేక సౌకర్యములు చేయబడును.

రేట్లు విస్తారముగా తగ్గింపబడినవి.

(2497)

త్యగపడుడి! కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే! త్వరపడుడి!

బుద్ధ నాటకము

హృదయతంత్రుల జరింపజేయు కరుణారస ప్రవాహము
జగద్విఖ్యాతులగు వివేకానందులవారి

పరాభక్తియోధము

చక్కని చిత్రపటములతో సహా

ప్రతి ౧ కి 0-12-0

దానము 8-0-0

2376

కోటంరాజు సత్యనారాయణ,

గాంధీపేట, గుంటూరు.

ఆంధ్రనైషధ సారము

శ్రీనాథుని వైషధము ననుసరించి వచనరూపమున వ్రాయబడినది

సుగుణమణి

2301

మనోహరమగు చక్కని నవల

వెల రు 0-8-0

పాండరీక మాహాత్మ్యము

పాండరుంగమాహాత్మ్యంతర్గతము

వెల ,, 0-8-0.

ప్రంథములిట్లు 1-8-0

పాష్ట్యచార్తలు ప్రత్యేకము.

అల్లలూరి సూర్యనారాయణ, తణుకు. (గుంటూరుజిల్లా)

రంగూను శాసనసభ
ఇండిపెండెంటు పక్షము

నూతనముగ నిర్మించబడుట

డెగ్లను విలుగారు నాయకుడుగా

నెన్నుకొనబడుట

రంగూను, డిశం 11:-

రంగూనులో వాస్తవ్యులగునట్లు శాసనసభ ఇండిపెండెంటు పక్షము సభ్యుల సభయందు ఇండిపెండెంటు పక్షము నిర్మింపబడెను. ఆందులకు డెగ్లనువిలుగారు నాయకుడుగ నెన్నుకొనబడిరి. ఇతరమండలసభ్యు లిందుల కంగీకరింపవలసియున్నది. ఇంతవరకు 18 మంది సభ్యులు పార్టీలో చేరు నుద్దేశ్యమును నూచించిరి.

నాయకుని ఉపన్యాసము

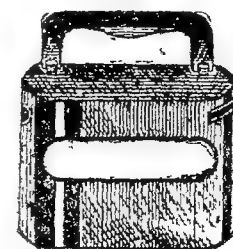
డెగ్లను విలుగారు సభ ముందుపర్యసించుచు పార్టీయొక్క నిర్మాణవిధానములను వివరించుచు, వారిముఖ్యోద్దేశ్యము సంస్కరణములు పనిజేయుటలో తోడ్పడి బర్మాభ్యాధ్యతా యంత్ర ప్రభుత్వమునకు తిగినదని తుజువుజేయవలెనని చెప్పిరి. మంత్రు లుభయులును ఇండిపెండెంటు పక్షులలోని వారగుట చేత వారు యితర పక్షముల యాదర్శము ననుసరించి వారిని నాయకులుగ గుర్తించి సాఫల్యమైనంతవరకు మంత్రులు నిర్ణయించిన విధానమునే యనుసరింపవలయును. మంత్రులు ఆ పని డ ప ని డు వారి విధానమును అభిప్రాయములను వెలుచెప్పనగు ఆశను ఆమనదెల్పెను. బర్మాలో వుట్టినటిగాని నివాసమేర్పరచుకొన్నట్టి గాని ప్రతివారిని సమాన పౌరస్వముల గలుగజేయుట పార్టీయొక్క ధర్మములలో నొకటి. ప్రస్తుతవిధానమునే కొనసాగించుటయు, రోగములు రాకుండ నివారణోపాయములను బలపరచుటయు, ప్రజల శరీర దౌర్భాగ్యము నెక్కువ జేయుటయు పార్టీవిధానముని ఆమనదెల్పెను. ఎక్సైజు విషయమున బర్మాలో అభిప్రాయభేదముండుటవలన పార్టీధర్మమొకటి స్థాపించుట అనుచితిమని ఆయనఅభిప్రాయము. అదవుల విషయమున, అటవీ పరిపాలనము ప్రజలకుగల యిబ్బందులను తొలగించుననివారు తలంచుచున్నారు. ఒక విధానమును నిర్ణయించి అనుసరించుటలో మంత్రులు శాసనసభ యందలి స్వల్పసంఖ్యాకపక్షమువారి కోర్కెలను కనుగొనవలయును. రిజర్వుకు కాఖులను కూర్చి చెప్పును లాఆర్డరులను పోషించుట కవసరమైన తీర్మానము లన్నిటిని బలపరచవలెననియు, యేవిధమునగాని అనవసరకార్య మునన యిష్టములేవనియు ఆయనఅభిప్రాయము. రాజకీయ నేతములను అవసరమైన దాని కన్న యెక్కువకాలము శాసనములను ఆచరణలో నుంచుట యిష్టములేవని వారుచెప్పిరి.

భారత దేశమునుండి వేరగుట

భారతదేశమునుండి వేరగు విషయమునుగూర్చి చర్చించుచు ప్రస్తుత మిట్టి యాందోళనముజేసి యెడతెడభావములు గలుగజేసికొనుటకన్న బర్మాకును ఇండియాకునుగల ఆర్థికసంబంధములను మరల పరిశీలి భారత సామ్రాజ్యమునందే సభ్యుడుగ నుండువటుల ఆందోళన జేయవలెనని చెప్పిరి. తలపన్న విధింపుట ఆయన కిష్టములేదు. కాని క్రొత్తపన్నులు వేయుట కిష్టములేకున్న ఆదాయమునింకను తగ్గించునెడల విద్యాప్రభా రోగ్యములకు రాష్ట్రమునకు కాటవినవారికి భంగము గల్గుననిచెప్పిరి ఈసమస్యను పరిష్కారము జేయుటకు అన్ని పక్షములును ప్రభుత్వమును కాంగ్రెసుపక్షమునందు సమావేశము గావలెనని ఆయన దెల్పెను. (అ. ప్రె.)

పిల్లల యినుప పెట్టెలు

పిల్లలు పెక్కుము చేర్చిపెట్టుకొనుటకు తగిన యిప్పటికాలము మోస్తరు ననుసరించి జర్మనీలో అందముగా తయారు

చేయబడిన ఇనుప పెట్టెలను రప్పించి యున్నాము. ఇవి ఆ క్వి డె గు డు ఉక్కుతో చేయబడి, లీనరుమద్ద, లీగము రెవిచే అమర్చబడినది.

పెట్టె ముందుకు 1.5 అంగముగానుండుట మాత్రమేగాక ప్రతి పిల్లవాడును కొంతపెక్కు ప్రతిదినము అందులో వేయుటకు ఇష్టపడును. ఇనుప పెట్టె 1 కి ధర రు 7-0-0.

కోటా ఆనందకృష్ణశెట్టి.

217, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

అత్యద్భుతమైన జ్యోతిషము!

ఓమ్

అశ్చర్యకరమైన జ్యోతిషము!!

ఒకసారి పరిశీలించి మా నమ్మకమును కనుగొనుము. ఇతర జ్యోతిషము లన్నిటికంటెను అమోఘమైన, మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన

హనుమాన్ అస్తలాజికల్ బీరో వారిచే

జ్యోతిషము అత్యద్భుతముగా చెప్పబడును.

మీరుకోరిన ప్రశ్నలను ఒకకవరులో పెట్టి శీలుచేసి పంపుడు.

మీ ప్రశ్నలకు సరియైన బదులువ్రాసి మీశీలు కవరు విప్పక తిరిగి నడరు కవరుతో పంపివేయబడును.

ఎప్పుడును మీరు పుట్టిన తేదీ, కాలము లేక మీరు ఉత్తరము వ్రాయుకాలము, మీ పేరు, మీ శ్రుతవయస్సు మొదలగునవి మీరు తెలుపవలెను.

దొంగతనము, సర్కారు మొదలగువాటికి సంబంధించిన ప్రశ్నలకు పరికోధనయు ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయబడవు. [పంపెదము,

శ్రీహనుమద్దేవుడు నవగ్రహములు మొదలగు వారికృపచే, నవగ్రహభాగలు తొలగుటకును, మీరు తలపెట్టిన కార్యము లన్నియు జయముగాంచుటకు తావిజా తయారుచేసి

ముఖ్యగమనింపు:— పైన తెలుపబడిన విషయములు మీరు మరచక తెలిపిన, మేము మీప్రశ్నలకు సరియైన బదులు పూచీగా వ్రాసెదము.

మీ ప్రశ్నలకు బదులు సరిగా లేదని తెలుపువారికి పైకము వాపసుచేయబడును.

కట్టుములు

1-5 ప్రశ్నలకు రూ 1—0—0. తరువాత ప్రతి ప్రశ్నకు రూ 0—4—0. ఒక సంవత్సర ఫలము వ్రాయుటకు రూ 2—0—0.

ద్వాదశభావములు లేక మీ జీవితకాలమందా జరుగు ముఖ్యవిషయములు వ్రాయుటకు రూ 15—0—0. విదేశములకు రెండింతలు ధర.

కొన్ని యోగ్యతాపత్రికలు ఈ దిగువనున్నవి. అందులో తెలుపబడిన విషయములను చక్కగా గమనింప ప్రార్థితులు.

ప్రతిధరలు

మీరు తెలిపినదంతయు నిజముగా జరిగినది. మీరు నాకు తెలిపినది యీదిగువ వివరించియున్నాను. 4 వ తేదీ ధర 8 వ తేదీకంటెను అధికము. 5 వ తేదీ ధర 4 వ తేదీ మాదిరియే యుండును. 6 వ తేదీ 4, 5 తేదీలకంటె అధికముగా నుండును. 7 వ తేదీన 6 వ తేదీకంటె తక్కువగా నుండును. 8 వ తేదీ ధర 7 వ తేదీకంటె అధికముగా నుండును. 10, 11 వ తేదీలందు చాల హెచ్చుగా నుండును. పైవిషయము లన్నియు చాల తృప్తిగా జరిగినవి. కనుక దయచేసి తాము ప్రతిదినము దీనినిమాత్రము తప్పక తెలుపుమండ ప్రార్థితులు.

తంతిలో తెలిపిన విషయము లన్నిటికిని మీరు వందనములు. అందులో మీరు తెలిపినవిషయము లన్నియు నిజముగా జరిగినవి.

ఆర్. ఎస్. అయ్యర్,

నాగపూరు (సి. పి) 8-11-1924.

దైవకృపలను మీరు తెలిపిన ప్రతిధరలు చాల నిజము; పూర్తితృప్తినిచ్చినదని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. గనుక ప్రీతిమానమునకు కూడ దయచేసి పూర్తిగా తెలుపగోరెదను.

రస్తుం పెమ్మతనేడబు,

నవసారి, 10-8-25

అత్యద్భుతమును, మీచే నా జాతకము వ్రాయించి కొంటిని. అందులో మీరు తెలిపిన విషయములన్నియు నిజముగా స్వల్పము వ్యత్యాసములేక సరిపోయినవి. అందుచేతనే 1925 ఫల్ల రమనందు కూడ తిరిగి వ్రాయించుకొనుటకు ప్రోత్సాహము కలిగినది.

సెబాస్టియో ప్రాన్సిస్కో

నారన్ హా, 174 రెండవఅంతస్తు బొంబాయి, 12-4-24.

మీరు వ్రాసిన నాజాతకమును చూచితిని. అందులో మీరు తెలిపిన విషయములన్నియు సరిగానున్నవి. సందేహముగా నున్నట్టియు, అగమ్యగోచరముగా నున్న నాజాతకమును ఇంకను 3 సంలములకు వ్రాసి పంప ప్రార్థితులు.

ఇ. సి. ముల్దేవ్,

● గ్రాంట్ రోడ్డు, బొంబాయి 4-2-24.

మీరు 1924 ఫల్లమునకు వ్రాసిన నాజాతకములోని ప్రతిపదము సరిగానున్నది. అదేప్రకారము 1925 ఫల్లమునకు కూడ వ్రాసిన సంతోషించెదను. భీమారావు,

ఎస్. పి. ఇండ్, బి.వి. ఎల్. ఎల్. బి. c/o కెయిస్ బోర్డు,

కొల్హాపురం సిటీ, 26-5-24.

కడచిన ఫల్లమునకు మీరు వ్రాసినవి నిజముగా అన్నియు సరిపోయినవి. రాబోవు 1925 ఫల్లమునకు కూడ తాము శ్రమ యనక దయచేసి వ్రాసి పంప ప్రార్థితులు.

10-1-1924 ఇగ్ పాల్ సింగ్,

పాలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు, బె. ఎస్. బీబిట్ బిల్లా,

ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

తాము వ్రాసిన నాజాతకములోని విషయము లన్నియు నిజముగా సరిపోయినవి సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. ఇకముందు మీరు తెలుపు విషయములు కూడ తప్పక సరిపోవలె నని కోరెదను.

ఆర్. ఎస్. వైద్యనాథయ్యర్,

డిప్యూటీ కలెక్టరు, తిరుక్కోవలూరు 3-1-25.

వలసనూరులోనున్న హెచ్. ఏ. బూర్ (ప్రాప్రైటరు) గారైన టి. ఎస్. వెంకటేశ్వర్ అయ్యర్ నామూర్త విషయము, ఇతర అసీనుసంగతులను గుతించి తెలిపిన వన్నియు సరిగా జరిగినవి. శీలకవరులోని ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుట యందు ఆయనకు అద్భుతకృత్యగలదు. దైవకృప వారికి పూర్తిగా గలదు.

వి. నరసింహ శర్మ,

సబ్-రిజిస్ట్రారు, స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు,

వలసనూరు, సాత్ ఆర్కాటు.

సరిగా సరిపోయినవి

టి. ఎస్. వెంకటేశ్వర్ అయ్యర్ గారు రాబోవు విషయములను ముఖ్యముగా పరిపామలో జరుగుసంగతులు అద్భుతముగా తెలుపగలరు. వారికెప్పుడు జయము గలుగవలె నని నాప్రార్థన.

డబ్ల్యూ. సి. జొలిఫ్,

ఇదివరలో బొంబాయి పోలీసు ఉద్యోగమునందుండిన వారు, బొంబాయి.

మీరు వ్రాసిపంపిన నాజాతకమును చదివితని. రాబోవు సంవత్సరమునకు కూడ వ్రాయించుకొనవలె నని నాకు ఆశ గలదు. గనుక దయచేసి 1925 సంవత్సరమునకు కూడ నా జాతకమును వ్రాసి పంప ప్రార్థితులు.

డెలిస్లెరోడ్, లోయర్ పారెల్,

జె. ఆర్. ఓ. నెయిల్.

ప్రస్తుతము జరుగుచున్న 1924 ఫల్లమునకు వ్రాసిన సంగతు లన్నియు సరిగానున్నవి. 1925 సంవత్సరమునకుకూడ దయచేసి వ్రాసిపంపిన సంతోషించెదను.

సి. యమ్. పారెల్,

అంధేరి పోస్టు, బొంబాయి. 9-12-24.

దయచేసి రాబోవు సంవత్సరమునకు నాజాతకమును వ్రాసి పంపవలెనని వందనము చేయుచున్నాను. మీరు వ్రాసి పంపు విషయములన్నియు ఎప్పుడును సరిగా సరిపోవుచునే యున్నవి.

సోరబ్ ఎస్. పాండే,

పోస్టుబాక్సు నెం 840 బొంబాయి 14-11-24.

మీరు ఆలస్యముచేయక పంపిన ఉత్తరము చేరిన దని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. నేడు మరికొన్ని ప్రశ్నలను ఒకకవరులో పెట్టి పంపియున్నాను.

ఎ. నారాయణ అయ్యర్,

సి. టి. సి. ఎస్. ఐ. రైల్వే, పోరనూరు.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలసమునకు వ్రాయుడు:—

శ్రీయుత టి. ఎస్. వెంకటేశ్వర్ అయ్యర్ గారివలన అనేకదఫాలు ఆరూఢము, జ్యోతిషమువ్రాయించి, తెప్పించుకొంటిని. జ్యోతిషశాస్త్రమునందు వీరికి మంచి సామర్థ్యము గలదు. వీరిగణితము చాలసరియని నాకు దృఢశక్తికృత్యగలదు. వారు తెలుపు ఫలముచే నాకు గలిగిన లాభమునకై వారి కొక బంగారుపతకము నొసగితిని.

బి. సోలొమోన్ మదురం,

ఎల్. ఎమ్. పి. మెడికల్ ప్రాక్టిషన్, రేణిగుంట.

వలసనూరు, హనుమాన్ అస్ట్రలాజికల్ బూర్ (ప్రాప్రైటరు) గారైన టి. ఎస్. వెంకటేశ్వర్ అయ్యర్ గారి సామర్థ్యమును పరిశీలించితి నని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. వారు నాజాతకఫలములను ఒక సంవత్సరమునకు వ్రాసిరి. అన్నియు సరిపోయినవి. స్వభావములను, దశాభావము లతో వ్రాసిరి. వాటిని మిక్కిలి ఆశతో చదివితని. వారు శాస్త్రోక్తముగాను, మిక్కిలి జాగ్రత్తతోను వ్రాసిరి.

జ్యోతిష భూషణం,

టి ఎస్. విశ్వనాథ శ్రాతిగల్ జాయింట్ సబ్ రిజిస్ట్రారు విశువ్వరము 11-8-25.

మీరు పంపిన వి.పిని చదివితని. అన్నియు సరిగానున్నవి. నిజముగా మీరు వ్రాసిన ప్రత్యేకతలన్నియు అద్భుతముగా నున్నవి. మీరు సాక్షాత్ శ్రీహనుమద్దేవుని కృపలననే ఇంత అద్భుతముగా వ్రాయగలిగితిని తెలచెదను.

పి. సుబ్బారావు,

బి. ఏ. ప్లీడరు, గుత్తి 5-5-22.

మీ ప్రియమైన, అద్భుతమైన ఉత్తరము నేడే చేరినది. మిక్కిలి ఆశ్చర్యమును, మీయందు అతిశ్రేయము గలిగినవి. నా హృదయమునం దున్న అభిప్రాయమును వ్రాయనశక్తుడను. అయితే అది నాకు మాత్రము బాగుగా తెలియును. మీరు తెలిపినప్రకారము 2 తాలీజులపై కైమును పంపుచున్నాను. ఏ. రామస్వామి మొదలియారు, రిటైర్డ్ అసిస్టెంటు ఎంజినీరు, పెండ్లానాబాదు, 5-10-19.

మీరు బదులు వ్రాసిపంపినయుత్తరము చేరినదని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. అందులోగల సంగతులను మిక్కిలి ఆశ్చర్యముతో చదివితని. అన్నియు సరిగా నున్నవి. మీరు తెలిపిన తాలీజును వి. పి. పి. మూలముగా పంపగోరెదను. పి. గోపాలరత్నం అయ్యంగార్,

వక్కీలు, వేలూరు 23-2-22.

తాము వ్రాసి పంపిన నాజాతకమును చూచితిని. మన్నార్ రామస్వామి బత్తరునుగుతించి వ్రాసిపంపిన విషయము సరిపోయినది. మీకు జ్యోతిషశాస్త్రమునందు గల అఖండప్రజ్ఞకు మిమ్ములను మిక్కిలి అభినందించుచున్నాను. దయయించి రాబోవు సంలమునకుకూడ వ్రాయగోరెదను. దేవకి వెంకటకృష్ణ చెట్టి, ప్రొప్రైటరు, మెదక్కు కృష్ణా అండు కో, వద్రాసు 31-10-24.

ప్రొఫైటరు-హనుమాన్ అస్తలాజికల్ బీరో, పోస్టు పశువనూరు.

ఎస్. వి. క్రైస్
(వద్రాసు రాజధాని)

చిరునామా మార్పును గమనింపుడు
పుస్తకములు తయారైనవి.

వర్తమాన మంచి మిషన్ యిబ్బను

విద్యాధికులచేత ప్రశంసగనినవి ప్రతికారాజములచేత ప్రసిద్ధి కెక్కినవి సర్వజనాదర
ణీయముగ పాడబడుచున్నవి స్వరలిపితో కలిపి ముద్రింపబడుచున్నవి

ఫెరరెట్ కాగితము చక్కని అచ్చు, ముడిబైండు, పుస్తకము వెల రు 1 2270

సందూరి వెంకటసుబ్బారావు 71 లయోలాహిష్టలు కేరీద్రలుపొస్తు మద్రాసు

యెంకి పాటలు

జూబులు.

ఆయుర్వేద వైద్యసహాయం- ప్రశ్నోద

సంద్యాలలో శ్రీ సన్మతి నాటకసమాజ ముఖ్యకారీ
బోధనాభ్యసన విద్యాలయములోని విద్యార్థులు నారి మిథు
లును ఈనెల 6 తేదీ ఆదివారం రాత్రి ప్రహారనాటకము ప్ర
దర్శించి అందువచ్చిన గ్రన్థము క్షేమక్ శిరోమణి శ్రీ
రావభద్రయ్యగారు స్థాపించి నకుపుమందు ధర్మాయుర్వేద
వైద్యాలయ సహాయార్థ ము సంగఃసినది రెండవమాడవ ప్రహార
ప్రదర్శనను ధరించిన బాలరు క్రావ్యమును భక్తిరసభరితముగ
ను ఆభినయ సామ్యముతో ప్రదర్శించిరి నాటకానంతరం శ్రీ
గా పారిసర్వోత్తమరావుగారు సభికులందరికిని రావభద్రయ్య
గారి పక్షమున అభినవనమల చెప్పి సమాజమువారి బౌద్ధాత్మ
మునకు పాగకబడిరి

టి రామభద్రయ్య,
సంస్కార

వైశ్యగురుకులము-గుంటూరు

వైశ్యగురుకులమును గుంటూరుపురంబున నెలకొల్పి
నవారు 6 మాసములయినది వైశ్యయువకులకు వేదసంస్కృత
వ్యాకరణ ఆంధ్రవిప్లవ శాస్త్రబుధున్నవి ఇంకను రా సంవత్స
రములకు మించినట్టి బాలరను ఈ గురుకులమున చెర్చుకొనగల
ము వేదసంస్కృత విద్యాభ్యాసమును చేయించుటయేగాక, భౌ
జన, వస్త్ర, స్థావరసములసహా చేయబడును దియవుంది విద్య
యం దిభిమానము గల తమభివృద్ధి ముగరుకులక్రమమునకు
దయచేసి పంపురు 7 సంవత్సరములు మాస్వాధీనములో నుండు
కొని విద్య చెప్పించగలము అందుకు సమ్మతించినట్లు బాలుర
తెల్లడలచే లిఖితరూపమును బొంది చెర్చుకొనబడును సంవత్స
రాంతపరీక్షలో ఉత్తీర్ణులయిన బాలురకు సంవత్సరమున కొక
తూరి యేబదిరూప్యములు పారితోషికముగ నివర్తబడును విష
యములు లెొయగోరువారు ఈక్రింది ఆ సుకు తెలిపిన ప్రత్య
క్షర మీయబడను

తూర్తిక దేవయ్య
అగ్రహారం, గుంటూరు

పాలకొండ

గతనెల 29 తేదీన పాలకొండ గ్రామములో నెలకొల్పి
బడియున్న యున్నతపాఠశాల విద్యార్థులు తమ సంఘవాక్కి కొ
త్సమును జరిపిరి ఆయుర్వేదమునకు సహృదయులును, ఉన్నత
కళాశాలోపాధ్యాయులును నగు డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావు
ఎమ్ ఎ పి హెచ్ డి గారధ్యక్షపదవి నలంఠించిరి అగ్ర
క్షుని బ్రహ్మతపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుని పుష్పమాలా
లంకృతులం గావించినతోడనే యుపాధ్యాయులొ నొకరుకు,
విద్యార్థులొ గొందరకు, బుర్రులలో గొందరును గొన్ని
వ్యాసముల జదివిరి జడప్రదముగ నశ జరిగినది నాటిరాత్రి
పంగభావనండి శ్రీ శ్రీపాద కామేశ్వరరావు పంతులవారిచే
నాంధ్రీరింపబడిన చంద్రగుప్తనాటకము సుపాధ్యాయులు
అపరిచితలయ్య సభ్యవ్యూహయంగమును బ్రవర్తించిరి
ఇతర పాఠశాలనుండి విచ్చేసిన యుపాధ్యాయబృంద
మున కారోజున శ్రీయుత దేవర గోపాలనాయుడుగారు భోజ
నముల నెర్పాటు గావించిరి

(ఎకవిలేఖరి)

లేడీఆమెధిర్ ఉన్నత బాలికాపాఠశాల

ఈనెల 9 తేదీ సాయంత్రము పాఠశాల బాలికల చేతి
పనులు మొదలైనవి మాపుటకు శ్రీలనభ జరుపబడెను ఈ
సభకు కలకరుగారి భార్యయు, అగ్రానాధిపతియు నగు శ్రీ
మినెన్స్టీవాద్రిగారు రావందున, పాఠశాల సహాయసంఘములో
సభికురాలగు శ్రీరాజాబాయమ్మగారు అగ్రానాధిపురాలగా
నండి కార్యక్రమమునునడిపిరి సభాకార్యక్రమము మిక్కిలి ఖజో
రముగాను, ఆనందముగాను, ఉండెను తెనుగు కృతులు, రఠకు
లకాగితములతో నంఠరింపబడిన చక్రపతితో బాలికలు శ్వా
యమును నిర్వహించుగా, దానికి సరియగు అంశ్లేయగానము
అంధ్ర అంశ్లేయములలో విద్యాసంబంధముగ సంభాషణలు

న క ల నొ ప్పు ల క , బా ధ ల కు

SLOAN'S LINIMENT

వా డు డు.

SLOAN'S
FAMILY
LINIMENT

Trade-Mark & In U.S. Pat. & Off.

KILSPAN

Sloan's Liniment is prepared for the
purpose of relieving all kinds of
rheumatism, neuralgia, and all
other kinds of nerve pain.
Dr. EARL S. SLOAN, Inc.

PREPARED ONLY BY
Dr. Earl S. Sloan
INCORPORATED
NEW YORK U.S.A.
ST. LOUIS U.S.A. TORONTO CAN.
Main Office 80 OR U.S.A.
Foreign Office 10 FOR EMB

Beware of cheap imitations and get your
money's worth.

గొప్పగు స్త్రీనుగారి బొమ్మను చూచితిమగు బాగుననిగారిండుటకు బుబుడిని
హజరలోనందుకొనడు తిమరువాయువు, వెలుగులుగాయములు, పీపునొప్పి, నాడి
నొప్పి మొదలగువాటికి దిక్కపడదు అన్ని బొమ్మగదా కామలందు దొరకును

పారిస్ ఉన్ని శాలువలు 2382

అగలు ఉన్నితో నేయబడినవి మిక్కిలి అందమైన వూల అండుగులకి తలఅందలు కూడగలది క్రొత్త
రకములు తెలుపు, ఎలుపు, అంపు, మొదలగు గంబూ గలవు

నెం 1-5 మూ X 3 మూ ధర రు 14, నెం 2-6 మూ X 3 మూ ధర రు 12 1

కె ఎస్ ముత్తయ్యకంపెనీ, తపాలు పెట్టె నెం 99, మద్రాసు

ANANDA

DIARY

1926

ఆనందా "పాపుల్" డైరీలు 6 1/2" X 1 1/4" పైజా
చుక్కనిబైండు, మూలతోను పెంసలతోను పున్నది ఆనందా
"సెం" డైరీలు 2 1/4" X 3 1/4" పైజా చుక్కనిబైండు, మూల
తోను పెంసలతోను పున్నది ఆనందా "సెం" డైరీలు డిక్టో
రీయో పాదా పై గుంతోను పున్నది

తియారగావున్నవి

వెంకటేశ్వరు అండు కంపెనీ, లోన్ స్క్వేర్ మద్రాస్.

కామరూప మహాకవి రచించిన "ఆర్యావర్తముయొక్క ప్రభావ సంధ్యారాగము" స్కూలు ఫెస్ట్ విద్యార్థినిచే చదువబడుట, విద్యార్థినిలు ప్రదర్శించిన, చేతిపని, కట్టుపని, చిత్రలేఖనము, మొదలగునవి, వారు ప్రదర్శించిన వానిలో ముఖ్యమైనవి చూచుటకు యింపుగాను, రమ్యముగాను, ఉత్సాహజనకముగాను, నుండెను బాలికాపాఠశాలలవృద్ధికి పరమేతరుడు తోడ్పడున గాక

(ఒక విలేఖరి)

శ్రీరామనప్తాహ మహాత్మ్యము-రాజమండ్రి
ఇచట కంభంబారి సత్రములో స్వస్థి శ్రీ ఈ క్రొధన
శ్రీరామనప్తాహ బి ౭ సోమవారం (7-12-25)నాడు ప్రారంభ
శ్రీరామనప్తాహ మత్సరం వైభవముతో జరుపబడుచున్నది
ఈ మహాత్మ్యమును మొదట శ్రీమాణిక్యం న.బా.రా.యడగారు
సంకల్పించి, బ్రహ్మశ్రీ కూచిమంచి మూర్తిరాజుగారివలన జరి
పించుచుండుట మిక్కిలి సంతోష కారణమై యున్నది ఈ
ఘనకార్యము జరుగుచున్న స్థలమున దనుదినమును భక్తిరసము
నుదంబుపజేయుకార్యక్రమము జరుగుచున్నది ప్రాతస్నానం
కాలము లందు సహస్రనామార్చనయు నిరంతరమును శ్రీరామ
భజనయు, వేద, రామాయ, భాగవత, భగవద్గీత పారాయణం
జులను, రామతారక మంత్ర, నవగ్రహజపములును, సూర్య
నమస్కారములును, పారికాళాలక్షేపంబులును, అత్యంత దీక్ష
తోను జరుపబడుచున్నవి ఇంతియగాక ప్రతిదినమును అన్న
ప్రదానము జరుగుచున్నది మరియు నీ సప్తాహ కాలము
నందు సర్వ రోగ నివారణంబునకును, సకల
కార్య సాఫల్యమునకును, ముసంతాన
ఫలంబునకును మూలసాధనమని భావింపబడు పాయసము
ఒనగబడుచున్నది రాజోపు మంగళవారము నాడు (15-12-25
లేదని) 2000/రుంది నిరుక్షేదలకు వస్త్రదానము గాం.ఒ.ఒ.ఒ.ఒ.
కేర్పాటు గావింపబడియున్నది ఈ పుణ్యకార్యము జయప్ర
దముగా నెరవేరుటకు నీపురమందును నీప్రాంతగ్రామదుల

యందలి జనులసేవలును ద్రవ్యసహాయము వారివారి శక్త్యను
సారము చేసియుండిరి ఈమార్గంజేయజేత్రవాసులలో బూ
ర్వాచారపరాయణ్యములతో దులహగురు దానధర్మము
లొనరింపఁ గంకము కట్టకొనియున్న బాలియైన వైశ్యకుల
జలలో శ్రీబాలనాగు వీరాస్వామి వెత్స వెంటట రత్నము,
తడవర్తి సీతారామయ్య, చీమకుర్తి సుబ్బారావుగారును వాణి
జ్యమునం దభివృద్ధిగాంచిన శీలా పీఠభద్రుడుగారును నీపుణ్య
కార్యము జరుగనట్లు విశేషద్రవ్య మొసంగిన నరొత్తములై
దీసింపుచుండుట మిక్కిలి ప్రసన్నమైన విషయము.

రాజమండ్రి } కళా మొకట్రామయ్య
10-12-25 } టి ఏ వి యక

ఎట్టిదక పట్టినది!

ఈనెల 6వ లేదని నేను సామర్లకోట గ్రామములో
ఒకబంధువుహమున నుండగా, శ్రీ యుత కాభివృద్ధి బ్రహ్మ
య్యకాశ్రమిగారు వత్తిక పెద్దమనుష్యునితో బ్రతిపిడిని "ఆం
ధ్రపత్రిక" కొనము తిరిగి తిరిగి మనోరంజిని నొంకలే, నే
నున్న చెపునకుఁగూడ వచ్చుటచే సామర్లకోట దుర్గక పూర్తిగా
బోధపడినది ఆపిగోని గారెరి నడిసిన "లేదు, లేదు"
అను క్రతుత్తరమే విని యింతవరరాని సంతాపము నొంది
నట్లగనడిరి పాట్లకోసమై నేను చిరకాలమునండి అన్వేషదేశ
ములలో నున్నవాడనైనను సామర్లకోటయే నాజన్మ ధామి
యగుట చేతను, మౌళికాభిమాని నగుటచేతను, తద్దామి
నృద్ధివాంఛాపరుడవగుట చేతను ఊరంతటియో ఒక్క ఆంధ్ర
ప్రత్తిక యేని దొరకనంగుట మిక్కిలి ఆశ్చర్యపడి, స్థిరపడి,
విచారపడి "ఎట్టిదకపట్టినది" అని పలువిధములదలపోయి సాగి
తిని పెద్దపట్టుములలో ఎంతలేని సభలు జరిగిన నేమిప్రయో
జనము? ఎంతటి యువనాస్రవ వాహినీలు ప్రవహిం
చిన నేమిలాభము? ఎన్ని పత్రికలు వెలసిన
నేమిమే? గ్రామములు పట్టాములకన్న నెన్నోరెట్లు హెచ్చు
గానున్నవి గదా వానిదుస్థితి చక్కఁబడువలయు మనదేశము
సాంఘిక రాజకీయాది మోక్షము పొందజాలము పట్టెటూ

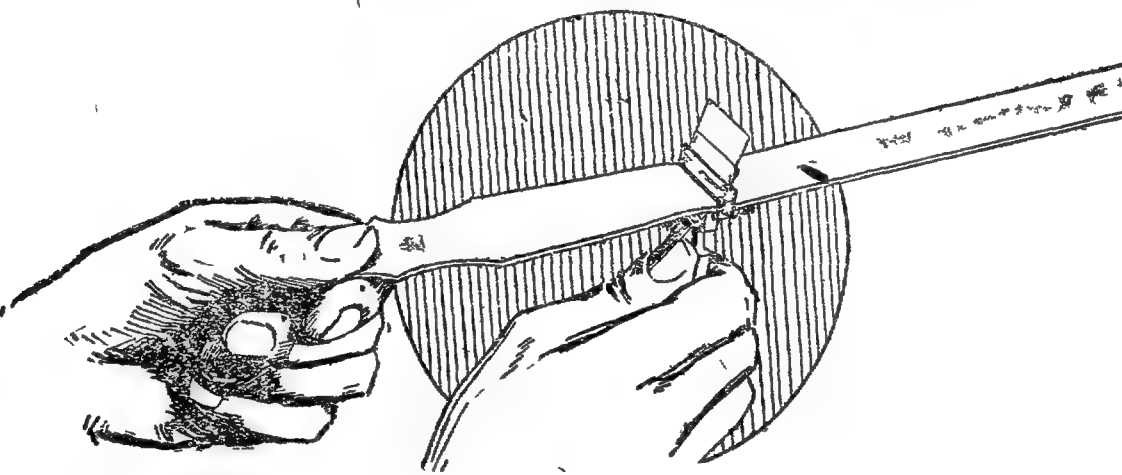
శ్రీలోకే ప్రజాప్రబోధము ముట్టుముగా జరుగవలెను కీర్తిశే
షులైన దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగా రీహేతువులచేతనే
గ్రామపురస్కారమునకు దేశాభిమాను లెల్లరుఁ దమ సర్వశక్తు
లు ధారపోయవలెనని నొక్కినొక్కి వక్కాణించిరి కావున,
ప్రజాసేవకులు తత్కార్య నిర్వహణమునకై చేయవలసిన ప్రయ
త్నము లెల్లఁ జేయుదురుగాక! నే నే రా జ కీ య పక్ష
మునకుఁ జేరినది వాడనైనను, ప్రతి గ్రామమునకుఁ బోయి
మాతృదేశ భాషాభి మానావశ్యకతా బోధకములైన యువనాస్ర
సము లాసఁ సంసిద్ధుడనై యున్నాను నేనుపాధ్యాయ నృత్తి
లోనుండుటచే అవకాశమునుబట్టి మాత్రమే ప్రయాణముచేయఁ
గలనని విన్నవించుచున్నాను ఈవిషయమునుగూర్చి ఉత్తర
ప్రత్యుత్తరములు జరుపగోరు గ్రామపురఁ బెద్దలు యాశ్రయి
చిరునామా జ్ఞాపక ముండుకొనఁ బ్రార్థింతులు
జనమంచి నీతారామస్వామి
అవకాపల్లి } ఆంధ్రోపాధ్యాయుఁడు
11-12-25 } మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు

ఆయుర్వేదమునకు
మోరీరామశాస్త్రి
ప.క.ప.స.హరి

శ్రీరవధాని

తల్లులకు చనుబాలు వృద్ధిచేయును
వెల రు 1-8-0 2134

ఆయుర్వేదనితయము
బెజవాడ

దానియొక్క కత్తులను అదేస్వయముగా పదును పెట్టుకొను నేష్టిరేజరు యిది యొక్కటియే
పదును పెట్టుటకు పత్యేకతోలు, లేక శుభ్రముచేయుటకు యేమియు అవసరములేదు. 2497

"VALET"
Auto-Strop
Safety Razor

మంగళకత్తి పదునుపెట్టుటకుతోలు,
బ్లేడు (కత్తులు) మొదలగునవి
పూర్తిగాగల నెం 99 రు పెట్టును
మీవాడుక దుకాణాదారుని
అడుగుడు.

ధర రు 2-12-0

మేఘముల ప్రతిభ

ఆంధ్రము నిర్మలమైనది అట్టి ఆకాశమున మేఘములు దూరింజలవలె పై కెగయుచు బోవుచుండుట గన్పట్టును. మేఘములు తూతూతూ వివిధస్వరాలకుల దాల్చుచుండును. మేఘము లొనర్చు కార్యము లమోఘములు, అనంతములు. వీటి జీవితము కేటిది-నాటిదిగాదు. లక్షలకొలది సంవత్సరములనుండి ప్రత్యుపకారము గోరక జీవకోటి సంరక్షణార్థమై కచ్చుచు బోవుచున్నవి. అట్టి మేఘముల జీవితమే ధన్యమైనది. వీటి ప్రతిభ ఆనన్య సామాన్యము. హిమవత్సగ-గులకంటే మేటి యు పర్వతశ్రేణు లెన్నియో నింతయు పూర్వము భూమ్యాశరి ఛాగమునకు సముగ శేయబడినవి. కాంతముతో సముద్రముల వంటి కెన్నియో జలముచే నింపబడినవి. మైత్రకొలది లోతుగ దూగర్చుచు చెంపబడుచున్నది. ఇట్టిమార్పు లెన్నియోనను జేయగలుగుచున్నది. భూలోకములో అనుదినము ౪00 ఘన మైళ్ళ పరిమాణముగల నీరు వర్షరూపమున బడుచున్నది. అనగా సెకండు ఒకటింటికి ఇంచుమించుగా 16000000 టన్నుల నీరు మేఘములనుండి లభించుచున్నది. తటాకమున, సరస్సులు, నదులు, సహద్రములు, వహాసముద్రములు మొదలగు జలశయములందలి నీరు అనుక్షణము మార్పిడిగలుగుచుండే సుతప్రమా గటవలన కొంతభాగము ఆవిరిరూపము జెందును గదా! ఆ ఆవిరియే మేఘములగు నేర్పడున. ఏభూభాగమునందలి ఆకాశము నైనను యీనీటి ఆవిరిలేక జలకణముల రాసి 7 మైళ్ళకంటే కెక్కుగ పైకెగయుజాలదు. మనకంటి కగపడు మేఘములన్నియు యాత్యుజలకణముల సముదాయము చేతనేగాక అన్నివర్షములనుండియు, పట్టణ భాగములంగల అసంఖ్యాకములగు కార్య గారముల గొట్టములనుండియు వెలువడు పొగచేతను, ఎడారుల వంటి ప్రదేశముల నీరు ప్రచంప వాయుభారముచేత ఆకాశమున కెగయు శిలుపులచేతను నిండి నిబిడికృతమై యుండును. ప్రశాంతము 'పసిఫిక్' మహాసముద్రోపరిభాగమునం దైనను నూది మోపునంతటిచోట ఏ డెనివిదివందల మాత్రులేణువు లుండి తీరును. జనసమృద్ధమై మెక్సికో-దగ్గరనుండు ప్రాంతములలో అట్టి గోట లేణువులు రెండులక్షల కెక్కుదగ్గర నుండును. లండన్, న్యూయార్క్, బొంబాయివంటి పట్టణములలో ఒకఘనపు ట డుగు వాతావరణమునందు లోకమునంగల జనసంఖ్య ఎంతయో అంతకు రెండులక్షలు అధికముగ నుండును. అట్టి రెణువులలో ఒక్కొక్కదానియందును ఒక్కొక్కప్రాణి గర్భస్థమై యుండుట ఏర్పడుచు ఆప్రాణులు వర్షరూపమునబడు నీటి బిందువులతో చేరి భూపతనము జెందును. ఆకారణముననే నీటికి ప్రాశస్త్య కలుగుచున్నది. సస్యములకు, పశుపక్ష్యాది ప్రాణులకు జలము ప్రాణదాతగదా! ఎంతటి గొప్పవర్షపు నీటి బిందునైనను పరిమాణమున అతిమిత్యమునకు మించియుండజాలదు. ఎంతటి ఎత్తుననుండీయైనను పడుచుండువుయొక్క పతనవేగము సెకండునకు 30 అడుగులకంటే మించియుండజాలదు. కొన్నికారణములచే మేఘములనుండి నీరు ద్రవరూపమున గాక ఘనరూపమున వడగండ్లుగ పడును. అవడగండ్లు కొన్నివేళల 'టెన్నిసెంటి (లేక) పెద్దజలకాయయంత పరిమాణముకలిగి అతివేగమున పడును. అట్లుపడుటలో డీకొను నేసామాన్యజంతువైనను మనుష్యుడైనను ప్రాణముల బాయవలసినదే! ఇండ్లపై కప్పలు పటాపంచలగుట సంభవించును. వర్షరూపమున బడు నీటిలో విశేష భాగము నదులమూలమున నెప్పటికప్పుడు సముద్రముల కేరుచుండును. అట్లుజేరనిచో సముద్రములందలి నీరంతయు 2700 సంవత్సరములలో అపకృతముగనుట సంభవించును. వైవాసుగ్రహమువలన మేఘములన్నియు సోకేచోట వర్షింపక వాయువీడనముచే లోకమంతట చెల్లాచెదరగుట సంభవించుచున్నది. ఐనను కొన్నిచోట్ల మేఘములకృత్రిమముగా గుమికూడి అతివిశేషముగ వర్షించును. దక్షిణామెరికాయ ప్రాంతారణ్యములలో ఏరంతరము మరణభూమివలె వర్షించుచుండును. ముఖ్యముగ అస్సామనంగల 'చిరపుంజి' గ్రామసమీపమున ఏటేట 45కి అంగుళముల వర్షము కురియును. కొన్ని ఏండ్లలో 905 అంగుళముల వర్షము కురియుటయుగలదు. లోకములో ఎచ్చటను లంతయధికముగ కురియదు. పిమ్మట బర్మా, మలయాద్వీపకల్పము, తూర్పుఇండియాదీవులు, దక్షిణ అమెరికాలో 'బ్రేజిల్' నంగును, ఆఫ్రికాలో నైలుతి భాగమునను విశేషముగ వర్షించుచు. కాని 'మె. సె. సె. తీరపు భూములందును, సహారా, గోదౌ ఎడారులందును అచ్చటి ప్రాణికోటిని శిక్షించుటకొరకు కొన్ని ఏండ్ల కొలది బొత్తుగవర్షము కురియవు. కేసూత్రమైన ఆకాశమునను కొన్నివేళల ధనురాకారమునుబోలిన సోక విచిత్ర చక్రవర్తమును కనుగొందుము. దానినే ఇంద్రధనుస్సు అనిచెప్పుదుము. ఆకాశమున పడుచుండు నిజబిందువులపై మార్పిడిగలుగుచు ప్రసరించుచున్న ఆకాశముల దివ్య శేషము ప్రతిఫలించును.

అయ్యదియే ధనురాకారముగ ప్రజ్వలించును. ప్రతివ్యక్తియు సోకేచోట ఏర్పడు ఇంద్రధనుస్సును చూచుట పొనగినేరదు. నీవుచూచునది నేనుచూచునది ఏవ్యక్తి కావ్యక్తిచూచునది వేరేరుగనుండుట స్వభావమైయున్నది. (ది నేషనల్ జియోగ్రఫిక్ మాగజైనుండి)

సిం పెం

శ్రీ పార్వతీ ప్రతిష్ఠా మహోత్సవము

వలవర్ల (బంగోలు తాలూకా)

మా గ్రామములో శ్రీ లక్ష్మీ జయలక్ష్మీకృత స్వామివారి దద్దళము ఒకటియుండిది. సదరుదద్దళము విశిష్టానన్యాయాన్నిండున నర్చనాపునేట తాలూకా అంతవరం గ్రామవాస్తవ్యుడున్న ధర్మార్థ వంశములో చేరినకుండా రోశయ్యశ్రేష్ఠిగారు తమ పూర్వుల మీద నున్న అభిమానమున వైతేకిమి లోవారి అపార దైవభక్తివల్ల వైతేకిమి సమయ దద్దళమును అభివృద్ధి చేయించి పార్వతీ అమ్మవారిని నూలనముగా ప్రతిష్ఠ చేయవలెనని సంకల్పము చేసికొని ఘనమయ 15 సంవత్సరముల క్రిందట పనిని ప్రారంభించి దద్దళమును పెద్ద దేవాలయముగా మార్చించి యిమానా గోపురం కళ్యాణ మండపము యజ్ఞశాల వాహనశాల లను నిర్మించిరి. కాని వారు పని పూర్తిగాకపూర్వమే క్రిత శేషులయిరి. వారికొమాట్లు వెంటట గుబ్బయ్య కోటిశ్రీరామగార్లు కూడా సదరు దేవాలయమునకు ప్రతి సంవత్సరం వాడుక గా జరుగుచున్న పుత్తనములను ఒరుపుతూ పిత్త భక్తి, దైవభక్తిని కాపాడిరి. సదరువెంటటగుబ్బయ్యకోటిశ్రీరామగార్లు యామాగ్గ కిరకు గింబు ధ వారం నాడు పార్వతి ప్రతిష్ఠా శిఖర ప్రతిష్ఠలు చేసి ఘనమయ 8000 మంది బీదలకు అన్నదానమున్నూ అంకురాశోపణ మొదలు ప్రతిష్ఠవరకు బ్రాహ్మణ సంతర్పణయున్నూ జరిపిరి. నిజపుటకు చాలా సంతోషకరముగానున్నది. ఈ కు గింబు మొదలు ఈజ ౨ లువరకు కళ్యాణోత్సవము జనాహ్లాదకరముగా జరిపిరి. సదరుదేవాలయమునకు పుత్తరపు భాగములో అక్కచెల్లెండభావి అనుపిలువబడు దిగుడుభావియొకటి యుండినది. సదరుభావిట్టుబడి బడిపోయి బజారులోనికికూడా అవరించుకొని జనులకు యిబ్బందిగానుండెను. కుండా రోశయ్యశ్రేష్ఠిగారు యితర గ్రామవాస్తవ్యులైయున్నప్రయాణిలకు వెనుదీయక సదరుభావిని బాడించి దిగుల భావిని ట్టిచిరి. ఇంక మా గ్రామములోనున్న పాండురంగస్వామివారి ఆలయములో వీరప్రతాప అంజనేయుని దేవాలయము కట్టించి ప్రతిష్ఠ చేసిరి. మా గ్రామమునకు తూర్పుగానున్న నె 510 రు యానాం భూమిలో రోశయ్యశ్రేష్ఠిగారు చింతింపనము ఒకదానిని చేయించిరి. మా గ్రామ కార్తవ్యులు పార్వతి అమ్మవారికి కాశ్యోతముగా ప్రతికుక్రవారం కింకంపూజ జరిపించెను. వాగ్దానము చేరిరి. చెప్పటకు చాలా సంతోషకరముగా నున్నది.

తాభూరి కోటయ్య,

సాందర్యమహోత్సవ క్రిస్తమస్ పండుగలందు 24-12-25 నుండి 30-12-25 తేది వరకు 2519

శ్రీ. శ్రీ శ్రీ. చెన్నరాజుధాని గౌరవగారి యాజమాన్యము క్రింద జరుగు ప్రదర్శనములు

బెంగుళూరు- అమెచ్యూర్ డ్రమాటిక్ అసోసియేషన్ వారు సుభద్ర - హామ్లెట్ (ఇంగ్లీషున) రామదాసు-గిరిజ-ప్రహ్లాద-విజయ నగర సామ్రాజ్య నాశనము, శివాజి

ప్రారంభ ప్రదర్శనము కుభద్ర 24-12-25 తేది గురువారం సాయంత్రము 5 గంట-30 నిమిషములకు శ్రీయంత బహులి టి. రాఘవాచారిగారు అధ్యక్ష పాత్రను ధరింతురు. తదిమ ప్రదర్శనములకు పూర్తివివరములు తరువాత తెలుపబడును.

The Madras Races 1925-26.

చెన్న పురి పందెములు Notice.

వివరీకృత వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు వ తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూపర్దులుగారు మార్చిరి.

మొదటి ఎక్స్ ప్లా మీటింగు రెండవదినము 245 19-12-25 తేది శనివారము మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము 1 గం-45 నిమిషములకు

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ డీవ భీమా కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

1922-1924 గత మూడు సంవత్సరములుగ కంపెనీ వ్యవహరించినందులకు ఫలములు

లాభములు రూ 51,00,000 జీవ భీమాలపై రూ

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి రూ 22½ చొప్పునను

యెండ్లో మెంటు-భీమాలపై రూ

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి రూ 18 చొప్పునను

అధికమైన బోనసులు

అభ్యుదయాభిముఖమునం దుండు ప్రజాభిమానమును కంపెనీ బడసినందులకు నిరూపణము.

నూతన భీమాలు { 1923 - రూ 1,74,00,000 1924 - రూ 2,37,00,000

ఈ సంఖ్య లింక సధిక మగుచున్నది ఆదాయకరముగ జీవ భీమాలయందు

ధన ముంచుట కిదియేతరుణము. వివరముల కీక్రింది విలాసములకు వ్రాయుచు -

బ్రాంచి సెక్రటరీ ఓరియంటల్ భీమా కట్టడములు

తపాల పెట్టె 8, మదరాసు బెంగుళూరు బ్రాంచి 672

నెం 3, సాత్ పెరేడు, బెంగుళూరు ట్రివండ్రం బ్రాంచి. ట్రివండ్రం.

విర్రవంజి

2034) పరిచయివీర్యము గట్టికరచిహ్నములతో నన్యత్వ మందుచు విర్రవంజి గురువు తక్షణం నిలిపివేయును. వారంబో ముదిని నపుంశ స్వమును పోగొట్టి నూతన యౌవనం కైక్కి, యింద్రియ పటుత్వ మిచ్చును. అక్షరము ఒంటినొప్పులు క్షాల్గిత్ర రూపు మాపును. లండను, సిలోను విదేశములందు గూడ మంచిపేరు పొందిన సిద్ధాంతం 1 సీసా రూ 3-0-0 అశక్తులై నిరాశులై నవారికి ప్రేమార్థకు లైయు రూ 5-0-0 తపాలాపత్ర 0-8-0 అమ్మతర త్నాకరము 45, బంధువుభిది మద్రాస్

క్రొధననామ సంవత్సరం మార్గశిరమాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨, శనివారము

అ ప రా ధ రా ధ

[కె. అన్నమరాజశర్మగారు]

పడమటిచాయ లెట్టవడె,
పక్షులు గూళ్లకుఁ బారిపోయె, సం
దడులు శమించెఁ గాన, యదు
నందన! యింతదయావిహీనతన్
దడయఁగనేల, చూడఁగల
దారుల లోయలఁ జూచి చూచి నీ
యడుగులజాడ లైనఁ గన
నైతిని; నిండెను సంజ మాంధ్యముల్.
* * *
ప్రతిదివసంబు వేణువృదు
రావములన్ విని సంతసించులే
శ్రుతివలలాత్మలై యెటు తృ
ణగ్రములన్ గ్రసించి ప మాని యే
వితతివిచారదృష్టులఁ ద
పించుచు ముందుకుఁ బోవుచుండ మా
వెతలు కృశించిపోవ విని
పింపవో నీరుచిరంపుగానమున్-
* * *
ఓమనోమాహనాంగ! వియోగభరము
నెట్లు లోర్పునో చూతమం చెందితేమొ.
గంధ మెడలిన కుసుమంపుఁ గళికవోలెఁ
గమలిపోకున్న రాధ నిన్ గాంచకున్న.
యమునాథాతవిశాలపైకతములం
దనోన్యసంరంభభా
రమునన్ గృష్ణ! ప్రదోషదీపితజపా
రాగంబునం దాడ వే
గముగా ర మృని పిల్వ వేమి, మురళీ
గానంబు సంధించి మో
హమునన్ బాటల నింపవేల తరుగు
ల్యాదుల్ విసాళింపఁగన్.
* * *
ఎంత చెవియొగ్గి విన్న నా కేమొకాని
విపులశాద్వలబృందాటపీసలంబు
లందు భువనసమ్మోహన మైన గీతి
సుంతయైనను గూరదు శ్రుతులయందు.
* * *
అలరుదీవలసందుల నణఁగియుండి
పలుకుకున్నావో నాపైని పగ వహింప
నెంత నొప్పించినానో నీ హృదయ మకట!
చిన్నిగోపాల! తగునె నన్ జిన్నపుచ్చ.
దట్టములౌ వనస్పతులు
దాచెనో నిన్విడనాడలేక నా
కెట్టులఁ గానవచ్చెదో, న
హింతునె గోపకుమార! నీయెడం
బిట్లుగ నాటె మన్మథము
ప్రేమము వమ్మొనరించిపోవ, యీ

రెల్లు గ డ్డి

గీతి మా కి క

[హరి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు]

“తొల్లి గిరిజామహాసాధ్వీ దుఃఖవాధిఁ
జేరఁగాలేక శరమునఁ జేత మొప్పఁ
దపము గావించి విజయసాధనము వడసె
ధీబలంబున నెక్కుడుదిటవు గలిగి
దివిజులకునైన వలయు బో ధీజడిమల
సాయ మావశ్యకం బుచు చాటుపగిది
నిక్కిచూచుచు నెగయుదు నింగివజ్రు
నిత్యపరిపూర్ణహృదయసాన్నిధ్యమునను
బావనంబైతి నంచు నపారమతిని
బూతచారిత్రవలె నీవు పొంగిపొరలి
గాలిలోపల నెగిరినఁ గార్యమేమి
యోగసంపద నత్కళాభాగములను
నరునికన్నను పార్వతీనాథుకన్నఁ
గమలభవుకన్న జనవశంకరునికన్న
రజతవర్ణంబుతో నొప్పి రాణ గాంచు
చెలువమును గాంతు ననుకొనుచెనటి వీవు
యోగజనవర్ణులనుగూడ యోగదృష్టి
నవహసించెడు హృదయంబు నధికభక్తి
కలదు నాకంచు మనమునఁ బలఁతువేమొ
విమలచారిత్ర నని విట్టువీగుదేమొ
విపులతేజంబు నని యెంచువెట్టివేమొ
కాపు నీవెవ్వరికి సాటిరావు సుమ్ము
యోగసుకలాకలాపు లాయోగు లేడ
నిగి నిక్కుచు చూచెడు నీ వదేడ
వారిదరిఁ జేర పరితాపభర మడంగు
నిన్ను దర్శింపఁ గోపంబు నెగడుచుండు
వారిదరిఁ జేర సంసారభార మడంగు
కాశ! నిను జేర సంసారకారణంబు
వారిదరిఁ జేర భయములు పరుగువారు
కుమతి! నిను జేర ముండెల్ల గ్రుచ్చుకొనును.
చూడ్కులందున దోషంబు చూపఱులకు
క్రొమ్మెఱుంగులకుఁ బెట్టెలు గొలుపుచుండు

కట్టిఁడిరాధ యెట్టియవ

కారము నల్పెనో? నొవ్వఁబల్కెనో?

* * *

అరుణుడు గ్రుంకఁబోవు నమ

యంబుల, నవ్వెడు ముద్దుమోమున

నగనపు వంశికారవము

నల్పుచు గండశిలాగ్రమందు, నీ

దరినువవిష్టుడై, విరహ

తాపములన్ దమియించు నామనో

హరుని గదంబశాఖ! కరు

ణార్ద్రతఁజూపవె యెందుఁ బోయెనో?

“వల్ల కీ గా న ము”

జూచి శరీకించి విలపించు చూపఱులను
వివిధగాఁ జూచుచుంటిమి వేనవేలు
కాకిబంగారువస్తువు కనక మగునె
కాశ! మెఱుగుచువును గగ్నికణము లగునె
దృష్టిలో దోస మున్నది దృఢముగాను
విమలవిజ్ఞానతేజ లా విపులమతులు
దీనిభావంబు తిలకించి ధీరు లైరి.
కాంచి మృగత్వస్థలో నీరు గానవటుల
నిద్రకలేగాంచి వేల్కొంచి నిజము దెలియ
స్వప్నగతవృత్తాంత చూ జనుపగిది
భ్రమలు మచుజల నిట కనుబ్రాముచుండు.
సాధుసంగంబువలన సుసాధు వయిన
మేలె కావచ్చు నాగడ మేల యింత
దుర్గుణులఁ జేర గుణులను దూరుచుండు
ఫణిని వీడుఁజాలని మణివిధమున
నెంతయణఁకువ గలిగిన నంతశుభము
నంతగౌరవ ముట్టు నవార్చి శంబు
లేకయుండిన మానవుల్ లేశమైన
కరుణఁబూనక నాశనకారులమ్మ
మానవుల్ ద్రోహులని మఱి మనలుకొమ్మ
ఒనర గోదావరీనదియొడ్డునందు
కళల మించుచు వైరగుకాశక్రేష్ణ!
అరయ దుర్గాభనానిసంహాసనంబ!
ప్రమదమిడుమంచు నామెలో పలుకుమమ్మ
సరసనద్గుణఖిల వాచు సాకుమమ్మ
కాశరాజమ! చేకొను కానుకిదిగో
రత్న హారంబు భక్తితో రమణదాల్చి
పుడుకదొడవంచు బ్రోవుము పూజ్యురాల!

హ రి ణ ప్రో త ము

[అనిసింగ రాజు వేంకటేశ్వర్లుగారు]

ఇవఱూరి సాఁబివరావుగారు]

నిర్భరానందసందోహనియతిఁ దేలి
క్రేళ్లుదుముకుచునుంటివే లేళ్లమిన్న
ఉల్ల ముత్తుల్లముగ జేయు పిల్లలెమ్మె
రలనడిని హాయిగొల్పు వెన్నెలలమడిని.
గములుగాగ వర్షించు పుష్పములజడిని
తమిని నెలకొల్పెడు మకరందములతడిని
మరులుకొల్పెడుపట్టి వల్లరులనడిని
సౌమ్యపుష్పము వలచు వానసలనుడిని
హరిణిపోతమ! నీకింత యందమెట్లు
తెలిసినది అమ్మ! అవ్యాజములు గదమ్మ
పుట్టినప్పుడే దేవుండు పుట్టజేసె
నిన్నిబుద్ధుల నిన్ను నోయిట్టిపిల్ల
మధ్య గల్గినవియు గావు మఱొకరుండు
గఱపినవిగావు సత్యమ్ము కంజజంప
త్వత్కపోలమునందు వ్రాతలను వ్రాసె
నమ్మతమయమగునట్టి హృద్యాక్షరముల
జీవకోటిని ఆనంద సింధువునను
దేల్పు మంచును నీరీతిఁ దెల్లముగను.

వైద్యము

‘రసవిజ్ఞానము’

సృష్టికర్తచే లోకహితార్థము సృజింపబడిన వేదవృక్షము కాఫోపకాళిలు కలిగి బ్రహ్మాండమున కాశ్వతముగా నలరారుచున్నది. అవృక్షకాళిలలో నాయుత్పేద మొక యుత్పేదవృక్షకాళి రాజముగా పరిగణింపబడుచున్నది. ఈకాళి నాశ్రయించినవీవులు, కాశ్వతానందమును పొంది సకలముఖముల ననుభవించిరి. అనుభవించెదరు అనుభవంపం గలరని ఆశ్రయించియుని వశేణులు బుద్ధిపించిరి. ఈకాళి దృఢమై, రసవంతమై యుండుటచేతనే కాఫోపరిభాగంబున సంచరించు నందుగల రసంబును గ్రోలి చవిచూచిరి. ఈరసమే పుష్కరూపముగాఁ బరిణమించి, శబ్దస్వరూపరసగంధంబులచే సకలేంద్రియముల కాహ్లాదమును కలిగించుచు కాళికు సౌందర్యము నాపాదించి, విరాజిల్లుచు చివరకు, ఫలంబులను కలుగజేయుచుండుటను గ్రహించిరి. అట్టి కుసుములను నాశక్తికొలిపి యేజీ గ్రుచ్చి మలరూపముగాఁ జేసి, పాతక వచోరయుల కర్పించుచున్నాడను.

భూతలంబున గల పదార్థము లన్నిటియందును, రసమే ప్రధానమయి యొప్పుచున్నది. ఇయ్యది లేనిది, పదార్థమునకు ప్రయోజనముండదు. ఇదియొక స్వయం పదార్థమయియున్నది. అనగా సూక్ష్మతవ్యాతంబులయం దొక తస్మాతం బయియున్నది. దీని సూక్ష్మస్వరూపము యోగానుభవవృత్తికేగని గోచరముకాదు. ఇయ్యది స్థూలభూతంబునఁ బ్రవేశించి తద్వారా ఉత్పన్నమయిన ద్రవ్యమందునిలిచి, మానవుని జీవ్యేంద్రియ గోచరమగుచున్నది. “రస్యతే అస్యాస్యతే ఇతి రసః” అని దాని కుత్పత్తి జిప్సిరి. ఇదియొక యింద్రియముచే గ్రాహ్యవిషయమగుటచే ద్రవ్యమనేది, విషయమును గ్రహించుటకు పీలులేదు. సుగ్రుతాచార్యుడు, “తస్మాదాప్యో రసః” అనగా రసము జలమునకు గుణమైయున్నదని విల్లించియుండెను. చరకాచార్యుడు.

“రసనాథోరసస్తస్య ద్రవ్య మాపః క్షీతిస్తదా”

నిర్వృత్తైవ, విశేషే ప్రత్యయఃఖానయంత్రయః”

అని వచించెను. అనగా రసము జలక్షీతులచే కలుగుచున్నది. అందుజలము రసమునకు, వైపర్ణిగుణము. పృథ్వి దానికి సమాశేకానుప్రవేశములు చేయుచుండును. ఈ విధముగా రసోత్పత్తి మాలకారణము జలవనీయు దానికి భూమి ఆధారమని యు విశేషమగుచున్నది. రసమనుభవపద ర్థమై యొప్పుచుండుటచే నయ్యది చతుర్వింశతి గుణములు కలిగి యున్నదని ఆయుర్వేద గ్రంథకారులు వచించిరి. రసము, విపాకము వీర్యము ప్రభావము, గురులఘుశీతోష్ణస్నిగ్ధగృహక్ష మంద తీక్ష్ణ, స్థిరచర, మృదుకఠిన, క్షత పిచ్చల, శ్లేష్మభిర, సూక్ష్మఘృల, సాంద్రద్రవతౌగ్దిచతుర్వింశతీ గుణములు, వాయుకాస్త్రకారులు, కూడ పదార్థములకు, శబ్దస్వరూపరసగంధ పరిణామ, పృథక్త్వ సంయోగవిభాగ, పరత్యాపరత్యసరుత్వ, ద్రవత్వ, స్నేహ, బుద్ధి, సుఖ, ఇచ్ఛాద్వేష భర్మాధర్మ సంపాకంబులను చతుర్వింశతీ గుణంబులు చెప్పిరి. సాంఖ్యకారులు పదార్థములకు గుణము లని చెప్పక, చతుర్వింశతీతత్త్వములు అనగా అష్టప్రకృతులు పంచతస్మాత్రలు, పంచకర్మేంద్రియములు, పంచజ్ఞానేంద్రియములు, ఉభయార్థ్యమగు మనస్సునుచేరి నిరుపది నాలుగుతత్త్వముకాదును. కొండలు, అత్మమహాద కలిపి పంచితత్త్వము లని నర్లించిరి. ఈవ్యాయసాంఖ్య వ్యాయకాస్త్రకారుల ననుసరించు ఆయుర్వేద గ్రంథకర్తల పదార్థములకు చతుర్వింశతీగుణములు వర్లించిరి. సకలపదార్థములకు కారణము పంచభూతంబులయియుండుటచేవాటినిగూర్చి కొంచెము తెలియుటాశక్తికవయి యున్నది గాన కొంచెము చెప్పుచున్నాడను.

పూర్వము చెప్పబడినటులు రసోపలబ్ధానుభూతుః, పదార్థరహితముగా నెన్నడును గోచరములు కావు. చక్రేకలేనంద నధురసము అనుభవగోచర మగుచున్నదిగా? అనియెదరు, గాన ఆపదార్థముగూర్చి తెలియుట ముఖ్యమయియున్నది. పంచభూతాత్మ్యమైన పదార్థములు లోకమున వరాచరంబులని ద్వివిధంబులుగా నున్నవి. ఇయ్యి పంచభూతములను, సమవాయసంబంధముచే నాశ్రయించి యుత్పన్నమగుచున్నవి- అనగా, వాని ఆధారము పృథ్వి, విశేషముగా ఆకాశము యోని, జలగుత్పత్తికారణములై యున్నవి-అగువలన, పదార్థములు పంచభూతాత్మ్యములని, విశేషమగుచున్నది. ఈపంచభూతములు స్వయంపదార్థములయి యున్నవి. ఇయ్యవి పదార్థములం దేయప్రకారము ఎంతెంత ప్రమాణము మిళితమయి యున్నదియు, తెలిపికొనుటకు పీలుగామిచే, నయ్యది అస్యక్త సూక్ష్మతవ్యాతములైయుండి, స్థూలభూతంబున ప్రవేశించుచు

న్నవి. ఆస్థూలభూతములు ఆకాశము వాయువు అగ్ని జలము పృథ్వులు. స్థూలముగా ఇంద్రియగోచరము లగుచున్నవి. వాని సూక్ష్మస్వరూపము, అనగా అష్టక్తశబ్ద స్వరూపరసగంధంబులు యోగానుభవతల కింద్రియగోచర మగును. అక్షరము అనగా శూన్యము, చెప్పటకు పీలుకానిది- దానివలన శబ్దగుణము గల ఆకాశము, దీనివలన శబ్దస్వరూపంబులు గల వాయువు, దానివలన శబ్దస్వరూపంబులు గల తేజమును, దానివలన శబ్దస్వరూపరసంబులు గల జలమును, దానివలన శబ్దస్వరూపరసగంధంబులు గల పృథ్వియు నుత్పన్నమాయెను. ఈపృథ్వి నాధారముగా చేసికొని, మిళిన భూతములచే సకలద్రవ్యంబులు కలిగినవి ఇదివఱకే చెప్పబడెను- దీనిని గ్రహించుట కొక యుపమానమును వ్రాయుచున్నాను.

అక్షరము, అనినతోడనే శబ్దమున కవకాశము కలుగుచున్నది. ఇదియెట్లుల యున్నదియు మొదలు తెలియదు గాన శూన్యమునుండి వచ్చినదిగా చెప్పబడెను. ఈశబ్దము తెలిసికొనుటకు, (స్వప్ర) (స్వరూపము) కావలసియున్నది. (గాలిలేనిది శబ్దముతెలియని పదార్థవిజ్ఞానకాస్త్రజ్ఞులు తెలిపి యున్నారు) శబ్దముస్వరూపమయిన, రూపము తెలియబడుచుండును. రూపము గోచర మయినచెట్టే, రసము, అనగా దానిసారము తెలియను. సారము తెలిసిన స్థిత్యము కలుగును. గంధము కలుగును) ఇది కలిగినతోడనే, మిళిన వన్నియు గ్రహింపబడుచున్నవి. అనగా, భూతలంబున గల సకల వస్తుసమదాయమును, విమర్శించి చూచి తెలిపికొనిన, ఆభూతములయొక్క స్వరూపము, బాగుగా గోచరమగు. ఉదాహరణము:-

ఒకగులాబీపువ్వు చేతియందు, మూసి పట్టుకొని, యొక తెలియనివానియొద్దకు పోయి, నిలిచిన వానికి మొదట నానన సోకును, అనగా గంధము కలుగును. అందుచే నాగంధమెచ్చుటనుండివచ్చినదని ప్రశ్నించును. ఇది యొకపదార్థమనందు కలదని చెప్పిన, అదియెట్లుండును? మంచిపరిమళముగా న్నిన్నచేయని రసమగుర్చి ప్రశ్నిచేయును. అవును “మంచి” యని చెప్పిన, వీధిముగా నుండును, తీసిచూపుచు రూపమును గూర్చి ప్రశ్నిచేయును. తీసిచూపిన దాని. ననుభవించునెడి స్పృహకలుగును, (స్వరూపము, వాయుగుణము). ఆతురతకలుగును. దానివలన దాని నామమునుగూర్చి ప్రశ్నించును. గులాబీపువ్వు అనిచెప్పిన, ఆతురతతో, గులాబీపువ్వును శబ్దమును గ్రహించి, శబ్దోచ్చారణ చేయుచు, సంతోషమును, పొందుచుండును, గాన ప్రపంచమునగల పదార్థములు, వానిగుణార్థ్యములను విమర్శించి చూచిన పంచభూతములు, గోచరమగుచుండును, ఇట్లు పంచభూతాత్మ్యములకు ద్రవ్యములు, లోకంబున మిక్కుటముగానున్నవి. వానివానిగుణార్థ్యముల ననుసరించి, కొన్ని మేలుచేయునవిగాను, కొన్ని హానిచేయునవిగాను కొన్ని దోషములను హరించునవిగాను ఉన్నవి. అందు భూసంబంధ ద్రవ్యములు, గురుకఠిన, మందస్థిరవిశేషదాత్ర ప్థూలంబులు, గంధగుణబహుళములు, ఇయ్యవి శరీరంబునకు, గోరవ, పుష్టి, ధైర్యంబులకలగజేయును.

జలసంబంధ ద్రవ్యములు, ద్రవస్థిగ్ధ శితమంద, పిచ్చిల, సరవిశ్వుములు, రసగుణ బహుళములు, స్నిగ్ధశీబంధ వివ్యంద మార్ద్రప్రప్రహృత కర్మకారకంబులు-

అగ్ని ద్రవ్యములు, ఉష్ణ తీక్ష్ణమాత్మ్య లఘురూక్ష, విశేషంబులు రూపగుణ బహుళంబులు. దాహపాకప్రభాదీప్తికారకము.

వాయుద్రవ్యములు, లఘుశీతరూక్షభిర, విశేషమాత్మ్యంబులు, స్వరూపుల బహుళములు, రొక్షిగ్ధాని విచార వైశక్య లాఘవకారకములు- ఆకాశద్రవ్యములు మృదులఘుసూక్ష్మత్యములు, శబ్దగుణ బహుళములు, మార్ద్ర కాషిర్య లాఘవ కారకములు. ఇవిస్వరూపగా పార్థివాది ద్రవ్యములకు, గుణార్థ్యములే ప్రధానముగా చెప్పబడుటచే, ఆపార్థివాది ద్రవ్యముల కారుణములు కలిగియున్నవనియు, మఱియు పాంచభౌతిక వికారంబగు దేహంబునూడ నయ్యచి కలిగియున్నదనియు, గ్రహించవలెను, ఈద్రవ్యములు శేవలము, గుణార్థ్య ప్రభావముల చేతనే గాక, యుక్త్యానుసారముగా నుపయోగ లక్ష్యము ననుసరించి, కార్యకారులగు చున్నవి. అనగా జీవభయముగా ఉపయోగింపఁబడుచున్నవి. సకలద్రవ్యములు యథోపయోగార్థమున యథోపయోగమున నేయేవిధముగా, ప్రయోజనప్రాప్తము లగు నేయేక్రియలు చేయుచున్నవో యట్టి కర్త వ్యక్రియలు కర్మమని చెప్పబడును-దీనిచేత చేయబడుచున్నదో, ఆయ్యది యే రసము లేక వీర్యమనియు, చేయబడునట్లు అధికరణమనియు, చేయబడు ప్రకార ముపాయమనియు, సాధించుక్రియ ఫలమనియు, మునిగంబులచే వచింపబడెను. ఇందులకు మదాహరణము, శిరోవిశేషద్రవ్యము శిరోవిశేషము చేయుచున్నచి ఇచ్చట శిరోవిశేషము చేయుట కర్మము. దీనిచేత చేయ

బడుచున్నది. రసముచేత (వీర్యము). ఎందుచేత చేయబడుచున్నది? ఉష్ణాదికారణముచేత; ఎక్కడ చేయబడుచున్నది? నుస్తకమున. అధికరణము, ఏసమయమున? వర్షాదికాలమున. ఏవిధముగా? దోషములను న్రావకరూపముగా చైటకు, ఘోపుట, యుపాయము-దీనిని సాధించుచున్నది? శూలాదిరోగములను సాధించుచున్నది. ఫలము, పూర్వోక్తవిధముగా సకలద్రవ్యములు, ప్రయోజన ప్రాప్తము లగుచున్నవి, ఇట్టి రసవంతముగు ద్రవ్యములను గ్రహించి, ఆయుర్వేద గ్రంథకారు లాయా, మాలికారులను గుణకర్మప్రభావనుపరణముగా విభజించి, యోగముల రూపంబుగా మిక్కుటమగు, గ్రంథములు రచించిరి. వానినన్నిటి ఇచ్చట తెలియజేయుట కష్టసాధ్యము, గాని, ద్రవ్యాదులన్నియు కార్యకారులగుటకు, రసంబు ప్రధానంబుగా నదానిని గూర్చి బాగుగా తెలియవలెను. ఈరసోత్పత్తిని గుఱించి, మొదటనే చెప్పియున్నాను. సాధారణముగా, ఆకాశోద్భవజలము, అష్టక్తరసగంధయుక్త మయి, లఘుశీతతృప్తిదిగుణములు కలిగియుండి, భూతలంబులపై పడునపుడు, భూతలికారంబులగు; స్థావర జంగమాత్మ్యములగు మూర్తులకు తర్పణము, చేయుచుండుటచే, నాయామూర్తులం దాయా రసములు వ్యక్తమగుచున్నవని, తెలియవలెను. ఈరసము జీవ్యేంద్రియమునకు పదార్థములు అగ్నిమగునపుడు, గోచరమగుచుండు నని యిదివఱకే చెప్పబడినది. జీవ్యేంద్రియముచే గ్రాహ్యమగు నిట్టిరసము, మధురాష్టులవల కటు తిక్త కషాయంబు లను నాలు విధంబులు గానున్నవి. ఈరసములలో, సోమగుణాధిక్యముచే మధురరసమును, పృథ్వీగ్ధిభూయిష్టముచే, ఆమ్ల రసమును, సలిలాగ్ని భూయిష్టముచే లవణరసమును, వాయుగ్ధిభూయిష్టముచే కటు రసమును, వాయుకాకాతిరక్త్యముచే తిక్తరసమును, పవనపృథ్వీతీకముచే కషాయరసమును, కలుగుచున్నవి. ఈయామరసముల కంటె స్వతంత్రమైన యింకొక్క రసము లేదని చెప్పబడెను. ఔరము, అష్టక్తరసము (చప్పన) నియ్యవి రసములు కావా? యని యడిగెదరు. ఇవి స్వతంత్రము లగు, రసములు కానేరవు ఎందుచే ననగా, ఔర మనేకేంద్రయాత్మ్యకమై, యనేకక్రియలచే ననగా, భస్మసాపకావికర్మములచే, ప్రవృత్తిమగు, కటలవణాత్మకమై యున్నది. గాన నొక రసముగా చెప్పటకు పీలు లేదు. మఱియు, రసములు వ్యక్తము కాకపోయినను, కొన్ని సమయములలో అనురసాన్నితములై యష్టక్తభావమును చెందును, లేక యొక రసముచే జ్యోతిక రసము మఱుగుపడి యష్టక్తభావమును జెందుచున్నవి. గాన యథార్థవిమర్శనచే చూచిన రసము లష్టక్తము కావని వ్యక్తమగుచున్నది. మఱియు రసాశ్రయభావములయొక్క నానాభావములనుబట్టి రసమున కపరిసంఖ్యత్వము చెప్పటకు పీలులేదు. ఎందుచేతననగా, మధురాదిద్రవ్యములు నొకొక్కటి గుణకర్మాశ్రయాద్యాశ్రయవిశేషంబులచే ఆశ్రయించియున్నవిగాన, నయ్యవి ఆశ్రయ కర్మాశ్రయవిశేషములు ఆశ్రయించురసమున కన్వయించుట లేదు.

ఉదాహరణము

మధురరసము:- ఇళ్లు, ఇళ్లువారికలయందును- ఆమ్లరసము, చించానింబ దాడిమాదులయందును- లవణరసము, సైంధవ సార్పలయందును- కటురసము, శుంఠిపిప్పలి మరిచాదులయందును- తిక్తరసము, నింబపటాల పత్రాదులయందును, కషాయ రసము, హరితకీ విభీతికలయందును- ఆశ్రయవిశేషములచే ఆశ్రయించియున్నవి. మఱియు, రసములు అనాంతరభేదములను చెందినట్టికిని, ఆటవిధములుగనే యున్నవిగాని హేచ్చుగాలేవు. ఈరసముల కేయగుణములు చెప్పబడినవో అయ్యవియో, రససమ్మేళనమునందు మిళితమై యాయామిళితరసంబులే కలుగుచున్నవి. గాని వేరుగాలేవు. పూర్వోక్త విషయములచే లేని దేమనగా? సంస్కరభూయిష్ట హేతువుచేతను, ఆయుర్వర్ధక రసవర్ధకాది భేదంబులచేతను, ఆరసముల కపరిసంఖ్యత్వము చేహారదని దృఢపడినది. ఈమద్రసములు, అశ్యోన్యమిళితమై, యపరిసంఖ్యాకములుగా నున్నవి. అందుముఖ్యమయినవి యటువది గూడు వింశతియు. ఎట్లనగా,

వీరరసము-	6
ద్విరసమిళితములు	15
త్రిరసమిళితములు	20
చతురసమిళితములు	15
పంచరసమిళితములు	6
షడ్రసమిళితము	1
	68

ఈ యటువదిమూడు, దేశ కాల గుణ కర్మభేదములచే చెప్పట కలవిగానివిగా నున్నవి. వాని వన్నిటిని, విభ్రలముగా

పొందుపఱచుట కష్టపాద్య మగుటచేతను, విస్తరభీతిచేతను, నిచ్చుట, వ్రాయుట, చూపింపిం. కాని మద్రసములయొక్క గుణ కర్మ ప్రభావములను మాత్ర మిచ్చుట కొంచెము తెలియఁ జేయుచున్నాను.

మధురసము:— ఇయ్యది శరీర సాత్వ్యమును కలుగఁ జేయుచు, రసరక్తాది సప్తధాతువులను వృద్ధిచేయుచు, ఆయుర్ని తీర్చుచు, ఇంద్రియప్రసాదకమై, బలవర్ధకారకమై, పిత్తవిమూరుతనాశకమై, సర్వశరీరహితమై, కఫకారకమై, స్నిగ్ధశీతగురు, గుణోపేతమై, యొప్పుచున్నది. విపరీతసేవనచే కఫరోగములు మేహరోగములు, స్థూలత్వము, సోమరితనము, మొదలగు రమ్యావికారంబులను కలుగఁజేయుచున్నది.

ఆమరసము:— ఇది భుక్తాన్నమును జీర్ణము చేయుచు ఆగ్నిని కలిగించుచు, హృదయతృప్తికారకమై, యంద్రియార్థకారకమై, మనఃప్రబోధకమై, బలపుష్టిరేజోవర్ధకమై, వాతనాశకమై, కఫపిత్తవృద్ధిహేతువై, స్నిగ్ధోష్ణలఘుగుణోపేతమై, యొప్పుచున్నది. విపరీతముగా సేవించిన, దంఢిహర్షజనకమై, నేత్రోన్మీలన కారకమై, రక్తదూషకమై, కఫపిత్తత్వకమగు, ననేకరోగముల నుత్పాదనముచేయును.

లవణసము:— ఇయ్యది సర్వదా, సర్వజనోపయోగమై ముఖ్యముగా, నాహార రుచికారకమై, సర్వరసపరిభవకారియై, పాచన, క్షేపన, దీపన (సావక, భేదన, చేపన, జీవక, సారక, వికాశకారకకర్మకారక మై, శరీరేంద్రియములకు మృదుత్వము నాపాదించుచు, వాతమును హరించుచు, పిత్తకఫములను వృద్ధిచేయుచు, స్నిగ్ధోష్ణగురుగుణోపేతమై, యలరారుచున్నది. విపరీతసేవనచే పిత్తమును ప్రకోపమును చేసి, రక్తమును దగ్ధము గావించి మూర్ఛాత్మిస్తా, మోహదాహాదులను, కలిగించుచు, ఇంద్రియములను నాశనముచేసి, ముష్కరోధవలీ పలిత విసర్పాద్యరోగముల నుత్పాదనము చేయుచున్నది.

కటురసము:— ఇది ఆహారరుచికారకమై, భుక్తద్రవ్యమేకమై, సహజమై, ప్రావృత్తకారకమై, అపక, స్వేద, ఉదర, అభివ్యంధ, క్షేదమూర్ధాద్యవికారకమై, కఫశమనమై, వాతపిత్తప్రకోపహేతువై, యాక్షోష్ణలఘుగుణోపేతమై, విలగిల్లును. దీనిని విపరీతముగా సేవించిన, దాని ప్రభావముచే పురుషనాశనమును, దాని వీర్యముచే మోహాగ్ని, మూర్ఛాభ్రమత్వస్తా, దాహతాపకంపాద్యనేక వాతపిత్త వికారంబులు, మత్స్యన్తం బగును.

తిక్తరసము:— ఇయ్యది సాధారణముగా నాహారమునం దల్పప్రయోగము కలదై, తినుట కనిష్టమై, యుండు. మఱియు, అరుచిక్రిమ జ్వరకంఠా శుష్కాదిరోగనాశకమై, మూర్ఛాశాపాత్మ్యక్షేపశమనకారకమై, త్రవ్యజ్యోంస శ్లేర్మసంపాదకమై పాచన దీపన ప్రసృత్యోధన, లేఖనేత్యాది కార్యకారకమై, మేదోపసా మజ్జాలసీక పూష స్వేద మూత్రపురీష క్షేమ్యపిత్తాది రోషకమై, రూక్షశీతలఘుగుణోపేతమై, కఫపిత్తహరమై, వాతకారణమై, విరాజిల్లుచున్నది. విపరీతముగా సేవించిన, రసరక్తాది సప్తధాతువులను కోపింపఁజేసి, బలమును హరించి, శరీరమును ప్రంగఁజేసి, గ్లాని మోహాశ్రమ, రోషాద్యనేకవాతవికారంబుల నాపాదించుచుండును.

కషాయరసము:— అయ్యది, సంశయన, సంగ్రహ, సేవన, రోహణ, రోషణ, ప్రంభనాది కర్మకారకమై, క్షేమ్యరక్తపిత్తప్రక్షేపకమై క్రిమిహరమై, రూక్షశీతగురుగుణోపేతమై, యొప్పుచున్నది. విపరీతసేవనచే ముఖరోషజనకమై, హృదయబాధకమై, ఉదరవృద్ధిహేతువై వాతజడత్వకారకమై, వాతమూత్రపుష్కవిదగ్ధకమై, శరీరంబును క్ష్యామవర్ణంబుగాఁజేయుచు, తృష్ణకంపదాహాదులను కలిగించి, శరీరంబును నాశనము జేయుచున్నది.

పూరోక్తములయొక్క మధురాదిరసంబులు, రోషగతమై, రూపాంతరమును జెందుచుండును. అనగా విపాక మగుచుండును. ఇట్టివిపాకమునందు, కటుతిక్తకషాయములు, కటువిపాకంబును, ఆమరసము ఆమ్లవిపాకంబును, మధురసములు మధుర విపాకమును, జెందుచుండు. భుజించిన ద్రవ్యములు శరీరంబున పరిపాకము కానంతవఱకు నుపలభ్యమగునదియే 'వీర్య' మనఁబడును. ఆహారద్రవ్యములు, రసముచేతను, ప్రభావముచేతను, గుర్పాది పరంపర గుణంబులచేతను, క్షేకర్మములు చేయఁబడుచున్నవో అవి యన్నియు వీర్యముచే నభిహితమగుచున్నవి. ఇక నేద్రవ్యములు రసవీర్యవిపాకములందు, సమముగానుండి విపరీతకార్యము చేయుచుండునో, అవి వానియొక్క ప్రభావ మని గ్రహింపవలెను. (ఉదాహరణము: మణులు, విషములు) మఱియు మధురాదిరసములు, న్యూనాధికగుణంబులు కలవిగానున్నవి. అనగా శీతో

ష్ణస్నిగ్ధ రూక్షగురులహృదిగుణములు, ఉత్ప్రాప్త, ముష్ణము అత్యత్యాది, భేదముల నాశ్రయించియున్నవి. వాని నీక్రింద పట్టికవలన తెలియవలెను.

‘గుణములు’	‘రసములు’
ఉత్ప్రాప్తము—	మధ్యము, అల్ప
స్నిగ్ధ గుణము—	మధుర, ఆమ్ల, లవణ—
రూక్ష గుణము—	కషాయ, కటు, తిక్తము
శీత గుణము—	మధుర, కషాయ, తిక్తము
ఉష్ణత్వము—	లవణ, ఆమ్ల, కటు
గురుత్వము—	మధుర, కషాయ, లవణ
లఘుత్వము—	కటు, తిక్త, ఆమ్ల, (లవణ)

మీద మదాహరించిన గుణకర్మములకు విరుద్ధముగా, కొన్నిఫలములలో నున్నవి. ఎట్లునగా శీతవీర్యము గల మధుర రసము; జలజామాపదేశజంతుమాంసములం దుష్ణ వీర్యముగను, ఉష్ణవీర్యముగల ఆమరసము, ఆ మ ల క ము న ం గు శీ త వీర్యముగను, శీతవీర్యముగల తిక్తరసము, అర్కగుర్పామృతాదులం దుష్ణ వీర్యముగను, ఉష్ణవీర్యము గల లవణరసము, హేళికీయం దుష్ణవీర్యముగను, తీక్ష్ణవీర్యము గల కటురసము, (విపాకమునందు కటుత్వమును జెంది, పురుషనాశనము చేయునది) కొంతిసిప్పలి మరీచాదులందు మధురపాకము కలవిగాను, ఉన్నవి. ఇట్లు రస, విపాక, వీర్యప్రభావాదిగుణంబులు, గల ద్రవ్యాదులను, బాగుగా తెలిసికొని, జీవధములుగా ప్రయోగింపవలెను; గాన తెలియక, ప్రయోగించిన మంచిదైనను మరణంబును గలిగించును. ఈ ద్రవ్యస్వరూపమును తెలిసికొని, యం దుండు రసమును గ్రహించి, ని ఘం టు కా రు లు నిఘంటులను, ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞులు ప్రకృతి స్వరూపంబును, నిదానకారులు రోగనిదానంబులను, వీధు వారు ఇది యవి, యన నేటి సమస్తము రసమునుబట్టియే వ్రాసిరిని, దృఢముగా చెప్పవచ్చును. ఈరసమే పురుషాభివృద్ధికి కారణమయిన దని మాడ విశేషమును చున్నది. (అనగా రసముగల యాహారద్రవ్యములని తెలియవలెను). సంపన్నులై జన్మపురుషునకు, విపన్నులైతేపేతు నేమని ప్రశ్నించిన మిథ్యాహేయోపయోగంబొక్కటియే అయియున్నది. అనగా మధురాదిమద్రసములయొక్క న్యూనాధికయోగంబుచే అనగా, అయోగాల్పయోగాదియోగంబులచే రోగంబులును, హితయోగంబు (సమయోగము)చే పురుషాభివృద్ధిని కారణము లగుచున్నవి. ఇవిధముగా హితాహితరసయోగంబులచే నుత్పన్నంబగు హితాహితవికారంబులు, చిత్రచిత్రిత్రంబులుగా నుండి లెక్కించిన కొలదియు, నంతము కానిపించుకుండుటచే, వాని నన్నింటిని ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞుల త్రిగుణంబులవలె (సత్త్వరజస్తమోగుణములు) వాతపిత్తక్షేమ్యంబులని గణీకరించి, వానిమూలంబును, మిగిలిన హితాహిత వికారంబులను, వర్ణించిరి. శరీరశిక్షితును వ్రాతాదోషంబుల వృద్ధిహాసములను, మూలకాయలయందుగలవాతపిత్తక్షేమ్యాది గుణంబులుగల రసంబులచే, సమీకరణము చేయవలెనని, విధారణ చేసిరి. కానినేటి పాశ్చాత్యు లీసిద్ధాంతమును, తృణీకరించి, కేవలము మద్రపాది కారణంబులచే నుత్పన్న మగు రోగములకు, కారణంబులను గ్రహింపలేక, పరిమిించు వికారములను, బలవంతముగా శస్త్రాస్త్రవిషంబులచే వెదుర్కొనెదరు. అందుచే కారణము వృద్ధిని జెంది, విపరీత కార్యములు కలుగుచుండు. లేక కారణంబులు నశింపక, కార్యములమాత్ర మున్నటికి, నిలిచి, తిరిగి, నేలొక ఫలముంబున, ప్రకోపించుచుండు. కాన వియ్యదిన్యాయవిరుద్ధ మయినదని దృఢముగాఁ జెప్పవచ్చును. కారణంబులను తెలిసికొని, వానిని యుక్తిరీతిగా, నుత్తమురీతి, తెచ్చిన, వానికార్యములు తమంతట నవియే నశించుకుండును. ఇయ్యదియే, ఆయుర్వేదసిద్ధాంత మయియున్నది. నే గాయుర్వేదమును చేపట్టిన పాశ్చాత్యు లీసిద్ధాంతము నమలులొ పెట్టనిచో వారాశ్రయించిన లాభ మేమాత్రము, చేకూరదని యిందుమూలముగా, తెలియఁజేయుచున్నాను. ఇంకొక్కవిషయము కలదు, ఏమనగా, పూర్వోక్త వేదవృత్తంబునలనే జీవంబులు, నిలుపుకొని, శాస్త్రంబులు రచించి, వ్యాపారంబున విత్త మార్జించి, దేశంబున గొప్పవారయిన స్వాతిశయంబుచే, తమకంటె పెచ్చుగా భ్రాంతినిపాది; లోకమున వ్యాపించియుండిన యావృక్షరాజమును జూచి యోర్వలేక, సమూలంబుగా పెట్టి పావనయ, నుద్దేశించి, ప్రయత్నముచేసి, కష్టపడి, తుదకు, విఫల వనోరఫలయిన, పాశ్చాత్యులు కొందఱు, వారికికొలఁది చిన్న చిన్న తెచ్చలనే విలువచు నవ్వరి. కాని దాని స్వరూపంబు మాటుండును, ఒకప్పుడు, కాలవశంబున, ఆయుర్వేదకాళారాజంబు, పండుటాకులారా మొఱుద్దువలె నుండు సమయంబు

ఏమి చేతుము భారతీ

గే య ము

[సమంగు తమ్మి రాజుగారు]

ఏమి చేతుము భారతీ- మేము ని,
 స్నెట్లు గొల్తుము భారతీ
 యేమి చేయుటకయిన
 నేమి తోచకపోయె
 నేమి ప్రారబమో
 యెఱుగఁడదాయెనిక—ఏమి. 1

ఎన్నాళ్లు యాదాస్యము-భరియింప,
 మేమింక యాహాస్యము
 యెన్నాళ్లు భరియింతో
 మెన్నాళ్లు కోకాక
 కొన్నాళ్లు కయిన మా
 కొనగూడునొకొ ముక్తి—ఏమి 2

భారతీయస్వధర్మము-ప్రాపింప,
 భారమనుట కష్టము
 భరతమాతను గొల్చి
 భారతీయులఁ దలంచి
 పరమధర్మస్వరూ
 పమ్ము పొందింతుమిక—ఏమి! 3

శుక్ల వక్ష ము

[సూక్ష్మ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు]

సాంధ్యకిమియారాగసంచయము నాదు
 వదనకంజాతశోభవై వ్రాలియాడ
 నపుడు నచ్చట నా యుత్తరంబు చూచి
 అతిశయానందపారవశ్యమ్మువలన
 పదము తొట్రిల నంత నా వనము దాసి
 సారెసారెకు దానినే చదువుకొంటి.

వీక్షించి, కొందఱు పాశ్చాత్యులు, ఇది సారరహితం బనియు, నిష్ప్రయోజనంబనియు, దీనివలన ప్రజలకు హాని పడుచున్నదనియు, నింకను వారివృనచ్చినటుల చాటి, ఖడ్గపాణులై, భేదించుటకు నచ్చిరి. కాని కొందఱు, మహాభావు లా కాఖ్యై నెక్కి కూర్చుండి, ఫలరూపముగా, నలంఠించి, దృఢముయనదిగా చూపుటచే, వారికి శక్యము కాకపోయెను. కొంత కాలమున కాఖ్య చిగిర్చి, నూతనవికాసము జెంది, పుష్పములు పూసె. ఆ పుష్పసారభము నలంఠరింప వ్యాపింపఁ జొచ్చె. సకల జనుల కాహ్లాదంబు కలుగఁ జేయుచుండె. ఆసారభమును చూచి తాళలేక, భేదించవచ్చినవారే విస్మయమంది సంధింప నచ్చిరి. ఖడ్గంబును త్యోగించి, కాఖ్య నెక్కిరి. ఇంకను, సారంబు గ్రహింపలేదు, ఫలంబున కాంచించువారు. ఏమి చిత్రము, చూచితిరా? ఈ కాఖ్యారాజము, స్వాధిరాహిత్యమును వెల్లడి చేయుచున్నది. త్యాగమును, సూచించుచున్నది. ధర్మమును బోధించుచున్నది. ఇది యతిపురాతనము గాని, కాలవైపరీత్యముచే దేశముయొక్క స్థితిగతుల ననుసరించి, నే దాధికకాఖ్యారాజముగా, గోచరమగుచున్నది. ఆ హేతువు చే పాశ్చాత్యులుగూడ నేఁడికాఖ్య నెక్కిరిగాన, ఆధిక విషయమయిన ఫలం బెవరికి? చిరకాలమునుండి యాశ్రయించి యున్నవారిదా? లేక నూతనముగా వచ్చినవారిదా? ఆలోచించుకొనెదరు గాక! ఈ నాటి వర్తకులు, పరులహితమును కోరక, వారి వస్తువులచే ప్రజలను మోసపుచ్చి వారి విత్తములను, ప్రాణములతో మాడ తీసికొనుచుండురు గాన, నట్టి వ్యాపారములలోను, సంధిగావళయించును, పడకుండ మహాశయం లందఱు, ఆశ్రయింప వచ్చినవారికి, దాని సారంబున్నరూపంబున నున్నట్లు సాధ్యమయినంతవఱకు పులికాముఖంబున తెలియఁ జేయుచు, త్యాగముహిమను వారికి బోధచేసిన స్త్రీ హారంబులు లేక, చిరకాలము నుండి నిరంకుశరోగములచే బాధపడుచున్న మనదీనులను, వారికి దృగ్గోచరమనట్లు, వారినిచూపి, ఫలంబుల నిప్పించి, సంతుష్టిపఱచి విమ్ముట నందఱును కలసి, కాశ్యోతఫలంబును, పొందుదురు గాక! మహాభావులు వారికి క్షిణింపి, బోధచేయుదురు గాక! అందులకు భగవానుఁ డనుగ్రహించుగాక!

శ్రీరామశర్మమాండలిక
 817, హైదరాబాద్ (ప్రిన్టింగ్, మద్రాసు.

నన్నయభట్టారకునికుల బ్రాహ్మణత

[కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు]

(గత సారస్వతానుబంధము తరువాయి)

పురోహితధర్మములు

పురోహితులకు

“వేదేషదంతేనిరతాశ్చవయః స్వత్యవాదినః
ధర్మాత్మనః కృతాత్మనఃశుభః నృపాణాంపురోహితః
బాధం లబ్ధం మలబంధం లబ్ధంవాపరితీతం
పురోహితం ప్రకుర్వీత రాజాగృహసమన్వితం.
పురోహితమతే తిష్ఠేద్ధ్య ఇచ్చేద్ధ్యుతి మాతృనః
ప్రాప్తంచనుమతీం సర్వాం సర్వతః స్వాగరాంబరాం
తస్మాదేవవిజానీహి కురూదాం సంకపర్ధన
బ్రాహ్మణప్రముఖంరాజ్యం శక్యం పాలయితుంధిరం

భారతము. ఆదిపర్వము.

దీనివలన రాజ్యాభివృద్ధికి పురోహితుడు మూలకారణమని తెలియవచ్చుచున్నది.

పురోహితుడు డెట్టివాడు?

“నక్షత్రస్యానుకూల్యేన యస్సంజాతో నరేశ్వరః!
రాజశాస్త్రం వినీతకృత్రేయా బ్రాహ్మః పురోహితః!
అథాన్యానాం నిమిత్తానా ముత్పత్తానా మభార్థవీత్!
శ్రీకుపత్యక్షయజ్ఞశ్చ క్రేయాన్ రాజ్య పురోహితః!
ఋష్యాచం సామగంధైవ నీతిశాస్త్రకృత్రమాత్!
కృతినోధర్మభోజేదే స్థాపయేత్తు పురోహితాత్. శాంతివ.”

దేవరాజసుద్ధీరచితమైన వచనశాంతిపర్వమున నున్న యీక్రిందివాక్యములు పైశ్లోకభావమును చెల్లడించుచున్నవి.

“అనుకూలమయిన నక్షత్రమందు బుట్టిన వాడును, ఏలఁ దగిన సాభాగ్యముఁ జూపినవాడును, రాజనీతిశాస్త్రమందు మంచిపరిశ్రమముగలవాడును నగుపురోహితుడు రాజునకుండుట యెంతయుఁజేలు. అతఁడతనిమలయు, నుత్పత్తములయు ఫలములనెరింగినవాడును శ్రీకుపత్యక్షమనంతరిత్యమును తెలిసి నవాడును నగుపురోహితుడు రాజునకుండుట ఎంతయుఁజేలు. మఱియు శాంతిపర్వములో విట్లున్నది:—

“రాజ్యపురోహితః కార్యో భేద్యిద్వాక్ బహుశ్రుతః!
ఉభాసమాత్మ్య ధర్మార్థా సప్రమేయావనంతరం!
ధర్మార్థా మంత్రవిద్యేషాం రాజ్ఞాం రాజన్ పురోహితః”

రాజపురోహితుడు సమస్తవిషయములందును ఘనవిద్యాంసుడై యుండవలయు ననియు మంత్రవేత్తయై అనగా మంత్రభేద మంత్రలాభ సంధి విగ్రహాది రాజకీయ తంత్రముల యందు నిరంకుశప్రవారుడై యుండవలయు ననియు ధర్మ శాస్త్రార్థశాస్త్రములయందును ప్రజ్ఞావంతుడై యుండవలయు ననియుఁ బైవాక్యములవలనఁ జేలుచున్నది.

“పూర్వం పురోహితఃకార్యం పార్థ రాజ్యాభివృద్ధయే
మహీంజగీష తా రాజ్ఞా బ్రహ్మకార్యపురస్సరం” ఆదిపర్వము
రాజ్యాభివృద్ధిని దేశాభివృద్ధిని కొరువాడు ముఖ్యముగా పురోహితసాహాయ్యము నందవలె నని అనగా పురోహితులు సమస్తరాజతంత్రవేత్తలై ధీమంతులై ప్రజ్ఞావంతులై రాజ్యాభివృద్ధికి మూలకారణమై యుండురని దీనివలనఁ జేలుచున్నది.

ఇంకను నుచ్యోగపర్వమందు విట్లున్నది:

“కులేన చ విశిష్టేన వయసాచ త్రుతేన చ
ప్రజ్ఞయా సన్మతశ్చాసి కుక్రేణాంగిరసేనచ”

ఉచ్యోగపర్వము.

దీనింబట్టి కుక్ర బృహస్పతులతోఁ దుల్యమగు మనీషా విశేషభూషితులును, ఉత్తమకులసంజాతులును, లోకానుభవముగలవారగునై పురోహితులు వెలయుదురని రూఢిపడుచున్నది.

“త్రయ్యంబదండనీశ్వాంస కుకల స్వాస్తి త్వరోహితః”

అగ్నిపురాణము

వేదవేదాంగములందును దండనీతివికారదుడనై పురోహితుడు ప్రజ్వలిల్లవలెనని దీనివలనఁ జేలుచున్నది.

“పురోధాః ప్రథమం క్రేష్ఠః సర్వభ్యోరాజ రాష్ట్రభృత్!
తదను స్వాత్ ప్రతిధిః ప్రథానస్తవంతరం!
సచివస్తరతః ప్రాక్లో మంత్రీ తదను చోద్యతే!
ప్రాద్వివాకస్తరతః పండితస్తవంతరం!
సుమంత్రస్తరతః శ్వాతో హ్యమాత్యస్తరతః పరం!
దూతస్తరతః ప్రమాదేతే పూర్వక్రేష్ఠా యథాసదాః!
మంత్రానస్తానసంపన్నస్త్రై విద్యః కర్మతత్పరః

జితేంద్రియా జితక్రోధో లోభమోహావివర్జితః!
వచంగవిత్ సాంగధనుశ్చేదవిచార్థగర్భ విత్!
యతోఽపభీత్యా రాజాపి ధర్మనీతిరతో భవేత్!
నీతిశాస్త్రాస్త్రప్రభావోదనుశ్చలస్తు పురోహితః!
పైవాచార్యః పురోధాయః శాసానుగ్రహయోః క్షమః.”

కుక్రనీతిసారము

దీనింబట్టి పురోహితుడు మంత్ర ప్రధానామాత్యులకు కంటే ముఖ్యుడనియు వచంగవేత్తయ్యై ధనుర్విద్యావికారదుడను ఆర్థిక నీతియందును ధర్మశాస్త్రములందును ప్రజ్ఞావంతుడనునై యుండవలయుననియు విశేషమగుచున్నది. అంతయుగాక పురోహితుని యాజ్ఞానుసారముగా రాజునకుమర్యాదనలయునని గూడ స్పష్టమగుచున్నది. రాష్ట్రమునకుఁ బురోహితుఁ డందకంటే ముఖ్యుడు.

పురోహితతిరస్కారమున రాజ్యమ్యుతి కలుగును

పురోహితసాహాయ్యము లేకుండినచో రాజ్య మెక్కనిముసలైన నిలవదు. తొల్లి యింద్రుండైత్యర్థ మవలయునఁ దనసభకు వచ్చిన తన పురోహితుండగు బృహస్పతిని లేచి నమస్కరించి గౌరవించకయుండె. అందుచే దేవపురోహితుడు సభనుండి వెడలిపోయి పారోహిత్యము వదలుకొనియె. అందు మూలముచే సురేశ్వరుండు దైత్యులచేఁ బరాభవింపఁబడి రాజ్యమ్యుతినంది సబంధుకంబుగ బ్రహ్మకడకుఁబోయి మొట్టపెట్టుకొనగా పురోహితు నవమానించి నీ వీచేటుతెచ్చుకొంటివని యతడు మందలించె. ఆకథాభాగము భాగవతమునుండి తీసి యీక్రింద నివృచుచున్నాను.

క. గురుతరధర్మక్రియ నయ
గురుఁడు మరణ్యంత్రవిషయగురుఁడు చచ్చి
గురుఁడు సమస్తమరావలి
గురుఁడు గురుం వరుగుడంచెఁ గొల్చునకు నృపా.

చ. అమితకలప్రభావుఁ గరుణాత్ముని గీష్వతిఁ జాచిరాజ్యదుర్దమమదభో నింద్రుండు వృథాతనగర్హియ లేవకుండె నెయ్యమున నెదుర్కొనంజనక యాసనమియక గౌరవోపచారములఁ బ్రసన్నుఁ యొక తిరంబుగ దివ్యసభాంతరంబునక.

క. అప్పుడు మహేంద్రు కన్నులఁ
గప్పినమరరాజ్యపదవికారంబునకున్
జర్పడు నేయక గృహమున
కప్పుబుద్ధుఁడు దిరిగిపోయె నతిభిన్నుండై.

చ. ఎఱుంగమిఁ జేసి నట్టిగురుహేళన మంత నెఱింగి * * *

క. త్రిభువనవిభవమందంబున
సభలో మధురపునకుఁ బ్రసన్నునకులన
త్రైభువునకు నెట్ల నేసితి
కుభములు దొలంగంగ నే నమరభావమునన్.

ఉ. కావున గోకవందితుని కార్యవిచారనియింటి కేగి తత్సవపాదపద్మములపై మకుటంబు ఘట్టిల్ల మొక్కి తల్పేన యొనర్చి చిత్రము విళించి ప్రసన్నునిఁజేతు నంచు నద్వేషభిండు వోయె నతితీవ్రగతిఁ గురుధామనీమకుఁ.

నీ.....దేవపుంగవుండు
సకలంబు పరికించి జాడగానక గురుఁ
జింతించి తలపోసి చిన్నబోయెఁ
బోయినవిధమెల్ల దాయలు రాక్షస
వీరులు వేగవలారివలనఁ
చెలిపి.....

.....దేవతలమీఁదివాడిఁ దెరువుచెట్టి

* * *
చ. దనుజుల గర్వతేజయును దానవవీరుల యంపజోకయ్యా
మనుజులశేషభోజనుల మచ్చరికంబు నికాటకొటి యే
చినబలశౌర్యముం దమకు సిగ్గును హాని మహాభయంబు
ని ర్దుణతను జేయునుమృతిక గోలలకొరక పాలిరార్దురై.

క. అమరులు విస్మయదారుణ
సమరులు శరభిన్నదేహ సంతాపగుణ

భ్రమరులు దైత్యకీరాతక చమరులు
కమలజానికడకు జనిరి భయార్థిన్.

న. ఇట్లు బ్రహ్మదేవుండు దేవేంద్రప్రముఖులయిన దేవతల కనుకంపాతిశయవిభవంబున నభయం బొసంగి యిట్లు యె:

న. బ్రహ్మిష్ఠుం డైనబ్రాహ్మణు నాచార్యుం డైకొనక గురుద్రోహంబు నేసితివి. తద్దోషం బిపుడు మీకుఁ జేసేత శత్రుకృతలై యనుభవింపం జేసె.

విప్రగోవింద గవేశ్వరానుగ్రహంబుగలవారలకు దక్కం దక్కినరాజుల కరిష్టం బగు గావున మీరిప్పుడు త్వష్ట యను మనువుకుండగు విశ్వరూపుండను ఘని విశ్వలతపామహాత్మ్య సత్త్వస్వభావుం డతని నారాధించిన మీకు నభీష్టార్థంబుల

నతండు సంఘటించు- నెట్టిదుర్దశలైన నడంచుననిచెప్పిన దిక్పాలకారులు డెందంబుల డిందువడి కమలగర్భుని వీడ్కొని విశ్వరూపుకడకుం జని యిట్లునెరి.

బ్రహ్మిష్ఠుండ నైననిన్నాచార్యునిగా పరియించి భవదీయ లేజోవిశేషంబుచేత నైరివీరులం బరిమార్చెద మాత్రీయా శృంబయిన యవిష్టపాదాభివందనంబు నిందితంబు గావని వేదవాక్యంబు గలదు గావున నీకు నమస్కరించుచున్న దేవవరులం నైకొని పారోహిత్యంబు నేయుమనినం బ్రహాసితవదనుం డై యమ్మునీశ్వరుం డిట్లునెరి.

ఈవృత్తాంతముబట్టి రాష్ట్రమునకు పురోహితుఁ డెంతముఖ్యుడో యెంతగౌరవము కలవాడో బాగుగ బోధపడగలదని నమ్మదను. రాష్ట్రమునకు మంత్రముఖ్యుండుగాఁగా యందు లేని సతతును ముఖ్యుడే. అతనికంటేను ముఖ్యుండు పురోహితుఁడు. ఈయంతము పైనఁ చెల్లపఁబడియే యున్నది.

తనరాష్ట్రమునుండి యధర్మమును తొలగించి ధర్మ మంతటను వ్యాపింపనట్లు చేయవలసినబాధ్యత గలవాఁడు రాజు. ఆరాజు ధర్మధర్మ విచక్షణ గలిగి చక్కఁగ బరిపాలించునట్లు చేయవలసినబాధ్యత గలవాఁడు పురోహితుఁడు. కావుననే రాజు రాష్ట్రాకృతంపాపం రాజపాపం పురోహితః” అని తెల్పఁబడియున్నది.

మఱియును దుష్టమంత్రులు మున్నగువారివలన రాజ్యముచెడిపోకుండ గాపాడవలసినవారు పురోహితులైయున్నారు. (1) కుకర్మము గల యమాత్యులు (2) ఉచేక్షగల మంత్రులు (3) చార్మము (4) వ్యవహారోపదేశుల యవ్యవహరము. (5) అదండ్యుల దండించుట; దండ్యుల దండింపకుండుట (6) అక్రమసం గ్రామమున బ్రాణహింస గావించుట (7) కుభృత్యులవలనఁ గలుగు ప్రజానాశనము నశనవిధేడును రాజమలము లనియు వాని నుండి పురోహితుఁడు రాజును రాష్ట్రమును గాపాడవలెననియు శాంతిపర్వము చెప్పుచున్నది. కావుననే పురోహితుండు లేని రాజేంద్రునకును బలికరాఁడని శాస్త్రమైన ఘోషించుచున్నది. “ఉచ్చిష్టస్సభేదే ద్రాహ యస్య పాస్త్ర పురోహితః”

శాంతిపర్వము.

పురోహితుండులేని రాజేంద్రుచెడిపోవునో మంత్ర లేని యాతఁడు నట్లే చెడునని శాస్త్రములు మొఱివిడుచుచున్నమాట విజము. ఉభయములనుఁ బ్రధానులుగాని మనవంతులవారు శలచిట్లుగా మంత్రయొక్కఁడు మాత్రమే కాఁడు.

పురోహితుఁ డమాత్యుల శాసించుట

పురోహితుఁ డమాత్యుల శాసించువాఁడై యున్నాఁడని శ్రీమద్రామానుజమునందలి యీక్రింది వాక్యములు బోధచేయుచున్నవి.

“తతః స్వమంత్ర మానీయ వసిష్ఠో వాక్య మ్మబ్రవీత్
నిమంత్రయస్య నృపతీన్ పృథివ్యాం యేవధార్మికాః
మిథిలాధిపతిం శూరం జనకం సత్యవికృతం
నిష్ఠితం సర్వకాస్త్రేషు తథా వేదేషు నిష్ఠితం
త మానయ మహాభాగం ప్రియమేవ సుసత్కృతం
స్వయమేవహి ధర్మార్థా ప్రయయా మునిశాసనాత్,
సుమంత్ర స్వరితో భూత్వా సమానేతుం మహీక్షితః”

బాలకాండే త్రయో దశస్కంధః

రాజునే శాసించు పురోహితుడు మంత్రనిశాసించుట వింతకాదు.

మంత్రులు మున్నగువారి చర్యలఁ బురోహితుండు పరిశీలించుచుండుటయే గాక నైదులలు లోనగువారివిగూడ నీతఁడు నడుపుచుండవలయును. ఈవిషయమై సుశ్రుతములో నూత్రస్థానమున విట్లున్నది:—

“శ్లో॥ వోమగంతుజమృత్యుభ్యో రసమంత్రవికారదా,
రక్షేతాం నృపతినిత్యం యత్నా దైవ్యపురోహితౌ
శ్లో॥ బ్రహ్మవేదాంగ మష్టాంగ మాయుర్వేద మభావత
పురోహితమతే తస్మా ద్వర్తతే భిషగాత్యవాన్”

ఈ శ్లోకములు రాజవైద్యుండు పురోహిత మతానుసారముగ నడుచుకొనవలెనని తెలుపుచున్నవి. ఈ విధముగ. పురోహితుండు సమస్తవిషయములందును మొలకువ గలిగి వర్తింపవలెనని తెలుపుచున్నది. కాని శాంతి, పాష్టికముల నాచరించుచుఁ గుర్యుండవలసినదిగఁ గాన్పించులేదు. ఇట్లుంటే శాంతి, పాష్టికములు సామాన్యకార్యము లని నాతలంపు కాదు. నాస్తికత విశేషముగ వ్యాపించియున్న యీ దినములలో నవ నాగరికులచే నవి యట్టివిగా భావింపఁబడినను మనవారు వానిని ఘనకార్యములుగానే భావించిరి. అవిపురోహితుల మహాత్ముల చెల్పును. అల్పములు కావు. అయ్యవి కుమంత్రులు మున్నగు రాజమలములబోగొట్టును. అని శాంతిపర్వములో తెలుపఁబడి యున్నది. (రాష్ట్రేష్ట్రోమై ర్మహాశాంత్యామృత కంబులకర్మణా భ్యగ్వింగిరో విధిజ్ఞోవైపురోధా నిర్ణదేమలాన్) (సశేషము)

యస్. రాజనారాయణన్ గారు

ఇదునాల్గు సంవత్సరములబాలుడు అద్భుత గణితశాస్త్ర ప్రవీణుడు.

వీరు సలిపిన పరిశోధనలు ఆక్సుఫర్డు విశ్వవిద్యాలయమునందలి హార్డ్ ఫంక్షితునకు పంపబడెను.

వీరు ఇంగ్లండుకు వెళుదలచిరి.

(చెస్ ఫోటో వీలో)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు

స్థాయిసంఘము

డిసెంబరు 24 తేదీని కాన్పూరులో సమావేశమగును

విదవ సదియే కాంగ్రెసువిషయనిర్ణయ సంఘముగ మారును

అమాన్యవాదాదు, డిసెం 11:—1925 డిసెంబరు 24వ తేదీమధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కాన్పూరు లో విషయ నిర్ణయ సంఘమందిరమున అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సమావేశము జరుగును. కార్యక్రమకట్టిక యందున్న విషయములన్నిటిని ముగించిన పిదప అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము కాంగ్రెసు విషయ నిర్ణయ సంఘముగ మారును. (ఆ.ప్రె)

కొత్త శ్రేణులు

డి. బి. టి. నంబెరుమాళ్ శ్రేష్ఠిగారు

(చెస్ ఫోటో వీలో)

మెప్పును ప్రభువు ఆగమనము

పత్రికాప్రతినిధులతో సభామణము

వేళ స్వంతపనిమీద వచ్చిరి

(కీ.ప్రెస్)

బొంబాయి, డిసెం 11:—నేడు మెయిలు స్టేషనులో దిగిప్రముఖులలో మైనారు యువరాజుగారు మెప్పును ప్రభువును గలరు. మెప్పును ప్రభువుగారితో యెరుగనివారుండరు. భారత ప్రభుత్వమునం దిదివరలో అధికవర్ధుడుగ నుండిరి. మెప్పును అనార్డు అనే రాష్ట్రీయ కప్పముల బుట్టించినది వీరే.

స్వంతపనిమీదను నూతన భారత దేశమును

జూడ సచ్చిత్తిని

పత్రికాప్రతినిధులు వారితో ముచ్చటిం ప గా, వేళ స్వంతపనిమీద, ముఖ్యముగా కలకత్తా ఎలెక్షన్ల సర్వేకార్ని రేవనుసందర్శమున తానక్కడుగ నుండుచే వచ్చితిని చెప్పిరి. దీనితో బాటు మాంటాగూ పెయ్యుకర్లు విధానమును ప్రవేశ పెట్టుటవలన తాను ఈ దేశములో లేని విదేశాల్లో వైతిలు కు లో శేర్మడిన నూత్న భారతదేశమును పీక్షింపవలెనను కోరికగూడ నుండెనని చెప్పిరి.

నూతన రాజ్యప్రతినిధి

మెప్పును ప్రభువు రాజ్యప్రతినిధిగ నియమింపబడిన గా! పుష్కగారినిగూర్చి చెప్పటలో అత్యంత స్త్రోత్రవాచకములుగను ఉత్సాహముతోను బల్కిరి. ఇంతవారిని నియమించుట అదృష్ట మనితయనయభిప్రాయము. పుష్కగారు యూరోపియనులయొక్క యుభారతీయులయొక్కయుగారవమును తప్పక బొందితీరెదరు.

సివిలు సర్విసు బిల్లు

బర్మెను హౌడు ప్రభువు ఐ. సి. యస్. ల నెక్కువ మందిని తేర్చుకొనజేయు ప్రయత్నములకు మెప్పును ప్రభువు ఎక్కువ ప్రశంసింపిరి. భారతములో ప్రయత్నములన్నీనే విశ్వ విద్యాలయములందు ప్రతిభావంతులుగ నున్న యువకులు చాల మంది తమ ధర్మముల నిర్వర్తించుటలో తనంతకక్షణ యొసంగ వరకు భావముతో మరల తమ మనస్సులను భారత దేశమునంకకు ద్రిష్టమందిరని మెప్పును ప్రభువుగారు చెప్పిరి. ఈమధ్యనే సర్విసులో తేర్చుకొనిన వారిలో చాలమంది మెరికలవంటియువకులు గలరు. సివిలుసర్విసు బిల్లునుగూర్చి విచారించిన పార్లమెంటు జాయింటు కమిటీకి మెప్పును ప్రభువు అగ్యతుడుగ నుండెను. అందువలన, కమిటీకిని ప్రభుత్వమునకు గల బేదము ధర్మమునందుగాక స్వల్పవివరములందు ఆయన చెప్పెను. రాష్ట్రీయుల సర్విసునందు ముఖ్యముగ మద్రాసులో యూరోపియను వర్తకులక్రింద క్రమా యిలు జేయును బిల్లుక్రింద జేరని వారివిషయమున నెక్కువ వాదన జేయవలెనని కమిటీ కోరెను.

మెప్పును అనార్డు-రాష్ట్రీయ కప్పములు

మెప్పును అనార్డును గూర్చి వచ్చిన ఆక్షేపాల గూర్చి చెప్పిన ప్రభువుగారిట్లు చెప్పిరి: రాష్ట్రీయులు తాము కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు కేంద్రించ బడిన కప్పముల గూర్చి జేయు ఆక్షేపాలను నేను సాన భూతితో భద్రముగ జదివితిని. నేను అధ్యక్షుడుగ నుండిన కమిటీ నిర్ణయించిన కప్పములు నూత్న ప్రభుత్వనిర్మాణము నమనవృత్తికి రాష్ట్రీయులకు డబ్బు లేకపోవుటయు ఒక్కసారే జరిగెను ఆడబ్బు చాలకపోవుటవలన ఈ రెండింటికప్పుములు దుర్భరముగ గావించెను.

మెప్పును ప్రభువు రాష్ట్రీయ కప్పములనుగూర్చి యింకను జేప్పుమతమకమిటీ కేంద్రప్రభుత్వమున కీయజరిగిన మొత్తమును రాష్ట్రీయు లన్నిటికిని పంచవలసియుండె ననియు, దీని కెట్లు పంచినను కొన్ని రష్ట్రములకు మిగిలిన వానికన్న దురదృష్టము సంప్రాప్తము కావలసియున్నదనియు, రాష్ట్రీయులకు పంపిటలో నిది న్యాయముగనే జరిగినదనియు, కొన్ని రాష్ట్రీయులందు పరిశీతులు మార్చి కష్టమేర్పడి యుండి వచ్చుననియు, అంతమాత్రముచే ఈపరిష్కారమును నిర్ణయించగదనియు జెప్పిరి.

స్వరాజ్యప్రతిష్ఠంభము

స్వరాజ్య పక్ష ప్రతిష్ఠంభమును గూర్చి మెప్పును ప్రభువు విట్లు చెప్పెను: "నూతన ప్రభుత్వ నిర్మాణమునందు స్వరాజ్యపక్షమువారు చెయిగలిగించుకొన నిశ్చయించుకొననందుకు నాకు నిజముగా చాల విచారకరముగ నున్నది. ఆలస్యము జేయకుండ త్వరలోనే వారు తమ ప్రస్తుతపన్నాగములను జేసినతప్పను గనుగొందురని నేను నమ్మెదను. పార్లమెంటు విచారాసంఘము పచ్చికాలము సమీపించుచున్నది. అవిచారాసంఘమువారు 1919 కాపనమువలన గలుగజేసిన యన

గౌ. తులసీచరణ గోస్వామిగారు

(సె. యల్. ఎ)

వీ రిటీవల చెన్నపురిలో దేశబంధుదాసుగారి శిలావిగ్రహమును దేశబంధు మందిరమున బహిర్గతము చేసిరి.

(చెస్ ఫోటో వీలో)

కాశమువలన భారతనాయకులు పరిపాలనమునందు బాధ్యతవహించుట కేమాత్రముతో వృద్ధిరను విషయమును విచారించెదరు. ఆవిచారా ఫలితముగ వారు నిర్ణయించినది భారత వాయకులు కొందరు తమకొనంగిన బాధ్యతల నంగీకరింప తీరస్కరించినది గాని లేక అందులకు భయపడెదరని గాని భారతదేశమున కావల ప్రపంచము భావించు పెదల యుభాజనముగ నుండును.

మెయిలు స్టేషన్లు

బొంబాయి, డిసెంబరు 11:—కేటియునయ యస్. యస్. "రాజ్యక్కు" స్టేషనులో రైలు ఆనరలో మెప్పును ప్రభువు, మైనారు యువరాజు, సర్ హార్ వస్తేడిస్ నా, రెఫరెన్సు కలనల్ వైటు, రెఫరెన్సు కలనల్ మన్ గాన్లు వచ్చిరి.

బొంబాయి నుండి 12 తేదీన బయలుదేరిన ఐ. ఐ. యస్. యస్. మార్కెరా స్టేషను 9 తేదీన లండన్ చేరెను. క్రిందజి నెల 26 తేదీన బయలుదేరిన ఐ. ఐ. యస్. యస్. ఏధుర 9 తేదీ ఉదయం పొన్న రైలుడుకు వచ్చి అమధ్యాహ్నమే అచట నుండి బయలుదేరిపోయెను. కొర్నూలు నుండి యస్. యస్. "బెలింపియా" నిన్ను చేరెను. (ఆ.ప్రె)

సి. ఇ. వుడ్డు గారు

క్రొత్త మదరాసు మెరీఫ్

(చెస్ ఫోటో వీలో)

పత్రికలపై మాననప్రభుదావా

డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ ను స్వరాజ్యపత్రికలు

రూ 500, రూ 300 పరిహారము చెల్లించునట్లు తీర్పు ప్రాధుటూరు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు గోపాలయ్యగారు డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ ను స్వరాజ్యపత్రికలపై మాననప్రభుదావా తెచ్చిరి. ప్రాధుటూరు జిల్లా కోర్టు మునిసిఫు కేసునుగురించి వాటికి అనుకూలముగ తీర్పుచెప్పెను. తీర్పు శంకరాముగ ఈదిగువ ప్రకటించుచున్నాడు. గోపాలయ్యగారు అబ్బులు హైగారిపై తెచ్చిన కేసు సందర్భమున జ్యోత్సమిని తీర్పు నిన్నటిపత్రికయందు ప్రకటించబడినది.]

పత్రికా స్వాతంత్ర్యము

ఈ పత్రికలయందు ప్రకటింపబడిన ప్రశ్నలు మాననప్రభుదావా కలగజేయుచున్న వా యను విషయమై అబ్బులు హైగారిపై లేబడిన అభియోగమును వివరించు సందర్భమున నిర్ణయించియుంటిని. పత్రికలయందు ప్రకటింపబడిన విషయములు వాటికి మాననప్రభుదావా కలగజేయుచున్నవి. ఇట్టి ప్రకటనలను ప్రచురించుటకు వార్తాపత్రికలకు ప్రత్యేకపు హక్కుయొద్దనియు, ఎట్టి దురుద్దేశము లేక తమ బాధ్యతలను తాము నిర్వహించి రనియు స్వరాజ్యపత్రిక సభ్యులనుచున్నది. కాననసభ్యుడు ప్రశ్నల నంకింతమాత్రమున ఎట్టి పరికిరము లేక పత్రికలు వాటిని ప్రచురించుట ధర్మముకాదు. అంతేకాక కాననసభ్యుడు ప్రశ్నలను అంగీకరించుటకు పూర్వము ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యుత్తరము ఇచ్చుటకు పూర్వము ప్రశ్నలను ప్రకటించుటచే ఈపత్రికలు తమకున్న ప్రత్యేకపు హక్కుల కోల్పోవుదున్నవి. ఈకారణమున అబ్బులు హైగారి దురుద్దేశము సభలనుగుటకు ఈపత్రికలు తోడ్పడినట్లు తేలుచున్నది. ప్రశ్నలనడుగువిషయమై కాననసభ్యులకున్న అధికారములు మిహాయోపులు అబ్బులు హైగారిపై లేబడిన కేసు తీర్పునందు వివరించియుంటిని. ఆ వివరణయొపులన్నియు వార్తాపత్రికల విషయమునందుకూడ అనువర్తించును. ప్రజల లాభము కొరకు మాననప్రభుదావా కలుగుచేయు ప్రశ్నలను ప్రకటించి మని సమర్థించుకొనుట విపరీతముగనున్నది. ఈసమాధానమును చట్టము అంగీకరింపజాలదు. మాననప్రభుదావా కలుగుచేయు ప్రకటనల సందర్భమున ప్రతివాదులు నేరములను రుజువుచేయు జాలకున్నా, వారు దురుద్దేశముతో అబ్బులపై పరిగణింప జలయునని చట్టము స్పష్టముగ తెలుపుచున్నది. తమ హక్కులను నిర్వహించుటయందు సదుద్దేశముతో చరసముగ విషయము ప్రజల లాభమునుద్దేశించి అన్ని విషయములను ప్రకటించుటకు వార్తాపత్రికలకు హక్కుయొన్నది. ఈహక్కును నేరంతమాత్రము ఆక్షేపించుటలేదు, తిరస్కరించుట లేదు. కాని ఎట్టి ఆధారము లేక పెద్దనుమర్శలపై ఘోరముగ నేరముల నారోపించు ప్రకటనలను కాననసభ్యులు పరిపర్యటికిని పత్రికలు ప్రకటించుట తమ బాధ్యతలను నిర్వహించుట కాజాలదు. వార్తాపత్రికల స్వాతంత్ర్యము వేరు. వార్తాపత్రికలు తమ హక్కులను దుర్వినియోగ మొనర్చుట వేరు. ఎప్పుడైతే పత్రికలు నిందారోహలకు కడంగెడదో అప్పుడు పత్రికలు తమ స్వాతంత్ర్యము దుర్వినియోగ మొనర్చిన పరిగణింపవలయునని న్యాయమూర్తి ముఖర్జు గారు చెప్పియున్నారు.

ఈపత్రికలు వాటిపై ఘోరముగ నేరముల నారోపించు ప్రకటనలను ప్రచురించినవి. అబ్బులు హైగారిచ్చి విషయములను ప్రకటించుటకు ప్రతివాదులకు చట్టము ననుసరించిగాని పత్రికముగగాని సాంఘికముగ గాని ఎట్టి బాధ్యత కనుపడుట లేదు. ప్రజల లాభముకొరకు ఈప్రకటన గావింపబడిన సమర్థింపులకు కూడ విలులేదు. వాది యెడల పత్రికల కెట్టి దురుద్దేశము లేదు. అంత మాత్రమున మాననప్రభుదావా కలగజేయు విషయములను ప్రకటించుటకు సమర్థించుటకు విలులేదు. ప్రతివాదులకు దురుద్దేశములేకున్నను వారి యాప్రకటనమునల్ల మనోవేదన మాననప్రభుదావా అనుభవించుచున్నాడు. కావున దురుద్దేశమున్నదా లేదా అను విషయమై ఆలోచించుట అవసరము. ఇట్టి ప్రకటనలు వార్తాపత్రికలు తమకు గల ప్రత్యేకపు హక్కులను చెలాయించుటకాదని ముందే దెలిపియుంటిని. సామాన్యవ్యక్తులవలెనే పత్రికలుకూడ వివిధ క్రిమినలు చట్టముల వల్లఘోషపండువలయును. ప్రతివాదులు తమ చర్యను సమర్థించుకొనుచు తమకు గల ప్రత్యేకపు హక్కులను సమర్థించి ఈప్రశ్నలను ప్రకటించి రని వాదించుచున్నారేగాని ఈ నేరారోపణల సత్యమని నమ్మి ప్రకటించినట్లు వాదించుటలేదు. కాననసభ్యుల కార్యక్రమమునకు సంబంధించిన విషయములపై ఈప్రశ్నలను తాము ప్రకటించి రనియు, ఇట్లుచేయుట తమ సామాన్య ధర్మమనియు,

స్వరాజ్యపత్రికవారు తమ చర్యను సమర్థించుకొనుచున్నారు. కాననసభ్యులకు ప్రశ్నలను అంగీకరించి ప్రభుత్వమువారు సభ్యులను ప్రత్యుత్తర మిచ్చినవిషయము ఈపత్రికలు ప్రశ్నలను ప్రత్యుత్తరములను ప్రకటించిన ఆక్షేపించుటకు అవకాశముండెడిదికాదు. అట్లు చేయుటకు పత్రికలకు సంపూర్ణముగ హక్కు ఉన్నది. కాననసభ్యులపై అత్యంతముగ న్యాయస్థాన విచారణలను సంపూర్ణముగ ప్రకటించుట పత్రికలధర్మమని వారప్పుడు చెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటకు అసర్దుమైన ప్రశ్నలని విడిచి కాననసభ్యులకు నిరాకరించియుండెను. అట్టిప్రశ్నలను ప్రకటించుట ప్రత్యేకపు హక్కులను చెలాయించుట ఎంతమాత్రము కాజాలదు.

ఈవిషయమును ప్రకటింపవచ్చునా ప్రకటించరాదా యను విచక్షణ చూపక తమకు పంపబడువిషయముల నన్నిటిని ప్రకటించుట బాధ్యతలను గుర్రెగిన వార్తాపత్రికల లక్షణము కాదు. విచక్షణ చూపనిచో చట్టము నతిక్రమించి ప్రవర్తించిన పక్షము తత్ఫలితముల ననుభవంపక తప్పదు. అబ్బులు హైగారివలెనే ఈపత్రికలుకూడ తమబాధ్యతలను గుర్రెగగ ప్రవర్తించినవి. కాననసభ్యులకును ప్రశ్నలను ప్రకటించుటకు వార్తాపత్రికలకు ప్రత్యేకపు హక్కులన్నవి సమర్థించుటకు విలులేదు. అబ్బులు హైగారికేసునందు చూచింపబడిన విషయమునే నేరారోపణలను రుజువు చేసిన పత్రికల వోషము తొలగిపోవును. నేరములను రుజువుచేయుజాలనప్పుడు పత్రికలు తస్మానర్హి వనియే చెప్పవలెను.

వ్యవహారరీత్యా ప్రకటించుట

పత్రికానిర్వహణము ననుసరించి వ్యవహారరీత్యా ఈ ప్రశ్నలను ప్రకటించితిమని పత్రికలు వాదించుట తమ బాధ్యతలకు తాము గుర్రెగలేరని ప్రకటించుకొనుట యగును. పత్రికలను ప్రతిదినము ప్రకటనార్థమై ఎన్నియో వార్తలు లేఖలు వచ్చుచుండును. అయినను వాటిని ప్రకటించుటయందు కొంత విచక్షణ చూపుట అవసరము. ప్రకటించుటకు అర్హమైన విషయములను అర్హములగు విషయములను వేరుచేయుపని పత్రికాధిపతుల ప్రవర్తనధర్మము. నలుగురు పెద్దనుమర్శలతో కలసి మెలగుప్పుడు ఏసమయమునందెట్లు మాట్లాడవలెనో ఏసమయమున ఎట్లు ప్రవర్తించవలయునో గుర్రెగి ఆయావిధముల సత్ప్రవర్తనలుచే ప్రవర్తించెదరు. అది వారికి సమాజము. అదేవిధమున ప్రకటనార్థమై వచ్చు వార్తల యోగ్యతామోగ్యతలను ఎట్టిశ్రమ లేకయే నిర్ణయించుట పత్రికా నిర్వాహకులకు సహజముగను సామాన్యముగను నుండవలయును. ఈశక్తిని వృద్ధిచేసి కొనుట పత్రికాధిపతులధర్మమై యున్నది. లేకున్న, ఇట్టి యిబ్బందులకు పత్రికాధిపతులు పాలయ్యెదరు. ఇది సత్యమైన వార్త. ఇది అసత్యమైనవార్త, ఇది చట్టసమ్మతమగు ప్రకటన, ఇది చట్టమునకు విరుద్ధమగు ప్రకటన ము అని ఎట్టిశ్రమ లేకయే విషయమును చూచినంతనే గుర్రెగవలెను. అట్లులేక ఎట్టి విచక్షణ లేక అన్ని వార్తలను ప్రకటింప బూనుకొనిన చట్టము నతిక్రమించిన సమయములందు తత్ఫలితములను కూడ వారు అనుభవంపక తప్పదు. కావున ఈపత్రికలు మాననప్రభుదావా కలగజేయు విషయములను ప్రకటించిన వని నిర్ణయించుచున్నాను.

దురుద్దేశము

స్వరాజ్యపత్రిక దురుద్దేశముతో ఈవిషయమును ప్రకటించలేదు. కాని ప్రకటింపబడిన విషయము మాననప్రభుదావా మైనదనుటచే చట్టము ననుసరించి ప్రతివారికి దురుద్దేశమున్నట్లుగనే పరిగణింపవలయును. డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ ను పత్రిక ఈప్రశ్నలను ప్రకటించిన పిమ్మట వాది తన వక్తిలుద్వారా నోటిను పంపెను. తుమాపణపరిహారము కోరెను. కాని, డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ ను పత్రికాధిపతులు సకాలమున తుమాపణ పంపలేదు. తుమాపణ కోరుటకు సంసిద్ధులై యుండిరినియు అవిషయమును వాదికి తాము తెలిపిరినియు డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ ను పత్రికాధిపతి వాదించుచున్నాడు. కాని వాదికి ఈవిషయమై పంపిన జాబుకు తగు దాఖలా లేదు. స్వరాజ్యపత్రిక పత్రికయందే తుమాపణను ప్రకటించెను. అదేవిధమున డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ ను ప్రవర్తించిన పరిహారమును నిర్ణయించునప్పుడు పత్రికకు అనుకూలమగువిషయము తీర్పు చెప్పటకు కొంత ఆధార ముండెడిది. కావున డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ ను పత్రిక తుమాపణ కోరుటకు పూనుకొనలేదని నిర్ణయించుచున్నాను. స్వరాజ్యపత్రిక ఒక తుమాపణను ప్రకటించెను. కాని ఆతుమాపణ వాదికి తృప్తికరముగ లేకపోయెను.

పరిహారము

మాననప్రభుదావా కలుగుచేయు అసత్యపు వార్తలను ప్రకటించుటచే పత్రికలు వారికి పరిహారముగ కొంత మొత్తమును

చెల్లింపవలయున్నది. పత్రికలకు దురుద్దేశము లేవందున పరిహారము మొత్తమును తగ్గింపవచ్చును. స్వరాజ్యపత్రిక ఒక విధముగ తుమాపణ ప్రకటించుటచే వారు చెల్లింపవలసిన మొత్తమును ఇంకను తగ్గింపవలసియున్నది. పత్రికలల్ల మాననప్రభుదావారితమును ప్రకటనకు అధికముగ వ్యాప్తి గలిగియుండుటచే నామకార్యమున పరిహారముకాక సరియగుమొత్తమునే పత్రికలు వారికి చెల్లించుట ధర్మమని నిర్ణయించుచున్నాను. కాని ఈకేసులనల్ల వాదికి అధికముగ లాభము కలగజేయుట సరియగు పద్ధతిలేదు. అబ్బులు హైగారు 2000 రూప్యములు చెల్లింపవలసినట్లుగ నిర్ణయింపబడినది. డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ ను పత్రికవారు 500 రూప్యములు, స్వరాజ్యపత్రికవారు 300 రూప్యములు చెల్లించునట్లు నిర్ణయించుట అన్ని విధముల న్యాయమని అభిప్రాయపడుచున్నాను. అదే విధమున తీర్పు చెప్పచున్నాను.

ప్రభుత్వమువారికి కొన్ని సలహాలు

ఈసందర్భమున తీర్పును ముగించుటకు పూర్వము కొన్ని మాటలను వ్రాయ నుద్దేశించితిరి. కాననసభ్యుల ప్రశ్నలు సభాధ్యక్షునిచే అంగీకరింపబడి సభ నుందు ప్రత్యుత్తర మిచ్చబడుటకు పూర్వము వాటిని ప్రకటింపబడవలసి ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించి తగు నిబంధనలనుతయారుచేయుట అన్ని విధములఉచితమని నమ్ముచున్నాను. ఈకేసును దాఖలుచేయుటకు వాదికి ప్రభుత్వమువారు అనుమతి నొసపట వారిధర్మమై యుండెను. ప్రభుత్వోద్యోగములందు అందు ముఖ్యముగ పోలీసు కాఖ్యుం దున్న ఉద్యోగుల గౌరవమును సంరక్షించుట ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యధర్మము. వారిగౌరవమునకు భంగకరముగ నేరారోపణలు ప్రకటంపబడి కుండునట్లుగను అట్టిప్రకటనలు వ్యాపింపకుండు నట్లుగను, తగుకట్టుదిట్టముల నేర్పరచుట అవసరము. బాధ్యతలను గుర్రెగనివారు పోలీసు ఉద్యోగుల గౌరవమునకు భంగకరముగ విషయములను వ్యాపింపజేయుబూనుకొనిన ప్రజలయందు అధికారితిరస్కారము వృద్ధియగును. ప్రజలు పోలీసువారికి తోడ్పడుట అసంభవమగును. ప్రభుత్వోద్యోగుల గౌరవమునకు భంగకరముగ ప్రకటనలు ఇష్టాగోష్టి ప్రభుత్వమువారి ప్రతిపక్ష హానికరమైనది. ప్రభుత్వోద్యోగుల దురాచారో గూడిన ఇష్టాగోష్టిని నిషేధించుచు కెంటు కియందొకచట్టమున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగులమీదను ప్రభుత్వ విద్యవారమునకు సంబంధించిన విషయములందు అసత్యవార్తలను సంభాషణలద్వారా వ్యాపింప చేయువారు నేరస్థులని ఈ చట్టము నిర్ణయించుచున్నది. బోరంబో ముంవలి ఒకవార్తా పత్రిక ఈవిషయమై విమర్శనముగావించుచు ఇట్లు వ్రాసెను:— “కొందరు ఈచట్టమును జూచి బుద్ధితక్కువవృద్ధులని తిరస్కారమునకు పరిహంపవచ్చును కాని దురుద్దేశముతో వ్యాపింపజేయుట అసత్యపు వార్తల వల్ల ఎట్టి విపరీత ఫలితములు ఏర్పడినవో వృష్టియందుంచుకొనిన ప్రపంచమునందంతయు ఇట్టిచట్టములు అమలునందున్న ఎంతయో బాంతు నని చెప్పకతప్పదు.” అనామధేయులు బాధ్యతను గుర్రెగిన వారు వ్యాపింపజేసిన అసత్యవార్తలను అబ్బులుహైగారు ప్రమాణముగ గైకొనుటయే ఈ అభియోగమునకు కారణము. ఈ సందర్భమున గో॥ లామెంబరు గారు పోలీసువారివిషయమై చెప్పినమాటలు స్ఫురణకు వచ్చుచున్నవి ప్రజలయందు పోలీసువారిపై సంపూర్ణముగవిశ్వాస మేర్పడినగాని పోలీసువారు ధర్మములను చక్కగ నిర్వహింపజాలరు. పోలీసువారు సాంఘికనిర్వాహమున ముఖ్యులని ప్రజలు నమ్మువలెను. సంఘసంరక్షణమే పోలీసువారిధర్మ మని ప్రజలు గుర్రెగి లా-ఆరరులను సంరక్షించువిషయమై ప్రజలు పోలీసు వారికి అన్ని విధముల తోడ్పడుచుండువలెను.

అబ్బులుహైగారి వాఙ్మూలము

నేను ముద్రాను కాననసభ్యులందొకసభ్యుడను. దత్తమండలముల మహమ్మదీయునియొజకవర్ణపుప్రతినిధి ప్రాధుటూరునందలి మహమ్మదీయులను నాకు తెలియును. జిల్లా పోలీసు నూపరింఠెండెంటుకు వారొకముహజరు పంపుకొనిరి. మహజరునందు సంతకములుచేసినవారు పెద్దనుమర్శులని నాకు తెలియును. బళ్లారియందలి మహమ్మదీయులకూడ మరికొన్ని విషయములను తెలిపిరి. తమయిబ్బందులను తొలగించుటకై కాననసభ్యులందు ప్రశ్నల నడుగవలయునని మహమ్మదీయులు నన్ను కోరిరి. నేను ప్రభుదావాను జిల్లాపోలీసు నూపరింఠెంటును కొకజాబు వ్రాసితిని. వీరిపై గావింపబడిన నేరారోపణలు అసత్యమైనవని వారు నాకు ప్రత్యుత్తర ముపిరి. నేను విచారించగ, జిల్లానూపరింఠెండెంటు ఎట్టివిచారణనుపకయే నాకు ప్రత్యుత్తరమందెనని తెలియవచ్చెను. ఈవిషయమై తరవిచారణ జరుగవలయుననియు, వాదిని బధలాయించుట ఉచితమనియు తలచితిని. మహజరు ననుసరించి కాననసభ్యులకార్యదర్శికి కొన్నిప్రశ్నల

నందినది. ప్రశ్నలను వారాంతమున పరిశీలించి, ఇతర శాసన సభ్యులు సాధారణముగ చేయుచున్న పని నేను చేసినది వారికి నాకు ఎట్టిపరిచయము లేదు. వారిపై నాకు ఎట్టి దురభిప్రాయముగాని ద్వేషముగాని లేదు. ప్రజలయొద్దనుండి వారికింప వలయుననియే నే నీ ప్రశ్నల నందినది.

క్రాసుపరీక్షయందు అట్లుయేగాని ఏ క్రిందివిధమున సాక్ష్యమిచ్చిరి:-

ప్రాద్దుబూరునందలి మహమ్మదీయ లును నాకు బాగా తెలియును. 1917 సంవత్సరమునండి ప్రాద్దుబూరునందలి చైత్యులకు మహమ్మదీయులకు తగువులుండెనని మాడ తెలియును. కొద్దిసేపు వైత్యుల కనుకూలముగ తీర్పు చెప్పబడెను. కాని 1921 సంవత్సరము మొదలు 1925 సంవత్సరమువరకు మహమ్మదీయులు దౌర్జన్యము సలుపుచుండి రనియు అందువల్ల కొందరు క్షింపబడి రను విషయము నాకు తెలియదు. 1928 సంవత్సరము ఎన్నికల సందర్భమున వొట్టకొరకు నేను ప్రాద్దుబూరు వచ్చియుంటిని. మరల నేను ప్రాద్దుబూరునకు వెళ్ల లేదు. మిత్రులు చెప్పినమాట లే నాకు ఆధారములు మహజరు వ్రాసిన కాకితము సంతకము లున్న కాకితము భేదముగనున్నదని నేను గమనింపలేదు. ముఖ్యముగ మహజరును ఆధారముగ నై కొనియే నేను ప్రశ్నలనందినది. ఉత్పలూరు పీఠానుసాహేబు, భాజాహుసేను సాహేబుగారు నాకు ఈవివరములను తెలిపినవారిలో ముఖ్యులు. బాంబుల్లూరు లకు వాది కారకుడని పాదు చెప్పిరి. 16 వేల రూపాయలు లంచముగ వాది పుచ్చుకొనెనను విషయము మహజరునందు లేదు.

ప్రశ్నల నంపుటకు పూర్వము ఈశేరాకోపాలు సత్యమైనవా కావా అను విషయమై నేను విచారణసలపలేదు. ఈ శేరాకోపాలు సత్యమైనవని నేను నమ్మినిగాని యజ్ఞపుచ్చేయ జాలను. డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసు స్వరాజ్య జస్టిసు పత్రికలకు నా ప్రశ్నలనందినది. మెయిలు, హిందు పత్రికలకు పంపితిని. రేడ్ జ్ఞాపకము లేదు. మెయిలు హిందూ పత్రికాధిపతులు నా ప్రశ్నలను ప్రకటించు నిరాకరించినవిషయము నాకు జ్ఞాపకము లేదు. శాసనసభ ఆగస్టులో జరుగును. ప్రశ్నలను జూన్ లేక జూలై నెలలో పంపితిని. శాసనసభాధ్యక్షుడు ఈ ప్రశ్నలను అంగీకరింపలేదు. వాదికో రాజీపడితిని నేను ఎవ్వరికి చెప్పలేదు. మహజరునందు సంతకముచేసినవారి హాదాలు నాకు తెలియదు. భాజాహుసేనుగారు ఇంగ్లీషునందు చేనాల్సిచేసికో వారికి ఇంగ్లీషు వచ్చునో రాదో నాకు తెలియదు.

అండరుసనుగారి వాజ్మూలము

నేను డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసు పత్రికా సంపాదకుడను. ఈ పత్రికకు దాదాపు నాలుగునెలలనుండి చందాదారు లున్నాను. 1924 సంవత్సరమున రామకేవలయ్యగారు ప్రధాన సంపాదకులుగనుండిరి. నేను సహాయసంపాదకుడగు నుంటిని. ప్రకటనార్థములగు విషయములను నిర్ణయించునది ప్రధాన సంపాదకుడు. ప్రకటన విషయములను తన శీర్షికల నుండు సహాయసంపాదకుల పని. వాది 8000 రూపాయల పరిహారము కోరుచున్నాడని కృష్ణమాచారిగారు నోటిను పంపిరి. క్షమాపణ తెలుపుటకు ఎట్టి ఆత్మపణలేదని మేము ప్రత్యుత్తరమందితిమి. (కాని ఇందులకు దాఖలయినట్లు క్రాసు పరీక్షయందు సాక్షి రుజువుచేయ జాలకపోయెను.)

రాయలు కరంసీ కమీషను

ఫిరోజ్ షా మెర్వాంజీదలాలు, సర్. విక్టరు సెనూనుగార్ల విచారించెను.

బొంబాయి, డిశంబరు 11:- దళార వ్యాపారము చేయు మెర్వాంజీ కంపెనీ తాలూకు ఫిరోజ్ షా మెర్వాంజీ దలాలు మిల్లు యజమానుల సంఘము తరపున సర్ విక్టరు సెనూనుగార్లను రాయలు కరంసీ కమీషను నేడు విచారించెను.

రాయలు కరంసీ కమీషను సంయుక్త కార్యదర్శి సెలవు దీసికొనుట

బొంబాయి, డిశంబరు 11:- అస్ససత్తగ నుండుచే ఆర్థిక శాఖయందు బనిచేయుచు ప్రకృత వందు రాయలు కమీషను సంయుక్త కార్యదర్శిగనున్న ఎ. వి. వి. అయ్యర్ల గారు సెలవు దీసికొనిరి. మార్చి నెలలో కమీషను యింగ్లాండు వెడలునప్పటికి అయ్యర్లగారు కమీషనుతో యింగ్లాండు వెళ్లెదరు. (ఆ. ప్రె.)

ముస్లింలీగారి నెదుర్కొనవలసిన ఇబ్బతీ రైతులను పని నాండ్లను అంతర్జాతీయ కార్యనిర్వాహక కమ్యూనిస్టుల హెచ్చరించుచున్నారు.

దుష్ట శాసనమును రద్దుచేయును

స్వాతంత్ర్య అభిలాష నిరోధింప నెవ్వరితరముగాదు

బెంగాలు స్వరాజ్యము నాయకుని మోక్షానికి

హాంమెంబరు సమాధానము

కలకత్తా, డిశంబరు 11:- నేటికో బెంగాలు శాసన సభ డిశంబరు సమావేశ ముత్తమమును. వాన్సు గంజులలో అసభి కారసభ్యులచే ప్రతిపాదింపబడిన మూడు తీర్మానములు చర్చించబడినవి. మూడు తీర్మానములును ఆమోదింపబడినవి. కార్మికులు శాసనసభ్యుల నెన్నుకొనుటకు హక్కును ప్రసాదింపవలయునని ఒక తీర్మానమును, బారిశాలునందు చైర్మనాకాల స్థాపింపవలయునని రెండవ ప్రతిపాదనయు, బెంగాలు క్రిమినలులా సవరణ చట్టమును రద్దుచేయవలసినదని మూడవ తీర్మానమును శాసనసభయందు ప్రతిపాదింపబడినవి.

మంత్రుల తీర్మానముల నీయవలయునని ప్రతిపాదింపబడిన తీర్మానమును స్వరాజ్యవాదులు ప్రతిఘటింపకుండుటచే, ప్రభుత్వము ఇతము గావింపుకొనిన బ్రాన్స్ పర్శు శాఖలను తిరిగి ప్రజాయతము చేయవలసినదని యిండియా మంత్రికి సిఫార్సు చేయవలసినదని కోరు తీర్మానమును రాయ సాహేబు సంచానకర్త గారు శాసనసభయందు ప్రతిపాదింప మనివేసిరి.

కార్మిక ప్రాతినిధ్యము

బెంగాలు ఎన్నిక నిబంధనలలోని మూడవ నిబంధనను సంస్కరించి కార్మికులు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు గలయుట్టుండులను చొలఁచవలసినదని ప్రభుత్వమునుగోరుచుండెడి తీర్మానము ప్రతిపాదింపబడినది. ఈ తీర్మానమును డాక్టర్ గారు ప్రతిపాదించిరి. కార్మికులక్షేమములను సంపూర్ణముగ కాపాడుటకు వారి ప్రతినిధులే శాసనసభలో నుండవలయునని ప్రతిపాదకుడు చెప్పెను. ప్రస్తుతము బెంగాలు శాసనసభయందలి 140 స్థానములను తగ్గించకయే కార్మికులకు ప్రత్యేకముగ ఆర్డరు ప్రతినిధుల నీయవలయునని డాక్టర్ గారు గోరిరి. నామినేషను లేక ప్రతినిధుల ప్రభుత్వము నీయమింపుట ఎన్నికతో సమానమైనది గావనియు, విషయముపై యిండియా ప్రభుత్వము ఆలోచించుచున్నదనియు గౌరవనీయులగు సర్ అల్బర్ట్ రహ్మాంగారు ప్రభుత్వము తరపున సమాధానమిచ్చెను. తీర్మానము శాసనసభ ఆమోదించినయెడల యిండియా ప్రభుత్వమున కింపవలసినదా నుడివెను. శాసనసభయందు బెంబరు కార్మికసభ్యులందలయుడో అనుఅంతయు ప్రభుత్వమే నిర్ణయించి విడిచిపెట్టవలయునని సర్ అల్బర్ట్ రహ్మాంగారు నుడివెరి.

ప్రతిఘటన లేకయే తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

బెంగాలు క్రిమినలులా సవరణ శాసనము

1925 సంవత్సర బెంగాలు క్రిమినలులా సవరణ శాసనమును వెంటనే రద్దుగావింపుటకు ప్రభుత్వము తీవ్రపర్య దీసికొనవలయునని జాతీయవాది రాయ హరేంద్రనాథ ఛాదురీగారు తీర్మానమును బలపరచుటకాయన దీసిన నిరూపించినకారణముల వేర్కొనెను:-

- (1) నాగరక రాజ్యములందుగాని స్వపరిపాలన ననుభవించుచున్న దేశములందుగాని యిట్టి దుష్ట శాసనము లేదు.
(2) అసాధారణ రాజకీయ పరిస్థితులందు మాత్రమే యిట్టి క్రూరశాసనము వినియోగించవలయును. కాని అట్టి అసాధారణ రాజకీయ పరిస్థితులు బెంగాలునందు లేవు.
(3) ప్రజల అణచుకొనకొనుట నీశాసనము యిప్పుడు తయారైనది.
(4) ప్రజలకు బాధ్యతవహించి కార్యనిర్వాహకవర్గము అధికారమునున్నట్టి నిరంకుశపాలనవర్గము ప్రజలను భయభ్రాంతులను చేయుట కీచట్టము వినియోగించుచున్నది.
(5) ఈశాసనము క్రింద నిర్బంధింపబడినవారు దీర్ఘకాలమునుండి విచారణలేకయే శైలునందున్నారు.
(6) శాసనములను అధికారుల అభినివేశములు విజయ మొందలేదు.
(7) ప్రజలక్షేమము నిమిత్త మెంతవరకు యీశాసనము అవసరమోఅంతగంటే నొక్క డినము యిందువల్ల శాసనము అమలనందుచుబడినది గత జనవరిలో సర్ అల్బర్ట్ గారు ముడిమెన గారుబట్టిరి.

నేనుగుప్తాగారి ఉపన్యాసము

స్వాతంత్ర్యాభిలాష అసంతృప్తి కారణమనియు, మూలకారణమనరే మందువేయవలయుననిగాని క్రూర చట్టముల పూర్వము చేయుటచే లాభమింపకయే గలగదనియు, స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు జె. ఎన్. సేను గుప్తాగారు చెప్పిరి. ప్రజల అభిలాష నిరోధింప ప్రయత్నించుటయందు యిండియా

ప్రభుత్వము రక్షిగా ప్రభుత్వ మార్గమును విర్రాండునందు ప్రతిష్ఠా ప్రభుత్వమునందించిన దారిని యిండియా ప్రభుత్వమును కరించుచున్నదనియు, రషి గూ, బ్రిటిషు ప్రభుత్వములకు సంభవించిన దురస్థియు భారత ప్రభుత్వమునకును సంభవించవచ్చునని నేనుగుప్తాగారు వోస్యము జెప్పిరి. శాసనసభ్యులకు సత్తేం ద్రనాథ మిస్తిరు, కలకత్తా కార్మికేషను ప్రధాన కార్యనిర్వాహకడగు సుభాష్ చంద్రబోసుగార్లను యిందారూ శాసనము క్రింద నిర్బంధించి గత జనవరిలో బరంపురంలో శైలునుండి బర్మాకు ౦ వలీ మా ౦ డలీ శైలు నేకు బడలాయించి కలకత్తాకు వారలు గొనిరాబడిరి. కలకత్తాయందు నాటి రాత్రి వారలను అసహ్యకరమైన పోలీసులకాపేసం దుంచిరి. శాసనముక్రింద యిట్లు చేయవలసిలేదే. త్రాసుమోగులను, గజ కొంగలను, సాంబేరులను ఉంచునట్టి కారాగారమందు వీరుంచబడిరి. వీరులను యితర నిర్బంధితులను అనారోగ్యస్థానములను మాండలే మొదలగు పట్టణములందుంచుటకు గారణము నిర్బంధితుల రోగులుగ చేయుటయేయని వారి అభిప్రాయమని నేనుగుప్తాగారు చెప్పిరి. వీరులలో గొందరు నిద్రపట్టకయే, కొందరు అతిమాత్రము, మొదలగు వ్యాధులచే తాళన పడుచున్నారు. శైలు నూపరింపెండెంబు వర్తనముచే నిర్బంధితులు అన్నము తినుటచూసి సమృద్ధి. తనవి అరణ్యకోదనములని యెరుంగుచునని నేనుగుప్తాగారు చెప్పిరి. కాని యిట్టి నిర్బంధములచే ప్రజల స్వాతంత్ర్య అభిలాషను నిరోధింపజాలరని ప్రభుత్వ మెరుగవలయునని స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు కంకో క్రిగల్చెను. జగన్నాథ రథమును ఆపూనుటయందు వారు విర్రాండు నందవలించించిన పంథనే ద్రొక్కుచున్నారు అని స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు నేనుగుప్తాగారు నుడివెరి.

సర్ హ్యుస్టే ఫెన్ సన్ గారి ప్రత్యుత్తరము

శైలునందలి అమానుషచర్యలే బెంగాలు గ్రామముల కంటే బాగుగనున్నవిని నిర్బంధితులు తెలంచుచుండిన సర్ హ్యుస్టే ఫెన్ సన్ గారు సమాధానము చెప్పిరి. బలాత్కారముగ స్వాతంత్ర్యాభిలాషను నిరోధించుటకు ప్రభుత్వము దలంచుట లేదనియు, అక్రమపద్ధతులు అవలంబించి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించు ప్రయత్నములను ప్రభుత్వము నిరోధించుచున్నదనియు హాంమెంబరు నుడివెను.

నిర్బంధితులను సంపూర్ణముగ ఒకరినుండి నొకరిని వేరు చేయుట మంచిదని మాండలేకువారల క్రితాన్నుచేసెను. శైలు నందున్న ఖైదీలకును బైటనున్న విప్లవకారులకును సందేశములు జరుగుచున్నవిని నివర్తనములు దొరతనమునకు గన్పించెను. శాసనము పూర్వముఅయిన పిదప 15 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. దౌర్జన్యవలంబనచే స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించవలయు పక్ష మింకనుగలదు. ఈఆర్డరు రద్దుచేయవలసినయెడ దౌర్జన్యములు మునుపటివలె మోయును. అని సర్ జ్జీ ఫెన్ గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

తీర్మానము శాసనసభయందు ఆమోదింపబడినది. 55 మంది సభ్యులు తీర్మానమున కనుకూలముగను 35 మంది సభ్యులు ప్రతికూలముగను వోట్ల నిచ్చిరి.

శాసనసభ. నిశ్చయబడినది. మరియొప్పును సమావేశ మగునదియు నిర్ణయము కాలేదు. (ఆ. ప్రె.)

లక్నో ఆలహాబాదుతగాదా

మరియొక అసమ్మతిసభ

ఆలహాబాదు, డిసెం 12:- ఆలహాబాదులో బారిట్లవన్ నివాసులందరును కలిసి లక్నో ఆలహాబాదు తగాదామీద అసమ్మతిని తెలుపుచు మరియొకసభను గావించిరి. ఆలహాబాదు నుండి లక్నోకు ముఖ్యపట్టణమును మార్పుటలో నిక ప్రభుత్వ మువారిచర్య కసమ్మతిని, వచ్చేమార్చిలో అక్బాంటు శైవరలు ఆఫీసులో చాలభాగమును లక్నోకు మార్చరని నిరాశను తెలుపుచు తీర్మానములు గావించబడినవి.

ఆలహాబాదులో నెలదినములకు కొంచముపెగానుండి డిసెంబరు 15 తేది మంజీవారమునాడురాత్రికి సర్ విలియం మారిసుగారు లక్నోకువెళ్లి అచ్చటనుండి 18 తేదికి కాన్పూరుకు వెళ్లి 19 తేదికి లక్నోకు తిరిగివచ్చురు. (ఆ. ప్రె.)

రైలుకట్ట రెండు మైళ్లు కొట్టుకొని పోయినది

మధుర, డిసెంబరు 12:- పరవని చెరువునిండి ధీరు రైలుకట్ట నానుచున్నది. తిరుప్పవనం సుధ్య రైలుకట్ట రెండు మైళ్లు తెగిపోయినది. కముతకుడి పార్టీ బానూరు మధ్య మరియొక గండి ఏర్పడినది. తూర్పు బండ్లు నడచుటకు 3 రోజులు పట్టెను. సిలోను ప్రయాణములు 3 రోజుల వరకు టూటాటికారి కొమిచుగా వెళ్లుట మంచిది.

ఇండ్లులేక ప్రజలు బాధపడుట

తిరుప్పవనంలోను చుట్టుపట్ల గ్రామములలోను వరదలు చాలసప్తము చేసినట్లు తెలియుచున్నది. వందలకొలది యిండ్లు పడిపోయినవి. ప్రజలు భార్యాకొల్లలతో యిండ్లు లేక చచ్చి లో బాధపడుచున్నారు. పాంబులలో యిండ్లు నీటిలో మునియున్నవి. బహుశః వారము దినములలో పరాపరిగా బళ్లు కడుచును. (ఆ. ప్రె.)

చెన్న పురి యువ జన సమావేశము

రై. ఆ. వి. యస్ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ప్రారంభోపన్యాసము నొనంగిరి.

ఎడమవ్రక్కన అధ్యక్షులగు మాంగ్ మంగజీగారు, కుడివ్రక్కన ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు ఫాసిలుగారు గలరు.

(ఎ. రత్నాంబుకా)

రైలు తిరుగబడుట

9 మంది చనిపోయిరి

పురుక్కోట, డిసెం 11:— పురుక్కోట డివిజన్ మాపర్మెంటులకు:— సేను తొలిపంపినప్పటికీ 50 ప్యాకెట్లను బండినుండి తీసివేసి బయటికి తీయబడినవి. వారిలో 6 గురు వ్యక్తులు, స్త్రీ, ఒకడు 5 ఏండ్లవాడు. 21 మందికి గాయములు తగిలెను. చాలమందికి స్వల్పగాయములే తగిలెను. తీవ్రముగా గాయములు తగిలిన ఒక వ్యక్తయొక్కకు ఆస్పత్రిలో చనిపోయెను (ఆ. ప్రె.)

మధురజిల్లాలో రైలుగండు

మధుర, డిసెం 11:— మధుర పోడింగియన్ రైల్వే డివిజన్ మాపర్మెంటు ట్రైన్లు తొలిచేయుచున్నాడు:— పర్వమే కృష్ణగా కురియుటచేత సులేమాన్-తిరుప్పవేట్టలరూపుల తిరుగండ్లు ఏర్పడినవి. మూడుగంటలవరకు రైలుబండ్లు సరాసరిగా వడమటకు వీలులేదు. కాని లాగిల మూలముగా తపాలను జేరవేయుటకు వీలగును.

సిరిగిరి రైలు

హిల్ గ్రోవు, డిసెం 11:— మానూరు పోడింగియన్ క్రెల్స్ అసిస్టెంటు ట్రాఫిక్ మాపర్మెంటులకు:— ఇంకను కొండలు విరిగిపడుచుండుటచేతను వ్యవస్థాపక కురియుచుండుటచేతను 18 తేదినరకు సిరిగిరి రైలుమార్గ జేరవేయుటకు వీలులేదు. వాతావరణము సరిగానున్నయెడల 22 తేదీనగాని రైలు బండ్లు సరాసరిగా నడువవు.

వరదలు తగ్గినవి

మధుర, డిసెం 12:— వైఘాడిలో వరదలు తగ్గినవి. నిన్న రాత్రినుండి వర్షములేదు. తిరుప్పవంట్లో నిలచిపోయిన ప్రయాణికులు నిన్నటియుదయ వరకు బండిలోను ప్యాకెట్లను బండిలోను, సిల్లోను బోటు మెయిలులోను మధురకు గొనిరాబడిరి. సీతమాక్ తిరుప్పవంట్లను స్వయంగానే వరదలవలన రైలు కట్ట తిరిగి మెలువద్ద తీసిపోయింది. ముంపుల తోను సామానులతోను అగండియేర్పడిన చోటకు చేరియుండు యమున మధురనుండి ఒక చాలస్థులనుండి వంపబడింది. తిరుప్పవంట్లో నిలిచిపోయిన యితరప్రయాణికులను మధురకు కొని తెచ్చుటకై ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. కూర్చున్నారైలు బండ్లన్నియునిలిపివేయబడినవి. ఒకటి రెండుతపాలమార్గము గండియేర్పడినచోట దాటించబడును. (ఆ. ప్రె.)

బీకనీరు, డిసెం 11 బీకనీరు వహారాజుకు రెండవసారి నడుపుట. (ఆ. ప్రె.)

సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు (యం. యల్. సి)

శ్రీ. శ్రీ. మాధవయ్యగారిస్థానమున, వీరు మదరాసు సీనేటుసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

(ప్రెస్ ఫోటో వీతో)

కలకత్తా, డిసెం 11:— పోస్టు అండు పెన్సిల్ గ్రాఫు డైరెక్టు కలకత్తా నుండి యిగారా త్రిబయలు దేశి శనివారమున యమునకు పాట్నా చేరుదును. పాట్నాలో ఆదివారము బయడేరి సోమవారం ఉదయమునకు హూరా చేరుదురు. (ఆ. ప్రె.)

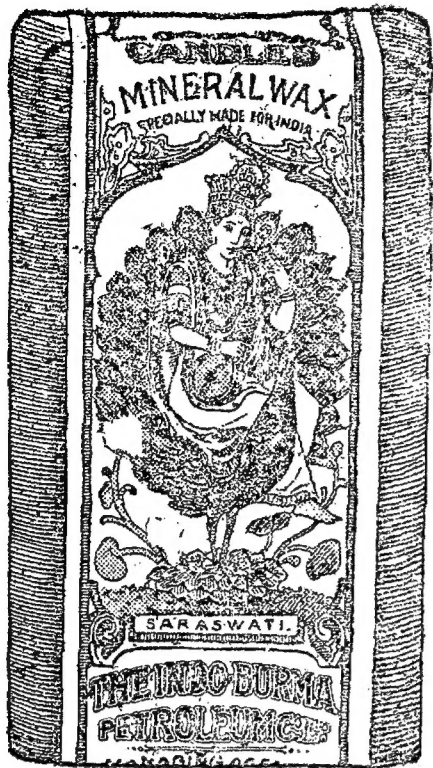
కలకత్తా, డిసెం 11:— కలకత్తా, డిసెం 10:— కలకత్తా కలబుచ్చారు తమ గౌరవాత్మక మొసంగిన విందుకు రాజ్యపరిధి చెల్లెను. ఫర్ బాన్ మెఫీగారు బ్యాంకులో నుండుటకు వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాకోర్తి రైలు దోపిడికేసు

కలకత్తా, డిసెం 11:— కాకోర్తి రైలుదోపిడికేసులో నుద్దాయియకు జ్యోతివంకరు దీక్షితులు జబ్బుగా నుండుటచే రెయిలుమీద విడుదలచేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

ధిల్లీ, డిసెం 11:— కైలు అనరబిల్ ఫర్. ఆరెగ్గాండరు పండితుగారు శేటిరాగ్రి ధిల్లీనుండి కలకత్తాకు బోవుదురు. (ఆ. ప్రె.)

మైనపువత్తులు, మైనము

డి ఇండో-బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీ, లిమిటెడ్., రంగూన్

వారిచే తయారుచేయబడినది. మైనపువత్తులును, స్టియరైనువత్తులును తెలుపులోను, ఇతర రంగులలోను బండ్లవత్తులును, వైట్ లైట్ సుకును పారఫిన్ మైనము

అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడూ ప్లాకులోనున్నవి వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

1767

దక్షిణ భా. హకు సోల్ ఏజెంట్లు:-

వ్యారి ఆండ్ కో, మద్రాసు.

ధరలు సరసము. క్యాటలాగు ఉచితము.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు ఆం. లేక ఐదుతోటాలు యొక్కనవి. [స్టాటిస్టు ౧౮౬౩ సం.]

మ. 3౨, ౩౪, ౩౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి కేబుల్ లో గలగినవికూడ దొరకును. (8068) యం. వి. రామానుజం శెట్టి ఆంధ్ర కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

జర్మనీ వారి కిక్మూల వ్యాధి నివారించుట ఎట్లు తెలియును.

ప్రపంచమందు అంతటను వేసకునేలుమంది హడెన్ సాను వాడి స్వస్థత చెందియున్నారు. 2030

గొప్ప జర్మనీ మూలవ్యాధినివారణి. బర్లిన్ స్టేటు విశ్వవిద్యాలయ క్లినిక్ నందు మూలవ్యాధికి గల ఔషధము హడెన్ సా యొక్కటియే. హడెన్ సా లేపక మూలవ్యాధిని ఎండవెట్టి, రాలునట్లు చేయును మరియు యొకక్షణముకూడ వ్యాధిచే బాధపడవద్దు. నేడే ఒక వ్యాజును కొనుడు. ధర 1 కి రూ 2-4-0 ప్రత్యేక స్పృటుతో పెద్దనెజుడి గలదు. పూర్తిగా తృప్తి లేనిచో మైకము వాపనీ శుభదును.

నురుకుగా పనిచేయునట్టి ఏజెంట్లుకూడలేను.

Sole Agents:-THE INTERNATIONAL TRADERS, 1961 Sankdi Sheri. Telegram:-"Special. AHMEDABAD Agents for Andhradesa:-Mr. K. A. RAJU, Goraganamudy, Post Vissakoderu, Tq. Bhimavaram Kistna Dt. Agents for Madras Presidency:- Messers, DADHA & Company, Esplanade, MADRAS. Agents for Mysore & Coorg:- Messrs JONES & Co., No. 3, Gundopenh Street, Bangalore city. AGENTS for Travancore:- KRISHNA & Company, Trivandrum.

శ్రీశైవ మహాజననభ - బరంపురం

30-11-25 తేదిన బరంపురం శ్రీ శైవారేఖ్యర ఆలయ మన శ్రీయత పాతర్ల మల్లయ్య దేశిబెహరాగారి అగ్రతంత్ర క్రింద శైవమహాజననభ జరిగినది. సుమారు అయిదువందలమంది ప్రతినిధులు విచ్చేరిరి. నర్సన్న పేట కాల్ వల్లబసవరాజుగారు శైవమహాజననభ గూర్చియు శివచారశివలింగధారణిక్త శివపూజా విధులను బోధించుచు ప్రతి దేవాంగ సోవర సోవరీమణులు లింగములను ధరించి పూజించుచుండవలయుననియు తెప్పిరి. యశ్లోపవీతము మహావీరములు కొందరు ఆశాస్త్రియముగా దుక్కొచ్చిరి తెలియజేసిన వారికి ధరింపించుచున్నారు. అది అక్రమము అనియు శాస్త్ర స్ఫూర్తియును విప్రత్వమునకు గారి బ్రాహ్మ్యత్వమునకు చెల్ల నేర దనియు పవిత్రమైన జ్ఞానోదయమునకు శరణివలింగధారణమే ప్రధానమనియు మనకు కర్మ యశ్లోపవీతధారణ యెంతమాత్రం అవసర ము లేదనియు ఆశాస్త్రియముగా వ్యవహరించుచుగా బోధించిరి. మరియు మనమతము ఓడించు చున్నదనియు యిచ్చట శైవసంఘము స్థాపించుట అవసరమనియు అన్ని జిల్లాలు లింగాంకురముడ ఈసంఘమున మెంబరుపడవలె అంగీకరింపవచ్చుననియు సంఘముతరపున మతబోధకులగు పెద్దలగు తల్లిగారి దేశిబెహరాగారి అనాది పితృవైభవము సంస్కరణము గావింపవలయునని గాంధీరముగా చెప్పినందుకు సభవారు అందరు అమితానందముచూపింకి ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించిరి. శ్రీయత సర్వశివయ్యగారు శైవకార్యస్థానమునకు వారితోటికేమేడను యిచ్చుచున్నావని వాగ్దానముయిచ్చిరి. అందు శైవగ్రంథాలయము కూడ నిర్మించవలెననియు అందుకు కావలసిన పుస్తకములుఅన్నియు సేమయిచ్చెదననియు సెలవిచ్చిరి. శ్రీబ్రతుల చంద్రయ్య, నల్లల విఘ్నేశం, కొల్ల గంగాధరంగార్లు మనము శైవులము శివచార ధర్మములను తేలియక చెడిపోవుచున్నాము గాన ముఖ్యముగా శైవసంఘము యిచ్చట సేమ స్థాపని పించు సెలవిచ్చిరి. సభవారందరు ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించిరి. అగ్రతంత్రులు గరుడంగ జంగమాధార ముఖ్యమనియు లింగడిక్త చేయుటకు జంగమే కర్తవ్యమనియు కొన్ని న్యాయములు చెప్పి అంతోపవ్యాసమునకు సభవారు సంతసించుచు శ్రీశైవారేఖ్యరనికి వందనములు చేయుచు సభ ముగించిరి.

శ్రీ శైవ సములు

- 1. శ్రీశైవమహాజననభసంఘము అనునామముతో ఈసంఘము స్థాపింపబడినది. 2. సంఘమువ్యవహార కేవల లింగధారులై యుండవలెను. 3. అనాదిశైవ క్షిద్ధాంతాను సారముగా మనము లింగములనే ధరించవలెను. 4. దేవాంగకులజాల మగు మనము యశ్లోపవీతములను ధరించకూడదని తీర్మానించడమయినది. 5. శైవగ్రంథాలయము స్థాపించుటకు తీర్మానించడమయినది. 6. మాసమునకు ఒకసారి సంఘసమావేశముజరుగును. ఈ దినము నుదయించినవారు 82 గురు గంజాం విభావట్టల గోదావరి కృష్ణా కృత్తికం జిల్లాలవారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా యెన్నుకొనబడిరి.

కార్యదర్శులు

పాతర్ల మల్లయ్య దేశిబెహరాగారు అధ్యక్షులు

2 నల్ల శివయ్యగారు ఉపాధ్యక్షులు

1 తూతి కపాలరాజుగారు

2 నక్కల నందయ్యగారు

3 చల్లా బసవరాజుగారు

స్టేట్స్ సెల్ వెటి

2263

ఇది 1862 సంల రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని మించుటకు వీలులేదు. యిప్పుడే గవర్నమెంటు కంట్రాక్టు గారైన రామకృష్ణగారి వద్దనుండి ఒక యోగ్యతాపూరిత పచ్చినది. "నా గడ్డమునందు గజ్జియుండి, గోరేయునుండెను. తక్షణమే మీ ఔషధమును వాడెని. నా పక్షి నడిచి, మొండి గాయంజిన స్థలమునందు మరల వెంట్రుకలను మున్నవి."

2263 బుడ్డి 1-3 ధర 1-0-0.

టోకు ధరలకు ఈదిగున విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Collingwood & Co., Mount Road, Madras

ఇసనోఫెలిని (Esanofele) పుచ్చకొని, (6) మలేరియా (Malaria) అందుచే గలుగు అపాయము నుండి తప్పించుకొనుడు.

ఇది మలేరియాకు గొప్ప సిద్ధాపథము, రాసీయక ఆటంకపరచును.
రాసీయక ఆటంకపరచుటకై ఉదయం, సాయంకాలములందు ఒకమాత్ర వంతున సేవించిన చాలును. విశ్కలకు ద్రవరూపముగా నుండు ఇసనాఫెలినిను వాడుడు.
ఇచే మాదిరిగా యుండు ఔషధములను చూచి మోసపోకుడు. 2202
కెమిస్టు లంచరివద్దను దొరకును. చేక ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Messrs Gorio, Ltd., P. O Box No. 159, Bombay

సూర్యనిప్రకాశమువలె కాంతినిమాత్రమే గలిగించుగాక

ఈ దేశమునందు శీతోష్ణ నిత్యమే చెడిపోసేయక కాపాడును.
కోబ్రా పాలిషులు అన్ని పరిశీలయందును జయముగా తేలివది. ఇతర పాలిషులు వచ్చుపోవుచున్నవి, అయినను కోబ్రా యొకను అందరిచే ఆమోదింపబడినది. కారణములు బహుసులభము, వేయుట బహుసులభము. ఆరోగ్య సంబంధమైన గుణములు దీనికి గలదు. దీనికాంతి తళతళమని ప్రకాశించును.

కోబ్రా

2250

4

బూట్ పాలిషులు

BLACK
BROWN
TONY RED
DARK TAN.

Manufactured only by
BLYTH & PLATT LD.,
WATFORD, ENGLAND.

ఆక్సుఫర్డులో కమ్యూనిజం

భారత విద్యార్థులను అనుమానించుట లండన్, డిశంబరు 10:—ఆక్సుఫర్డు విద్యార్థులలో రహస్యముగ కమ్యూనిస్టు ప్రచలనమును కనుగొనిరట. అందుచే భారత విద్యార్థులకు అనుమానించుచున్నారట. భారత విద్యార్థులలో కమ్యూనిస్టు తిరుగుమన్న విశ్వవిద్యాలయములో ప్రముఖుడగు సర్వోదాకడు భారత విద్యార్థులు చాల కష్టపడి తత్వముకోర్చి విద్య నభ్యసించుచున్నారట. అట్టి ప్రచారము వాటిజాతున్నటుల తనకంతమాత్రము గోచరించలేదనియు, ఎవరో ఒకరో ఉద్దేశో ఆవిశకముగ ప్రవర్తించిన అందరిని నిందించుట అన్యాయమని యు ఆరడు తెలియజేసెను.

ఆయుధ విస్తరణ ఏర్పాటులు

ఆయుధములను తయారుచేయుట-పరిశీలించుట

జాతిరమితి సభవారి తీర్మానములు

రీఫ్టెల్, డిశంబరు 9:—ప్రయివేటుగ ఆయుధములను మందుగుండు సామగ్రిని, యుద్ధపరికరములను తయారుచేయుటకు పరిశీలించు ఏర్పాటులను అన్ని ప్రభుత్వములను తెలుప వలెనను నూచనలను జాతిరమితి సభవారి అంగీకరించెరట. 1926 జూను మొదటి తేదీలోపుగ ఆయాప్రభుత్వముల వారు తమ ప్రత్యుత్తరముల సంపవలెననిరి.

ఆయుధ విస్తరణ సంఘమువారు ఆలోచించవలసిన యమును గూర్చి ఆస్టిక్ చాంబర్లనుగాధికిని క్రింది ప్రతినిధి కిని రాజీ కుదిరెను.

బ్రిటిషు ముసల్మానులు

అరేబియాలోనున్న పవిత్రక్షేత్రములను సందర్శించబోవు మాండేటు రాష్ట్రములందున్న బ్రిటిషు ముస్లిములు, ఇతర ముస్లిములను గాపాడుటను గూర్చి ఏమి చర్యను దీసికొనరినయ్యి ఇబ్నిసాదుతో జరిగిన రాయబారము లెట్టివి యనియు తెలుపుడని కామన్సుసభలో కెన్వర్టీగా రడిగిరి.

బ్రిటి మునిసిపలుసభవారు పురపిళిలో నొకదానిని లేని ను పిడిగ పిలిచెదనుటకు దేశీయ మంత్రి ఒప్పుకొనలేదని ప్యా రిశునుండి టైమ్సుపత్రిక విలేఖరి చెలుపుచున్నాడు.

సిలోనుకు బోవుచున్న రాంకే మర్డొనాల్డుగారి నాయకత్వమును అంగీకరించుటలేదని కన్సర్వేటివులు అనుచున్నారు.

పిట్టీ వెడ్జిడ్ ల్యాన్సుబీ మ్యూన్సుగార్లు కార్మికపక్ష కార్యనిర్వాహక పదవులకు అభ్యర్థులుగ మరల ప్రయత్నించరను చున్నారు.

యిదివరలో జార్జి డ్రాల్సు

లైను సబ్బును

వాడకుండిన తప్పక వాడిచూడుడు

యిదివరలో దీనిని వాడినవారిని అడిగిన దీని సుగుణములు తెలియును. మరియు మీరొకసారి స్వయముగా వాడిన తప్పక ఆనందము తృప్తి కలుగుటయే గాక మీ స్నేహితుల కందరికిని సిపార్సుచేయుదురు.

సువాసనయందును యితర గుణములందును దీనికి సమానమైన దేదియు లేదు. ప్రతి పట్టణములో నుండు దుకాణములందు ఇది దొరకును. లేనిచో, ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాసిన పంపబడును.

ఉత్తరములు అంగ్ల భాషలో వ్రాయవలెను

1827

పోస్ట్ ఏజంట్లు:

ఏ. వి. ఆర్. ఏ. అడికప్ప చెట్టి, 52, బండ మద్రాసు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వసతి దినంబరు 12-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 45 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు

వియ్యముబస్తాలు	మొదలు	వరకు
కునుమ తెనాలిని ,, ప 43 గలది రు	14 0 0	15 0 0
సెల్లూరిని ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0
జొగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
సవ్యలు ,, ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము వమ్మలు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 ,,	18 8 0
కనగలు ,, డిటా ,,	13 0 0 14 0 0
చనలు ,, డిటా ,,	13 8 0 14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,,	15 8 0 17 0 0
ఉలవలు ,, ర 164 ,,	8 8 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,,	150 0 0 152 0 0
నయ్య మ 1-కి ,,	14 0 0 25 0 0
కొంజాపురంవేరు నెనగపప్పుబా1కి ,,	58 0 0 59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	54 0 0 56 0 0
వేరు నెనగనూనెగానగబా1-కి రు 112 మి. నూనె	110 0 0
ఆముదము బా 1-కి ,,	106 0 0 107 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చావుకనుపు బా 1-కి ,,	90 0 0 95 0 0
కూకనకపు ,, ,,	56 0 0 60 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు)బా1కి ,,	140 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు కుణగు 1-కి రు	45,50
కాళివా నీలిపాయకట్టు ,, ,,	50,55
కల్లము బా 1-కి రు	40 0 0 60 0 5
చింతపండు బా 1-కి ,,	60 0 0 80 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,,	34 0 0 36 0 0
పదరం ,, ,,	38 0 0 42 0 0
రవుండు ,, ,,	34 0 0 55 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 రుబంకి ,,	72 0 0 78 12 0
బంగారము, తులము 1-కి ,,	21 4 0 21 8 6
పవరము 1-కి ,,	18 5 6
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	262 0 0 260 0 0
రాగి డిటా ,,	278 0 0 279 0 0
అస్కా-చక్కెర 226 పా1 గలది ,,	29 12 0 30 4 0

7. దూది

బొంబాయిదూద 1-కి ,,	రు 300 0 0
పల్నాడు దూది ,, ,,	215 0 0

8. నూలు

మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	5 8 0
పుట్టూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0
కూళియేనుగ నెం 20 ,,	8 14 0
నెం 20 పెన్ని సింహం యాటె ,,	9 4 0
నెం 22 ,, ,,	9 12 7
నెం 12 1/2 పెన్ని సర్కసు ,,	7 11 9
నెం 14 1/2 ,, ,,	7 14 6
నెం 12 1/2 అల్లెన్న ,,	7 2 0
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణుడు ,,	7 4 0

క్షీరబలా తైలము

2126

ఇది మలబారుదేశమున ప్రఖ్యాతిని పొందినది. శ్రీ ముక్త్యాల రాజావారు బహుధనము వ్యయించి చేయించినారు. హతకోగనులకు ప్రజాయుధము. వరములకు బలమును గలిగించి, శరీరదార్ధ్యమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన శరీరము గలవారలకు, సకలశక్తిని గోల్పోయినవారలకు చాలామంచిది. వాతకోగుల నేకమంది దీనినుంచి విముక్తులై పారు. సంస్కారాధిక్యమున మూడు విధములుగా తయారయినది. వీని కావలసినవారు దానిని తెప్పించుకోవచ్చును. వాడు విధము మందుతో నుండును. 7 సార్లు ఆవర్తితము 4 అవున్నలు 2-0-0 21 ,, ,, 4-0-0 101 ,, ,, 1 అవున్న రు 3/- 4 అవున్నలు రు 12-0-0

ఆర్రసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణాజిల్లా)

ఆశ్చర్యము!! ప్రశ్న పరిశోధనము!!

ఇది జ్యోతిషముకాదు. ప్రశ్న శాస్త్ర మంతకన్న కాదు. కేరళ శాస్త్ర సంబంధ మనలే లేదు. ఇది యోగ సంబంధముగు ఒక అపూర్వ సవినవిద్య. ఒకసారి పరీక్షించి ఆనందించును. మీ భవిష్యత్తులు గురించి ఐదు ప్రశ్నలను వ్రాసి కవరులోపెట్టి అంటించి నీలుచేసి మాకు పంపుడు. కర్ణాటకాదీని సహాయమున కవరువిప్పకయే సరియైన భావిఫలము తెల్పు జవాబులను వ్రాసి ఒకరు. 1-4-0 (పోస్టేజీ సహా) వి. పి. గా పంపెదము. మీకవరుకూడా మీకు పరిశోధనము పంపి వేసెదము. (మనోవ్యక్తి ప్రసాదిని తాయెత్తు)

అధికారుల యనుగ్రహమును సంపాదించుట, పెద్దలదయకు పాత్రులగుట, వ్యాపారము లందు లాభమును బడయుట, సకలజనులచే మెప్పునొందుట, వేయేల సర్వవిధముల మానవజీవితముల మున కానందము కలుగజేయు దీని నొకదానిని యుపయోగించి చూచిన మీకే తెలియగలదు. సరియైన వివరములతో సహా దీనిఖరీదు రు 3-8-0 పోస్టేజీ రు 0-6-0 2501

N. B Correspondance in English Only

Address : T. S. KRISHNASAMIER
Malayala Mantra Sala Villupuram P. O. S. A. Dt.

ఉపాధ్యాయుడు లేక నే నులభముగ ఆంగ్లభాషను 60 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును.

తెలుగు అక్షరములను చదివితే ఇంగ్లీషు పదములను తెలుసుకొనవచ్చును. ఇదివరకు ఇటువంటి పుస్తకము బయలుపడలేదు. ఇది క్రొత్తమాదిరిగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుటకును, చదువుటకును, వ్రాయుటకును నేర్చు కొనుటకు సులభ తెనుగులో ప్రచురింపబడినది.

ఆంగ్ల ఆశాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని.

ఆంగ్ల రాజ్యాధి పత్యమునకు లోబడిన మనదేశములో ఇంగ్లీషు భాషనే ముందుకువచ్చి ఒక్కొక్కరి మేలుకును, జీవనోపాయమునకును, శాగరికమునకును కారణముగా ప్రకాశించునది అందరికినీ తెలిసిన విషయముగా యుండియు కొన్ని సంవత్సరముల పల్లను, సాకర్యము లేనందున కొందరు ఈ భాషను నేర్చు కొనకుండ ఇడిచి వెనుక వ్యసనపడుటను మనము కండ్లారచూచుచున్నాము. ఇందులో ఒకపదమును శబ్దించు విధమును వాటియొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును, వ్యుత్పత్తులు, పక్షాలు, దిశములు, నెలలు, సంవత్సరములు, పుష్పములు, ఆయుధములు, పెండ్లి, నీమంతనోట్టిములు మొదలై నవి ఇంగ్లీషులోను, తెలుగులోను వ్రాయువిధమును, చిన్నకథలును, సామెతలును వాటి యొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును నిండా సులభమైన శైలిలో చూపించబడియున్నది. సుమారు 600 పేజీలుగల పెద్ద పుస్తకము. అందమైన బైండింగు చేయబడియున్నది. స్త్రీలకును, బాలరకును, వ్యాపారులకును, పనిచేయువారలకును, ఉపాధ్యాయులకును మిగుల ముఖ్యమైనది. ఆంగ్లము తెలియని చదువరుల కష్టమును తీర్చుటకుగానుకొన్ని మంచి తంతి సమాచార మారుదలును, ఒకరు ప్రాణము విడుచుకాలములో వ్రాయవలసిన ఉయిలుకాశనములును నెలకొనలేకలు నెలకొని వగైరాలుచేర్చబడినది. ఈపుస్తకము 1-కి రు. 2. తపాలుచార్జి అటాలు 8. 2404

ముఖ్య గమనింపు:- మోసపోకుండుటకై మా రిజిస్టర్డ్ వర్తక గుర్తు గల పుస్తకమును గమనించి తీయుడు. ఈ పుస్తకమును తెలుపబడిన ప్రకారము ఈపుస్తకమును లేనిచో పైకము వాపసు పంపబడును.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు, 302, టంకశాలపేథి, మింటు పోస్టు, మదరాసు.

శ్రీ కృష్ణ వతార తత్త్వము

సకలపురాణారత్నములనుండియు, మహాభారత హరివంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథలను సంగ్రహించి వరుసగా సులభమగు వచనరూపమున నిర్దుష్టవ్రాయబడును. సకల సంశయములు తొలగునట్లు అందడు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. విశేషములు గలతావుల సంస్కృతశ్లోకము లుదాహరింపబడును. పాఠానుభూతి కనుకూలించు స్తోత్రములను గ్రంథవచక పొందుపఱుపబడును. శ్రీ కృష్ణచరిత్రమును సమగ్రముగా వ్రాయుటకే యీ ప్రయత్నము. భక్తికర్మయోగజ్ఞానమార్గముల డెలుపుట కిది కల్పవృక్షము. మతభేదము లేనిచరిత్రమును జదివిన సమూలము సశీమనని గట్టిగా జెప్పగలను. ఇతర దేవతాదూషణము లిందుండవు. ఇట్టి యుత్తమగ్రంథము చక్కగా ముద్రించి 320 పుటలకు దక్కుపగాకయుండ బైండుచేయించి మూడునెలలకొకసారి 1-8-0 లకు వి. పి. గా పంపబడును. 12-0-0 లు దయచేయించువారి పేరులు పోషకుని ప్రకటింపబడును, 8 సంపుటములకు దక్కువగాదు. 1-0-0 అడ్వాన్సుతో జందాదారులు తమ సమ్మతిని డెలుపవలెను. ఈసత్కార్యము నాంధ్రదేశీయులను సజ్జనులు నాచేతజేయించి కృతకృత్యులు గావలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ మద్రాసు మండలము ముద్రితమై సిద్ధముగనున్నది. 3 సంపుటములు ధర రు 12-0-0. 2203 వి. పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. జనమంచి శేషాద్రికర్మ, ఆంధ్రప్రధానపండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

గోడకు తగిలించు గడియారములు 911

రూ పా య లు. 2.
ప్రతియింటియందును యుండవలసినది జిక్ - జోక్ గడియారములు
కాలమునకు సరియైన ఘంటలు చూపును
విలాసము. ధర 1 కి రూ. 2
స్వానుభావును.
తపాలువెటె. 508. పి. టి. మద్రాసు.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

SHINE INK WORKS Ltd., BEZWADA.

షైన్ యింకు వర్క్స్ లిమిటెడ్ బెజవాడ

2473

(1913 సం॥రం ఇండియన్ కంపెనీల ఆర్ట్స్ కారము రిజిస్టరు చేయబడినది.)

భారతదేశపు సాక్షాత్కరము చేయి పరిశ్రమల యభ్యున్నతిపై నాభారపడియున్నది. మనకు కావలసిన కట్టుపులన్నియు మనదేశమునందే సిద్ధపరచి మనదేశమునందే వాడుకనట్లు చేసినగాని మనకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లభింపజాలదు.

మనదేశములోని యపరితమగు గనదు, అమృ నీరాలు, షాంపెన్ నీరాలు, వాతనీరాలు మొదలగు నీరాలకై విదేశీయుల కర్పింపబడుచున్నది. దీనిని నివారించుటకు మనదేశములో సరియగు నీరాకంపెనీలులేవు. ఇట్టి లోపమును తీర్చుటకై ఈ కంపెనీ స్థాపింపబడినది.

ఈకంపెనీ యభ్యున్నతికై చాలగుండ్ల ప్రముఖులు తోడ్పడుచున్నారు. దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారు యీకంపెనీ డైరెక్టర్లలో నొకరుగానున్నారు. జిల్లాబోర్డులు, తాలూకాబోర్డులు యితరస్థానిక స్థానికయు క్రమముగ పైకొ యింకును వాడుట కంగీకరించుచున్నవి. ఇదివరకే పైకొ యింకును మంచివ్యాపకముకలదు. కానకంపెనీకి మంచిలాభము రాగలదు.

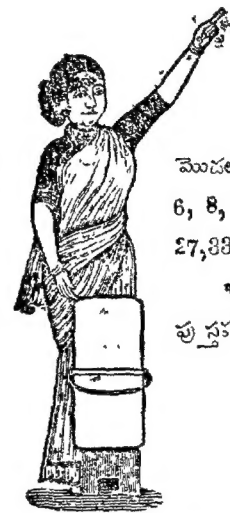
ఈ కంపెనీ మూలధనము 20 వేల రూపాయలు. భాగము 1 కి పదిరూపాయలు చొప్పున రెండువేల భాగములుగ విభజింపఁ బడినది. భాగములసాము దరఖాస్తుతో రు 5-0-0 అలులాటుమెంటు కాగానే రు 5-0-0 లను యివ్వవలెను. నిరుపేదలు సైతము భాగములుకొనుటకు వీలుగ నుండునట్లు స్వల్పఖరీదు సిగ్గుయింపబడినది. భాగములు గైకొన్నవారు తాము లాభమును పొందుటయేగాక దేశీయపరిశ్రమలకు చేయుతనోపగి దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడినవారు కాగలరు.

తక్షణమే దరఖాస్తుపూర్వము ప్రాప్తైక్కును తెప్పించుకొనుడు.

బాగుగా నిద్రపోవచ్చును

భోజనము సిద్ధముగానుండును 2128

మంచియెన్నపము మీరు దగ్గర నుండునవసరములేదు.

రుక్కణిమక్కరు సామానులతో పొయ్యిపొద వుంచి, నిద్రపోయి సను నంటిస్తూ రీతియియుండవచ్చు. కష్టము, తొందర, సంతాపము మొదలగునవి ఏమియు నుండవు. 1, 2, 4, 6, 8, గురికి అగు సెట్టు రు 18, 18, 22, 27, 33 లకు దొరకును.

శార్మి ప్రత్యేకము. వివరములు తెలుపు పుస్తకము యినాం. ఏజెంట్లు కావలెను.

రుక్కణిమక్కరు,

19 పడవటి మాదాగడిపిడి,

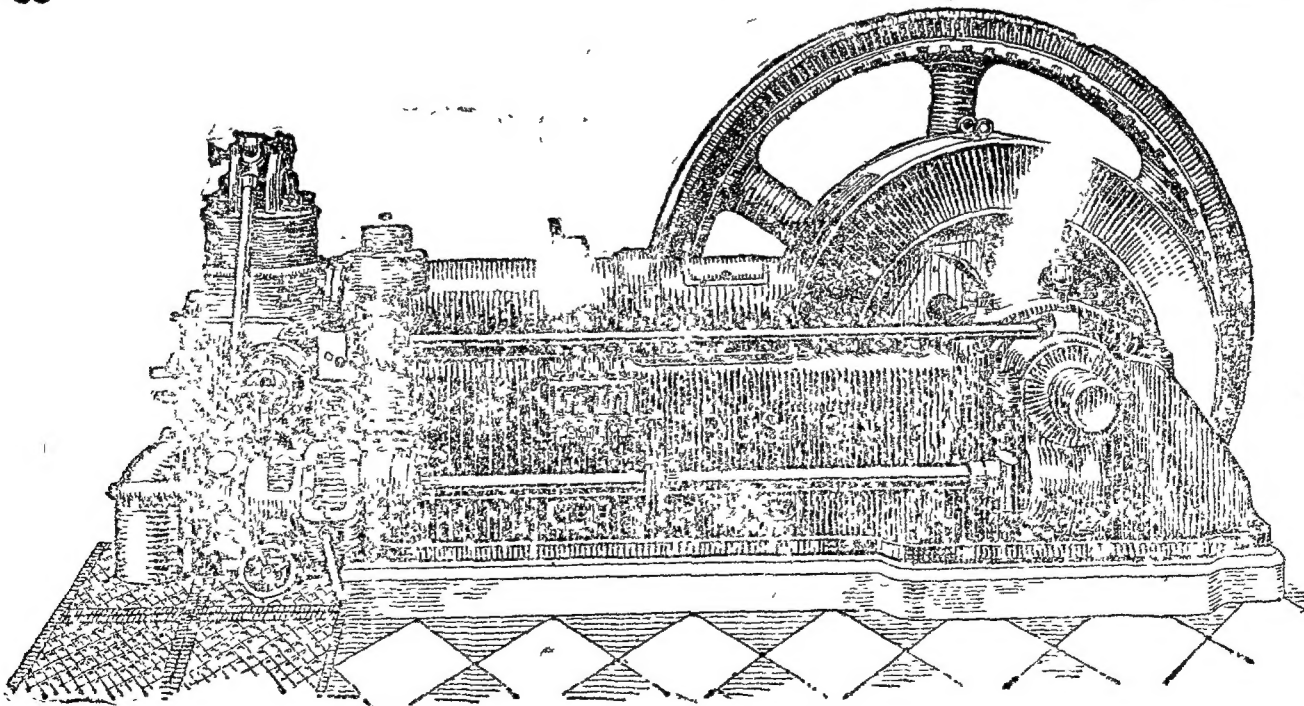
రాయపురము, మద్రాసు.

ది రస్ట్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న ఆయిల్ ఎంజిను లన్నిటికంటెను మిక్కిలి పోడిమిగలది. తక్షణమే కదులును. హాట్ బల్బు, స్ట్రాక్, మాగ్నెటో, మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి నరసమైన నూనె చాలును. కొద్దినూనెతో పనిచేయును. చతురత ఏమియు ఉండ నవసరము లేదు.

నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు (388)
మద్రాసులో స్టోల్ ఏజెంట్లు, మాస్సి అంధుకో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.